

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 97 (8120) ŞƏNBƏ, 4 may 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycanın özü qədar əbədi

Hüquqi, demokratik dövlət quruculuğunun müəllifi

Hər il may ayının 10-u xalqımız öz tarixinin ən önəmli hadisələrindən birini - dövlət müstəqilliyimizi böyük hədələrdən qorumuş, onun itirilməsinə imkan verməmiş, müstəqilliyimizi möhkəmlətməmiş, dövlət institutlarını, dövlətçilik əsaslarını yadigar kimi qoruyub saxlamışdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olma gününü qeyd edirik. Danılmaz faktdır ki, bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti mövcuddur, bu dövlət mətanətlə öz ayaqları üzərində durmağı bacarırsa, onu dünyada tanıyarsa, bu, müstəsna dərəcədə ümummilli lider Heydər Əliyevin sayəsində baş vermişdir. Bu səbəbdən ulu öndər Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin banisi hesab olunur.

Bu il ümummilli liderin 96 illiyi qeyd olunur. Biz bir daha bu dəhşətli şəxsiyyəti böyük ehtiram və sonsuz minnətdarlıq hissi ilə yad edirik.

Ulu öndər Heydər Əliyevin fəaliyyəti o qədər şəxəli, onun Azərbaycan xalqı və dövlətinin həyatında rolu o qədər böyükdür ki, bunların miqyasını tam şəkildə yalnız gələ-

cək nəsillər qiymətləndirə bilər.

1991-ci ildə öz dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan olduqca ağır bir vəziyyətlə üzləşmişdi. Bu, hər bir yeni dövlətin üzleşdiyi adi siyasi, sosial, iqtisadi problemlərlə dolu vəziyyət deyildi. Azərbaycan qonşu Ermənistanın təcavüzünə məruz qalmışdı, torpaqları işğal olunmuşdu. Ölkə müharibə vəziyyətində olsa da, nizami ordu mövcud deyildi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması haqqında qərar qəbul olunsada, bu, sadəcə olaraq kağız üzərində qalmışdı. Digər tərəfdən, ölkədə vətəndaş müharibəsi təhlükəsi, milli zəmində separatçılıq meyilləri mövcud idi. Cinayətkarlıq dövlətin əsasları üçün təhlükə yarada biləcək səviyyəyə çatmışdı. Nəhayət, ölkədə çox şəriksiz bir rəhbərlik var idi. Heç bir idarəçilik təcrübəsi olmayan, öz siyasətini yalnız populizm üzərində quran, təsadüfi insanlardan ibarət olan AXCP-Müsavat rəhbərliyi ölkənin onsuz da ağır durumunu bir qədər də mürəkkəbləşdirirdi. Belə bir vəziyyətdə yalnız müstəsna bir hadisə Azərbaycan dövlətini mehvi olmaqdan xilas edə bilərdi. Xoşbəxtlikdən, belə bir hadisə baş verdi. 1993-cü ildə Azərbaycan xalqı çox müdrik qərar qəbul edərək, mövcud durumda ölkəni xilas edə biləcək yeganə şəxsiyyəti, ulu öndər Heydər Əliyevi ölkə rəhbərliyinə gətirdi.

Ardı 3-cü səh.

Ümummilli lider Heydər Əliyev dərindən və böyük enerjiyi xalqımızın xoşbəxtliyinə həsr etmişdir. Azərbaycan ikinci dəfə müstəqilliyini elan etdiyi ilk illərdə həm siyasi vəziyyətə gəlməmişdi, həm də əhəlinin sosial durumu ağırlaşmışdı. Elə bu zaman ölkəni düşdüğü ağır vəziyyətdən çıxarmaq, xalqımızın səsini səs vermək, ölkədə baş vermiş sosial-iqtisadi və siyasi tənəzzülü aradan qaldırmaq üçün Heydər Əliyev şəxsiyyətinə, onun bilik və bacarığına ehtiyac duyuldu. Bir-mənalı olaraq Azərbaycanın 1990-cı illərdən sonrakı inkişafı ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətdə gəldiyi 15 iyun 1993-cü ildə Milli Qurtuluş günündən start götürən zəfərlə başladı.

Azərbaycanı global nəqliyyat-tranzit mərkəzinə çevirən strategiyanın yaradıcısı

Çoxəsrlük dövlətçilik əsaslarını qoruyub saxlamaq, sivil vətəndaş cəmiyyəti yaratmaq, dünyəvi-bəşəri dəyərlər uğrunda mübarizə aparmaq böyük öndər Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindəndir. Mürəkkəb geosiyasi mühitə əhatələnmiş Azərbaycan məhz onun

sayəsində dövlətlər arasında yüksək mövqə nümayiş etdirərək bayrağımızın dünya dövlətlərinin bayraqları sırasında əbədi olaraq dalğalanmasını təmin etdi. Ulu öndər deyirdi: "Azərbaycanın müstəqil yaşaması, Azərbaycanın milli azadlığı, xalqımızın öz taleyinə sahib

olması, özünün milli-mənəvi dəyərlərinə arxalanması tarixi bir hadisədir. Xalqımız qədim xalqdır, böyük tarixə, yüksək mədəniyyətə malik olan xalqdır. Biz mədəniyyətimizə, milli əlaqəmizə, tariximizə sadıq".

Ardı 4-cü səh.

Rodriqo MAYA: "Yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər əməkdaşlığımızın inkişafına və xalqlarımızın bir-birini daha yaxşı tanımasına xidmət edir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 3-də Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Mayanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı yüksək səviyyəli səfərlərin əməkdaşlığın müxtəlif sahələri ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılması üçün yaxşı imkan yaratdığını bildirdi və parlamentlərarası əlaqələrin ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə verdiyini dedi. Prezident İlham Əliyev Braziliya nümayəndə heyətinin böyük tərkibdə Azərbaycan səfərindən məmnunluğunu bildirərək iqtisadi, sərmaə qoyuluşu, turizm, mədəniyyət, kənd təsərrüfatı, aviasiya və digər

sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi.

Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Maya qəbula görə

Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. Rodriqo Maya, öz növbəsində, qeyd etdi ki, yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər əməkdaşlığımızın inkişafında mühüm rol oynayır və parlamentləra-

rası əlaqələr xalqlarımızın bir-birini daha yaxşı tanımasına xidmət edir. Qonaq ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə inkişaf etdirilməsi, ticarət dövriyyəsinin artırılması

üçün böyük potensialın olduğunu dedi.

Söhbət zamanı BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində həyata keçirilən əməkdaşlığın önəmi qeyd olundu.

Azərbaycan Avropa ilə Asiya arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır

V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu "Ayrı-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münasibətə qarşı fəaliyyət naminə dialoq quraq" şüarı altında keçirildi. Azərbaycan hökumətinin təşkilatçılığı, UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalıq Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və ISESCO-nun tərəfdaşlığı ilə düzənlənən tədbirdə 100-dən çox ölkənin və 30-dan çox beynəlxalq təşkilatın yüksək səviyyəli rəsmiləri iştirak etdilər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən həyata keçirilən "Bakı Prosesi"nin müxtəlif qitələrdə yaşayan fərqli etnik, mədəni, dini və linqvistik mənsubiyyəti olan ayrı-ayrı insanlar və

qruplar arasında qarşılıqlı anlayış çərçivəsində səmimiyyət və hörmət əsaslanan fikir mübadiləsi üçün müsbət platforma yarada bildiyini növbəti forum bir daha təsdiq etdi. Bu illər ərzində coğrafiyası xeyli genişlənən foruma bu dəfə Latın Amerikasının ölkələrindən tutmuş Səudiyyə Ərəbistanı, Böyük Britaniya kimi dövlətlərin təmsilçiləri də qatıldılar. V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu çərçivəsində insanlar arasında həmrəylik yaratmaqda və müxtəlif icmalarda zorakılığa və ayrı-seçkilikə qarşı mübarizədə mədəniyyətlərarası dialoqun mühüm rolu öyrənilir.

Bakıda mayın 2-də işə başlayan forumun açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə iştirak etdilər. Dövlət başçısı mərasimdə çıxış etdi. Bildirdi ki, bu mötəbər forumda dünyanın 100-dən çox ölkəsindən 500-dən çox nümayəndə iştirak edir. Prezident

İlham Əliyev Azərbaycanda esrlər boyunca müxtəlif dinlərin, etnik qrupların birgə yaşadığını, ölkəmizdə daim dini toleranlığın hökm sürdüyünü vurğuladı: "Tarix və coğrafiyamız nümayiş etdirir ki, biz yalnız tərəfdaşlıq və qarşılıqlı hörmət ruhunda uğura nail ola bilərik. Azərbaycanın bugünkü sürətli inkişafı da məhz bu mədəni irsimizə və cəmiyyətimizin bütün nümayəndələrinin nümayiş etdirdiyi həmrəyliyə əsaslanır. Biz tariximiz, tarixi abidələrimizlə fəxr edirik. Onlar da esrlər boyu müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin Azərbaycanda yaşayıb-yaratdıqlarını göstərir. Biz qədim tariximizlə fəxr edirik". Dövlət başçısı qeyd etdi ki, respublikamızda multikulturalizm dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. Prezident İlham Əliyev 2016-cı ilin Azərbaycanda multikulturalizm, 2017-ci ilin isə "İslam həmrəyliyi ili" elan edildiyini qeyd etdi:

Ardı 9-cu səh.

Ölkəmiz Cənubi Qafqazda Çinin əsas sərmaə tərəfdaşdır

Azərbaycan dünyada nəhəng investor ölkə kimi tanınan ÇXR-ə 1,7 milyard sərmaə qoyub

Azərbaycan dünyada münbit investisiya mühitinin formalaşdığı azsaylı ölkələrdəndir. Bu sahədə mükəmməl qanunvericilik bazasının olması, həmin baza əsasında sərmaəyələrin etibarlı qorunması, eləcə də daxili ictimai-siyasi sabitlik Azərbaycanı investorlar üçün cəlbedici ölkəyə çevirib. Müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizə 260 milyard dollara yaxın sərmaənin yatırılması da bununla bağlıdır.

Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Çində keçirilən 2-ci "Bir kəmar, bir yol" Beynəlxalq Forumu həm də xarici investorların ölkəmizə marağ göstərməsi ilə yadda qaldı. Təkcə bir fakt: səfər əfəsinə Çinin böyük şirkətləri ilə 821 milyon dollar həcmində 10 sənəd imzalanmışdır. Onu da qeyd edək ki, investisiya məsələsində biz də Çinə borclu qalmırıq. Azərbaycanın Çin iqtisadiyyatına bugünküdək yatırdığı sərmaənin həcmi 1 milyard 700 milyon dollara çatıb. Çin tərəfi Azərbaycanla sənaye, kənd təsərrüfatı, turizm, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, humanitar və digər sahələrdə əlaqələrin genişləndirilmək niyyətindədir. Bununla yanaşı, Azərbaycan kənd təsərrüfatı, kimyəvi və sənaye istehsal məhsullarının idxalını daha da artırmaq, internet ləpək yolunu yaratmaq, ləpək yolu elektron ticarətinin inkişafı məsələsində ölkəmizlə əməkdaşlığı genişləndirmək də nəzərdə tutulur.

Ardı 11-ci səh.

Bir neçə il əvvəl dünya bazarlarında neftin qiymətinin bir neçə dəfə aşağı düşməsi bir sıra ölkələrin iqtisadiyyatına ciddi təsir göstərmiş, gəlirləri azalmışdı. Hər bir ölkə üçün əslində sınaq olan bu hadisə Azərbaycandan da yan ötməmişdi. Lakin görülməli operativ tədbirlər nəticəsində respublikamızda böhranın fəsadları minimum səviyyəyə endirildi, iqtisadi sabitlik qorunub saxlandı və bunların davamı olaraq iqtisadiyyatda yeni inkişaf templəri hiss olunmağa başladı.

İlham Əliyev yeni inkişaf prioritetlərini elan etdi

Böhrandan tərəqqiyə

Bu baxımdan böhran ilkin dövrdə məni təzahürləri ilə yadda qalsa da, operativ tədbirlərin və islahatların keçirilməsi nəticəsində əslində Azərbaycanın iqtisadi inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcı oldu. 2016-cı ilin əvvəllərindən etibarən Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı ilə bağlı məsələlər, mövcud vəziyyətə dair təhlil edilərək, yeni vəzifələr müəyyənləşdirildi. Bu vəzifələr əsasən qeyri-neft sektorunda, istehsalda gəriləməyə yol verilməməsinə, əlverişli istehsal və biznes mühitinin yaradılmasına, investisiyaların təşviqindən, sahibkarlıq sahəsində bir çox yoxlamaların dayandı-

rılmasından, bank-maliyyə sektorunun sağlamlaşdırılmasından ibarət idi. Təbii ki, bütün bunlar, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamlar yeni iqtisadi islahatlara və nəticə etibarilə uğurlara yol açdı. Qeyri-neft sektorunda istehsalın stimullaşdırılması, sahibkarlığın və sərmaə qoyuluşunun təşviq edilməsi, biznesə başlama, tikinti icazələri, elektrik şəbəkələrinə qoşulma, maliyyə mənbələrinə çıxış və əmlakın qeydiyyata alınmasında prosedurların sadələşdirilməsi, "Made in Azerbaijan" brendi altında yerli məhsulların ixracının dövlət tərəfindən dəstəklənməsi, gömrük və vergi sahəsində tətbiq olunan güzəştlər, bütün proseslərin

asanlaşdırılması, strateji yol xəritələrində qarşıya qoyulan vəzifələrin vaxtında icrası qisasa zamanda öz nəticələrini göstərdi. Artıq 2017-ci ildə iqtisadiyyatda artım templəri müşahidə olundu. 2018-ci ildə ümumi daxili məhsulda 1,4, qeyri-neft sektorunda 1,8, sənaye istehsalında 1,5, kənd təsərrüfatında 4,6 faiz artım qeydə alındı.

Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyevin açıqladığı rəqəmlər göstərdi ki, iqtisadi inkişaf dinamikası getdikcə daha da sürətlənir.

Ardı 11-ci səh.

I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsilə əlçatanlığını təmin etmək və onların təhsil almaq imkanlarını genişləndirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının əl təhsil müəssisələrində bakalavriat və magistratura (əsas (baza ali) tıbb təhsili və dentura) təhsil səviyyələrində, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində və orta ixtisas təhsil müəssisələrində ödə-

nişli əsaslarla təhsil alan I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil müddəti ərzində təhsil haqqı xərcləri 2019/2020-ci tədris ilindən etibarən dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 may 2019-cu il

Nazirlər Kabineti Aparatının iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında qaldırılan məsələlərə əlaqədar Nazirlər Kabineti Aparatının iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Baş Nazir Novruz Məmmədov 2019-cu ilin birinci rübündə ölkəmizin əldə etdiyi uğurlu nəticələrdən, aparılan iqtisadi islahatlardan, yeniliklərdən bəhs edib və Nazirlər Kabinetinin iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qeyd etdiyi istiqamət və hədəflərin həyata keçirilməsi üçün əsas meyar olduğunu bildirib. Baş nazir ilin birinci rübündə aparılan ciddi sosial əhəmiyyətli islahatların, verilən qərarların Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən çox yüksək qiymətləndirildiyini, ölkəmizin həm regional, həm də dünya miqyasında reytinginin daha da yüksəlməsinə səbəb olduğunu

vurğulayıb. Xüsusən də dövlət başçısının əhalinin azadlığını təmin etməsinin, şəhid ailələrinin, Qarabağ müharibəsi əlillərinin, məcburi köçkünlərin sosial problemlərini daim diqqətdə saxlaması Nazirlər Kabinetinin üçün də prioritet məsələlərdən biridir. Bununla yanaşı, vergi və gömrük sahələrində institusional dəyişikliklər, şəffaflıq və səmərəliliyi artırma tədbirləri də müsbət dəyişikliklərə nəticələnib. Ölkədə bütün iqtisadi göstəricilər üzrə davamlı inkişaf müşahidə olunur, icra edilən böyük investisiya və infrastruktur layihələri iqtisadiyyata öz töhfəsini verir. İlin birinci rübündə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində inşa olunmuş "SOCAR kar-

bamid" zavodunun istifadəyə verilməsi, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın, "Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi, o cümlədən ölkədə aqrar sahənin şaxələndirilməsi və dayanıqlı inkişafı istiqamətində atılan addımlar dövlət başçısının apardığı məqsədyönlü siyasətin əməli nəticələridir.

Iclasda sosial-iqtisadi inkişafın nəticələrinə dair ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı. Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qarşısına qoyduğu vəzifələrin icrası ilə əlaqədar Nazirlər Kabinetindən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı Aparatın aidiyyəti şöbələrinə müvafiq göstərişlər verdi.

İstanbulda Çamlıca məscid kompleksinin rəsmi açılış mərasimi olub

Mayın 3-də İstanbulda 2013-cü il martın 19-da inşasına başlanılan Çamlıca məscid kompleksinin Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, eyni vaxtda 65 min dindarın ibadət edə biləcəyi, Türkiyənin ən böyük məscidi olan Çamlıcanın cümə namazın-

dan sonra rəsmi açılışı olub. Yerli və xarici dövlət xadimlərinin qatıldığı açılış mərasimində Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əliyev iştirak edib. İstanbulun yeni rəmzi olan kompleksdə məscidə yanaşı, 11 min kvadratmetrlik muzey, 3 min 500 kvadratmetrlik sənət qalereyası, səkkiz sənət atelyesi, 3 min kvadratmetrlik kitabxana, min nəfərlik konfrans salonu da var.

Altınərəli məscidin Malazgirt zəfəri şərifinə ucaldılan dörd minarəsinin hündürlüyü 107,1 metr, digər ikisinin isə 90 metrdir. Məscidə xüsusi hazırlanmış 17 min kvadratmetrlik xalı döşənib. Məscidin 5 metr eni, 6,5 metr hündürlüyü və 6 ton ağırlığı olan əsas qapısı türk taxta-əl işi sənətinin ən gözəl nümunələrindən biri hesab edilir.

Braziliya Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Azərbaycana rəsmi səfərə gəlib

Mayın 3-də Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Mayanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qonağı Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin birinci müavini Ziyafət Əsgərov və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının məsul işçilərinin 2019-cu ilin may ayında respublikanın bir sıra şəhər və rayonlarında vətəndaşların qəbulu cədvəli

14 may 2019-cu il
1. Qax rayonu
2. Salyan rayonu
3. Şabran rayonu
4. Tovuz rayonu

22 may 2019-cu il
1. Şirvan şəhəri
2. Daşkəsən rayonu
3. Füzuli rayonu

4. Xızı rayonu
5. Yardımlı rayonu
Qeyd: qəbullar şəhər və rayonlarda saat 10:00-da başlayır.

Milli Məclisin dünənki iclası İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə üzrə Milli Koordinator, daxili işlər nazirinin birinci müavini, polis general-leytenantı Vilyayət Eyvazovun "Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizəyə dair" illik məlumatı ilə öz işinə başladı.

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Ziyafət Əsgərovun sədrliyi ilə keçirilən iclasda çıxış edən Milli Koordinator son illərdə dünyada əsrin təhdid və çağırışlarından hesab edilən insan alverinə qarşı mübarizənin daha da gücləndirildiyini söylədi. Bildirdi ki, buna baxmayaraq hər bir ölkədə insan alveri sabitliyə təhlükə yaradan əsas amillərdən biridir. BMT-nin global hesabata əsasən, son illər əksər ölkələrdə insan alveri cinayətlərinin sayının artması müşahidə edilib və bu əməllər cəzasızlıq mühitinin hökm sürdüyü silahlı münəfiq zonalarda daha geniş yayılıb. Sənəddə qeyd edilib ki, insan alverinə məruz qalanlar arasında qadınlar və azyaşlı qızların xüsusi çəkisi 70 faiz həddində olmaqla aşkarlanmış cinayətlərin 59 faizini cinsi istismar, 34 faizini məcburi əmək faktları təşkil edib.

İnsan alveri ilə mübarizədə beynəlxalq və milli səviyyədə göstərilən səyər də əhəmiyyətli olub. Təkcə ötən il həyata keçirilən tədbirlərlə 17 880 insan alverinə cinayəti və 100 mindən çox (100 409) qurban müəyyən edilib, təqribi 700 şəxslər barəsində məhkəmələr tərəfindən 7045 itiham hökmü çıxarılib.

Azərbaycanda insan alverinə qarşı qanunvericilik səviyyəsində atılan addımlardan, Prezident İlham Əliyevin fərman və sərəncamlarından danışan Vilyayət Eyvazov nəzərdə tutulub ki, ölkəyə gələn və ölkədən gedən minlərlə şəxs insan alveri barədə xəbərdarlıq xarakterli broşurlar təqdim olunub.

Ötən il həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə ölkədə 144 insan alveri, habelə insan alveri məqsədilə sənədlərə qanunsuz hərəkətlərlə barədə 35 cinayət qeydə alınıb, 28 nəfərdən ibarət 13 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib, axtarış elan olunmuş 51 təqsirləndirilən şəxsdən 66,6 faizi və ya 34-ü tutulub. Sənəddə bildirilib ki, insan alveri və məcburi əmək cinayətlərinə görə başlanılmış cinayət işlərinin 27-nin istintaqı tamamlanaraq 34 təqsirləndirilən şəxs (29-u qadın, 5-i kişi) məhkəmə məsuliyyətinə verilib, 23 insan alverçisi barədə ittihamedicilik hökmü çıxarılib.

Zərərcəkənlərdən 95-i Daxili İşlər Nazirliyinin siyahısına yerləşdirilərək hər birinə tibbi, psixoloji, hüquqi yardımlar göstərilib, 61-i sosial xidmətlərlə əhatə olunması məqsədilə qeyri-hökumət təşkilatlarına, 92-si Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İnsan alveri qurbanları üçün Yardım Mərkəzinə istiqamətləndirilib. Nəticədə onlardan 32-si işlə təmin edilib, 46-sı peşə kursuna göndərilib, 69-u ailələrinə qaytarılıb, eləcə də hər birinə 400 manat məbləğində bir dəfəlik müavinət ödənilib.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Əmək Münasibətlərinin Monitorinqi Mərkəzi tərəfindən aparılan monitorinqlərdə 79 tikinti obyektində 946 nəfərin əmək və ya xidməti (mülki) müqavilə olmadan çalışdığı aşkar edilib. Yol verilən pozuntularla bağlı 6 işgötürən təşkilat barədə Respublika Prokurorluğu tərəfindən cinayət işləri başlanılıb, 35-i haqqında 527 min manat həcmində inzibati cərimə, 27-si barədə 468 min manat miqdarında vergi sanksiyası tətbiq edilib.

Məcburi əməyin profilaktikası işində mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirlərdən biri də ölkədə olma və

Azərbaycan insan alveri ilə mübarizədə qazandığı uğurlara görə bir çox ölkələrə nümunədir

Milli Məclis İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatını qəbul etdi

yaşama qaydalarını pozan 19210 acnəbinin müəyyən edilərək inzibati məsuliyyətə cəlb edilməsi, o cümlədən 3740 nəfərin respublikanın hüddurlarından inzibati qaydada çıxarılması olub.

Uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə keçirilən reydlər zamanı ailə mühitindən, pedaqoji və ictimai təsir vasitələrindən kənar qalan, küçələrdə işləyən və dilənçilik edən 450 uşaq müəyyən edilib.

Aparılan yoxlamalarla həmin uşaqların insan alverinə və ya məcburi əməyin qurbanı olması təsdiqlənəyib. Lakin müvafiq problemlərin aradan qaldırılması, uşaqlara qayğı və yardım göstərilməsi məqsədilə yerli icra hakimiyyətləri yanında komissiyalara, qayyımluq və himayə orqanlarına 760 material göndərilib, övladlarının təlim-tərbiyəsi ilə bağlı üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyən 207 valideyn barəsində inzibati tənbeh tədbirləri görüldü.

Milli Koordinatorun sözlərinə görə, insan alveri və məcburi əmək probleminin günümüzün reallığına çevrildiyi müasir dünyada Azərbaycan da öz potensialından maksimum istifadə edərək həmin təhlükələri qabaqlamaq, onlara adekvat reaksiya vermək üçün davamlı tədbirlər görür və bu istiqamətdə global işlərə əhəmiyyətli töhfələr verir. Ölkəmizdə insan alverinə qarşı mübarizə hüquqi müstəvidə aparılaraq bu hüquqazidd əməllərin qarşısının alınması, cinayət təqibinin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi, qurbanların müdafiəsi, ölkədaxili və beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi istiqamətində böyük fəaliyyət ortaya qoyulub.

Son illərdə milli qanunvericilik aktları və konsepsiyalar rəhbər tutularaq beynəlxalq kriminal şəbəkələrin ölkəmizdə fəaliyyət göstərəcəyini aşkar edilib. Yol verilən pozuntularla bağlı 6 işgötürən təşkilat barədə Respublika Prokurorluğu tərəfindən cinayət işləri başlanılıb, 35-i haqqında 527 min manat həcmində inzibati cərimə, 27-si barədə 468 min manat miqdarında vergi sanksiyası tətbiq edilib.

Məruzədən sonra başlanan müzakirələrdə çıxış edən deputatlardan Mələhat

İbrahimqızı, Fazil Mustafa, Elmira Axundova, Fəraq Quliyev, Qüdrət Həsənzadə, Arz Əliyev, Qənirə Paşayeva bu istiqamətdə görülən işləri təqdir etdilər. Bildirdi ki, Azərbaycan insan alveri ilə mübarizədə sahəsinə qazandığı uğurlara görə bəzi ölkələrə nümunədir. Bu istiqamətdə görülən işlərdə deputatlar hər zaman dəstək göstərməyə hazırdırlar.

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Silyavuş Novruzov isə dedi ki, bu məsələdə birgə fəaliyyət göstərilməlidir. İnsan alverini yaradan səbəblərə nəzər yetirilməli və lazımı işlər görülməlidir. Onun sözlərinə görə, Azərbaycana kənarından gələn miqrantların hesabına insan alveri problemi artır. İnsan orqanlarının qanunsuz satılması dünyanın hər yerində var, Azərbaycanda bunun qarşısı alınır.

Sonra Milli Koordinator deputatların səsəndirdikləri bəzi fikirləri aydınlıq gətirdi. Bildirdi ki, ölkədə uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə 14 dövlət qurumu ilə əməkdaşlıq edilir. Demək olar ki, bu istiqamətdə ciddi tədbirlər həyata keçirilib. Sənəd səsverməyə çıxarılaraq qəbul edildi.

Iclasda, həmçinin "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci səsvermə) sənəd təsdiqləndi.

Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidovun təqdim etdiyi "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Paraqvay Respublikası Hökuməti arasında diplomatik, rəsmi və ya xidməti pasportlara malik şəxslər üçün viza tələbinin qarşılıqlı olaraq aradan qaldırılması haqqında" sazişin təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsi deputatlar tərəfindən müsbət qarşılandı. Sənəd diplomatik və ya rəsmi, xidməti pasportlara malik şəxslərin bu ölkəyə vızasız gediş-gəlişini təmin edəcək.

"Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi layihə haqqında isə Milli Məclis Sədrinin birinci müavini,

Müdfə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin rəhbəri Ziyafət Əsgərov məlumat verdi.

Dəyişikliyə əsasən, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat subyektlərinin hərbi qulluqçularının pensiyası artırılır. Qeyd edək ki, hazırda kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat subyektlərinin hərbi qulluqçularının pensiyası onların xidmətdən tərxis olunan günə aldıkları pul təminatından hesablanır. Layihədə təklif olunur ki, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat subyektlərinin hərbi qulluqçularının pensiyası onların xidmətdən tərxis olunan günə aldıkları pul təminatından hesablanmasın. Sənəd səsverməyə çıxarılaraq qəbul edildi.

"İcra haqqında", "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestr haqqında", "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında" və "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi təsdiqləndi.

Milli Məclis "Auditor xidməti haqqında", "İnvestisiya fəaliyyəti haqqında", "Müfəssəmə və iflas haqqında", "Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında", "Yeyinti məhsulları haqqında", "Notariat haqqında", "Kredit itti- faqları haqqında" və "Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrinin üçüncü oxunuşu qəbul etdi. Deputatlar müzakirəyə çıxarılan "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" və "Antidempinq, kompensasiya və mühafizə tədbirləri haqqında" qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrinə (üçüncü oxunuş) də müsbət münasibət bildirdilər.

Müzakirəyə çıxarılan "Aqrar sığorta haqqında" ye-

ni qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) parlamentin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov məlumat verdi. Bildirildi ki, günün tələbinə uyğun olaraq aqrar sahədə sığortanın geniş tətbiqinə, bu sahədə işlək mexanizmin təmin olunmasına ciddi ehtiyac var. Azərbaycan Prezidentinin imzası ilə Milli Məclisə daxil olmuş yeni qanun layihəsi aqrar sığortanın təkmilləşməsinə xidmət edəcək, ölkədə idxaldan asılılığın azalmasına və ixrac potensialının artmasına təkan verəcək, ərzaq təhlükəsizliyinin güclənməsinə ciddi təsir göstərəcək. "Aqrar sığorta haqqında" qanun fermerlərin maliyyə mənbələrinə çıxışını da asanlaşdıracaq. Yeni qanun aqrar sahədə risklərin müştərk sığorta mexanizmi vasitəsilə sığortalanması ilə bağlı münasibətləri tənzimləyir, aqrar sığortanın hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsaslarını müəyyən edir.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputatlardan Vahid Əhmədov, Əli Məsimli, Tahir Rəzayev, Musa Quliyev sənədin bu sahədə qanunauyğunluqların aradan qaldıracağına dəyərək bildirdilər ki, sığorta bazarında sağlam rəqabət olmalı və aqrar sığorta könüllülük prinsipi əsasında həyata keçirilməlidir. Bütün bunlar da qanun layihəsində əksini tapmalıdır. Deputatlar, həmçinin fikir və təkliflərini də səsləndirdilər. Layihə səsverməyə çıxarılaraq qəbul edildi.

Iclasda, həmçinin "Dövlət rüsumu haqqında" (birinci oxunuş) və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" (birinci oxunuş) qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də müzakirəyə təqdim edildi. Dəyişiklik aqrar sığorta informasiya sistemindən məlumat əldə etməyə görə ödənişin tələb olunmamasını nəzərdə tutur.

Hər iki sənəd səsverməyə çıxarılaraq qəbul edildi və bunlarla da Milli Məclisin plenar iclası başa çatdı.

Rəşad BAŞSƏLİYEV,
Fərman BAĞIROV (foto),
"Azərbaycan"

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2019

Əvvəli 1-ci səh.

Azərbaycanı sovet keçmişinə bağlayan telləri qıran, müstəqillik simvollarını xalqa qaytaran da məhz ümummilli lider oldu. Hələ 1990-cı il noyabrın 17-də xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilmiş Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sessiyasında üçrəngli bayrağımız Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət bayrağı olaraq təsdiq edildi. Həmin gün dövlət bayrağımız sessiyaya gətirildi və Muxtar Respublikanın Ali Məclisində ucaltdıldı. Bu, çox cəsarətli və fədakar addım idi. Çünki o zaman Azərbaycan hələ də Sovet İttifaqının tərkib hissəsi idi. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin dediyi kimi, bizim müstəqilliyə gedən yolumuz məhz həmin gündən başlamışdır.

Biz xalq olaraq azərbaycançılıq ideologiyasının formalaşdırılmasına görə də dahi Heydər Əliyevə borclu-yuq. Ümumiyyətlə, ümummilli lider 1970-ci illərin əvvəllərindən başlamaqla əsrin sonlarına doğru milli-mənəvi dəyərlərin, milli ruhun qorunması, kadrların milliləşdirilməsi, azərbaycançılıq ideologiyasının sistem halına salınması istiqamətində çox mühüm işlər görmüşdür. Əgər ulu öndərin hələ respublikamıza birinci rəhbərliyi dövründə Azərbaycanın sosial-iqtisadi, mədəni yüksəlişi üçün həyata keçirilən tədbirlər, milli sürünən oyanışı istiqamətində gördüyü işlər olmasaydı, bu gün Azərbaycanın müstəqil xəttə malik suveren dövlət kimi mövcudluğundan danışmaq çətin olardı. Bütün ruhu, qanı, canı ilə özünü azərbaycanlı sayan ümummilli lider cəmiyyətin bütövləşməsi, azərbaycançılıq ideologiyasının milli həmrəyliyin aparıcı amilinə çevrilməsi istiqamətində mühüm işlər görərək, ümumxalq birliyinin dərin siyasi və nəzəri əsaslarını irəli sürdü. Böyük strateq azərbaycançılığın tarixən formalaşmış ayrı-ayrı komponentlərini vahid sistem və konsepsiya halına gətirərək, onu dövlət idarəçiliyinin elmi-nəzəri əsasına çevirdi. Məhz Heydər Əliyev dövlətinin səyi ilə azərbaycançılıq mahiyyətə real məzmun daşıyaraq praktikada realizə imkanları qazandı.

Ulu öndər daim vurğulayırdı ki, azərbaycançılıq ideologiyası real müstəqilliyə nail olmaq, vahid, bölünməz Azərbaycanı qoruyub saxlamaq və möhkəmləndirmək üçün vasitədir. Ümummilli liderin fəlsəfi baxışlarına görə azərbaycançılıq ideologiyası ölkədə vətəndaş birliyinin uğurlu təməli idi.

Ümummilli liderin Azərbaycana rəhbərlik etməyə başlaması ilə ölkənin bütün sahələrində dərindən aradan qaldırıldı, iqtisadiyyatda, xarici siyasətdə, sosial sahədə, dövlət orqanlarının fəaliyyətində əsaslı dönüş və inkişaf başlandı.

Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə ördü quruculuğu istiqamətində də yeni bir mərhələnin təməli qoyuldu. Xüsusilə 1994-cü il mayın 12-də cəbhə xəttində atəşkəsə nail olunduqdan sonra ördü quruculuğu ilə bağlı genişmiqyaslı islahatlara başlandı. Qısa müddətdə hərbi hissələrin, ayrı-ayrı qoşun növlərinin formalaşdırılması tam başa çatdırıldı, orduya çağırışla bağlı bütün problemlər öz həllini tapdı. Silahlı qüvvələrə dövlətçiliyi və hərbi adını hər şeydən uca tutan, mənəvi baxımdan sağlam zabitlər cəlb olundu. Bu zabitlər içərisində ümummilli lider Heydər Əliyevin hələ 20-ci əsrin 70-ci illərində Azərbaycanın gələcəyini düşünərək yaratdığı Cəmiş Naxçıvanı adına hərbi liseyin məzunları xüsusi rol oynayırdı. Eyni zamanda, ordumuzun maddi-texniki təminatı əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ordunu daha da inkişaf etdirərək, onu dünyanın ən güclü silahlı qüvvələri sırasına çıxarmağı bacardı. Respublikamızın hərbi-texniki sahədə dünyanın qabaqcıl ölkələri ilə əməkdaşlığı nəticəsində ordumuz ən müasir silahlı, reaktiv artilleriya və hava hücumundan müdafiə sistemləri, hərbi təyyarələr, gəmilər və digər texnika ilə təchiz edilmişdir. Bununla yanaşı, ölkəmizdə güclü müdafiə sənayesi yaradılmış, 20-dən çox hərbi zavod inşa edilmişdir. Bu zavodlarda 1200 adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal olunur.

Bu gün Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədedir. 2016-cı ilin aprel döyüşləri, həmçinin 2018-ci ilin may ayında Naxçıvan istiqamətində aparılmış əməliyyatlar Azərbaycan hərbiçilərinin qəhrəmanlığını, Azərbaycan Ordusunun yüksək döyüş qabiliyyətini bir daha nümayiş etdirmişdir.

Ulu öndərin rəhbərliyi ilə bütün sahələrdə etmiş inkişaf Azərbaycanın hüquq sistemindən də yan keçmişdir.

Ümummilli lider gözəl bildirdi ki, mövcud sovet hüquq sistemi müasir dövrün tələbləri ilə ayaqlaşmır, şəxsiyyət hüquq və maraqlarını tam səviyyədə nəzərə almır. Belə hüquq sistemi Azərbaycanda azad cəmiyyətin formalaşmasına, bazar iqtisadiyyatının, özəl sahibkarlığın və fərdi təşəbbüskarlığın inkişaf etdirilməsinə, son nəticədə ölkənin hər bir vətəndaşının rifahının və potensialının gerçəkləşməsinin təmin olunmasına kömək edə bilməzdi.

Məhz bu səbəbdən ulu öndər Heydər Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə öl-

Hüquqi, demokratik dövlət quruculuğunun müəllifi

kədə geniş məhkəmə-hüquq islahatlarına başlandı. Ümummilli liderin müəllifi olduğu və 1995-ci ildə ümumxalq səsverməsi ilə qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası bu islahatlar üçün möhkəm hüquqi baza yaradı.

Məhkəmə sistemində həyata keçirilən islahatlar istər məhkəmənin strukturunu, istərsə də məhkəmə icraatını əhatə etdi. İslahatların mühüm tərkib hissəsi kimi müntəzəm prosesual qanunvericilik aktları qəbul edildi və tərəflərin bərabərliyi, çəkişmə, təqsirsizlik prezumpsiyası, məhkəmə baxışının aşkarlığı, eləcə də digər demokratik prinsiplər bu qanunvericilik aktlarının əsası təşkil etdi. Eyni zamanda, istintaq orqanlarının hərəkətləri üzərində prokurorluğun prosesual rəhbərliyi və məhkəmə nəzarəti institutu da həmin qanunvericilikdə əks edilmiş mühüm yeniliklərdən oldu.

Məhkəmə-hüquq islahatları çərçivəsində konstitusiyaya nəzarəti funksiyalarını həyata keçirən Konstitusiyaya Məhkəməsi və hüquqların məhkəmədən kənar müdafiə mexanizmi olan İnsan hüquqları üzrə müvəkkil təsisatı yaradıldı.

Ümummilli liderin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatları sonrakı dövrlərdə daha da genişləndirildi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılmış hüquqi islahatlar məhkəmələrin müstəqilliyinin gücləndirilməsi, onların fəaliyyətində şəffaflığın təmin edilməsi, hakimlərin seçim prosedurunun yeni prinsiplər əsasında müəyyən edilməsi, məhkəmə hakimiyyətinin özünüidarə funksiyalarını həyata keçirən Məhkəmə-Hüquq Şurasının təşkil edilməsi kimi sahələrdə əhatə etmişdir.

Bu islahatlar bu gün də davam etdirilir. 2019-cu il 3 aprel tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərnləşdirilməsi haqqında" fərman imzalanmışdır. Bu fərman son illər ölkədə siyasi, iqtisadi, sosial sahədə həyata keçirilən böyük islahatların məntiqi davamıdır. Əsas məqsəd məhkəmə hakimiyyətinin nüfuzunun və məhkəməyə inamın artırılması olan fərmanda məhkəməyə müraciət imkanlarının genişləndirilməsi, məhkəmələrin fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, məhkəmə icraatının effektivliyinin yüksəldilməsi, məhkəmə qərarlarının tam və vaxtında icrasının təmin olunması, sürüdülməçiliyin və digər neqativ halların aradan qaldırılması, hakim və məhkəmə aparatı işçilərinin sosial müdafiəsinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılması üçün qanunvericilik, institusional və praktiki tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Əminlik ki, bu islahatlar həyata keçiriləndən sonra hər bir Azərbaycan vətəndaşı məhkəmə sistemindəki müsbət dəyişikliklərin şahidi olacaqdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin hüquq sahəsindəki islahatları məhkəmələrlə yanaşı, hüquq mühafizə orqanlarını da əhatə etmişdir. Bu da təbii idi. Uzun

müddət tamamilə fərqli hüquqi sistemdə, fərqli məqsədlərə xidmət edən hüquq mühafizə orqanları demokratik və hüquqi dövlətin tələblərinə cavab verməli idi. Hüquqi islahatlar çərçivəsində ədliyyə, prokurorluq, daxili işlər, dövlət təhlükəsizlik və digər hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyəti hüquqi dövlət konsepsiyasına uyğun təkmilləşdirilmiş, həmin fəaliyyəti tənzimləyən yeni qanunvericilik aktları qəbul edilərək, bu orqanlara demokratik cəmiyyətə xas olmayan funksiyalar ləğv edilmişdir.

Bu gün tam əminliklə deyə bilərik ki, vaxtilə ulu öndər tərəfindən hüquq mühafizə orqanlarında başlanmış islahatlar, prokurorluq, daxili işlər və dövlət təhlükəsizlik orqanlarının strukturunda və kadri tərkibində edilmiş dəyişikliklər nəticəsində onların fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması ölkədə cinayətkarlığa qarşı mübarizənin effektivliyinin artmasına gətirib çıxardı. Ümummilli liderin 1994-cü il avqustun 9-da imzaladığı "Cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, qanunçuluğun və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi tədbirləri haqqında" fərmanla ölkədə müntəzəm cinayətkarlığa qarşı mübarizənin uğurlu başlanğıcı qoyuldu. AXC-P-Müsavat İttifaqı dövründən insanların qanunsuz olaraq saxladığı on minlərlə odlu silah və sursat qısa müddət ərzində yığıldı, yüzlərlə cinayətkar dəstə zərərsizləşdirildi, bir çox təhlükəli və xüsusilə ağır cinayətlər, o cümlədən dövlət çevrilişi cəhdlərinin qarşısı alındı. Təsəvvür edin ki, hətta Xalq Cəbhəsi partiyasının yerləşdiyi binada belə xeyli sayda silah və sursat aşkar edilmişdir.

Ulu öndərin rəhbərliyi ilə cinayətkarlıq mübarizə sahəsində həyata keçirilmiş fəaliyyətin nəticələri bu gün hamımızın gözü önündədir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sözləri ilə desək, Azərbaycan dünyanın ən təhlükəsiz ölkələrindən, Bakı isə ən təhlükəsiz şəhərlərdən birinə çevrilmişdir. Ölkəmizdə inkişaf üçün əsas amil olan siyasi sabitlik və əmin-amanlıq mövcuddur. Kriminogen vəziyyət tam nəzarət altındadır.

Hələ 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyev ölüm hökümünün icrasına moratorium qoyulması təşəbbüsü ilə çıxış etmişdi. Ulu öndər hesab edirdi ki, məhkəmə hökmü ilə insanın həyatdan məhrum edilməsi qeyri-insani tədbirdir. 1998-ci ildə isə Azərbaycan dövlət hökmü tamamilə ləğv olundu. Bu, çox tarixi bir qərar idi. Yaxşı xatırlıdır, bu qərardan qısa müddət sonra ölkəmizdə səfərə gəlmiş avropalı nümayəndələrə ümummilli lider bu barədə məlumat verəndə onlar eşitdiklərinə həttə inanmadılar.

Bu dövrə ölkədə əfv və amnistiya institutları bərpə edildi və on minlərlə insan azadlığa qovuşdu. Bununla Azərbaycan dövləti insanpərvərlik və ədalət prinsiplərinə sadiq olduğunu bir daha nümayiş etdirdi. Bu da çox vacib idi. Əvvəlki AXC-P-Müsavat İttifaqı dövründə əfv və amnistiya kimi institutlardan

imtinə edilmişdi. Ölüm cəzası icra edilirdi. Bu gün hələ də müxalifətli siyasi səhnədə olan həmin insanlar Avropa dövlətlərindən danışırlar. Lakin hakimiyyətdə olan zaman onlar nəinki Avropa dövlətləri, ümumiyyətlə, ümumbəşəri dəyərlərə bir araya sığmayan siyasətə həyata keçirirdilər.

Cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi sahəsində ulu öndər tərəfindən qoyulan ənənələr bu gün də möhtərəm Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. 2017-ci il 10 fevral tarixində cənab Prezident "Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" sərəncam imzalayıb. Sərəncamda cəzanın və qətimkan tədbirlərinin məqsədlərinə şəxsi cəmiyyətdən təcrid etmədən nail olmaq üçün alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqini genişləndirmək, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi, xüsusilə iqtisadi sahədə cinayətlərin dekriminalizasiyası, cinayətlərin sanksiyalarına azadlıqdan məhrum etməyə alternativ cəzaların əlavə olunması və mövcud alternativ cəzaların tətbiqi əsaslarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə bir sıra qanun layihələri hazırlamaq barədə tapşırıq və tövsiyələr verilmişdir. Qeyd edilməlidir ki, 2019-cu il 3 aprel tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanan "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərnləşdirilməsi haqqında" fərmanda da cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cinayətlərin dekriminalizasiyası və cinayətlərin davam etdirilməsi barədə tapşırıq verilmişdir.

Korrupsiya ilə mübarizə ümummilli liderin fəaliyyətində ən çox önəm verdiyi sahələrdən idi. Ulu öndər hələ sovet dövründə korrupsiyaya qarşı qətiyyətli mövqeyini ortaya qoymuşdu. Həmin dövr üçün bu, Sovet İttifaqı miqyasında yeni bir dalğa olmaqla yanaşı, həm də riskli idi. Çünki Sovet rəhbərliyi heç də bu məsələdə ümummilli lider qədər qətiyyət nümayiş etdirmək fikrində deyildi. Lakin ulu öndər öz mövqeyində dönməzlik nümayiş etdirdi və nəticədə Azərbaycanda dövlət qurumlarının fəaliyyətində səmərəlilik artdı, neqativ hallar aradan qaldı, əhəlinin həyat səviyyəsi yaxşılaşdı.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin prezidenti kimi ulu öndər ölkənin müasirləşməsinin əsas istiqamətlərini azad bazar münasibətlərinə əsaslanan iqtisadiyyatın, açıq vətəndaş cəmiyyətinin və demokratik dövlət institutlarının gücləndirilməsində gördü. Bu isə, təbii olaraq, Azərbaycanda korrupsiya və neqativ hallara qarşı mübarizənin yeni səviyyədə qurulmasını tələb edirdi. 1990-cı illərin ikinci yarısında ümummilli liderin təşəbbüsü ilə korrupsiya ilə mübarizəyə dair bir sıra normativ aktlar qəbul edildi. Bu sənədlərdə korrupsiyaya qarşı mübarizənin strateji kursu müəyyən

edildi və antikorrupsiya tədbirləri prioritet sahə kimi qiymətləndirildi.

Ümummilli lider dövlət orqanlarında sürüdülməçiliyə, bürokratik əngəllərə yol verməməyi, şəffaflığı təmin etməyi dövlət qulluqlarının qarşısında əsas vəzifə kimi qoymuş və dövlət qulluğunun müasir konsepsiyasını formalaşdırmışdı. Bütün digər sahələrdə olduğu kimi, korrupsiya ilə mübarizə sahəsində də ümummilli lider tərəfindən əsas qoyulmuş stratejiya bu gün də davam etdirilməkdədir. Bu sahədə də ardıcılıq təmin edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin möhkəm siyasi iradəsi və ciddi nəzarəti altında ölkəmizdə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində institusional və qanunvericilik islahatları həyata keçirilmişdir.

Institusional islahatlar çərçivəsində Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiya və Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsi yaradılmışdır. Bu qurumların fəaliyyəti nəticəsində korrupsiya ilə mübarizənin səmərəliliyi kifayət qədər artmışdır.

Hazırda ölkəmiz korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində olan bütün beynəlxalq təşəbbüslərin aktiv iştirakçısıdır, bu sahədə olan beynəlxalq konvensiyaları ratifikasiya və icrasını uğurla təmin etmişdir. Avropa Şurasının Korrupsiyaya qarşı Dövlətlər Qrupu (QREKO) ölkəmiz tərəfindən həyata keçirilən tədbirləri yüksək qiymətləndirmişdir.

Azərbaycan 2011-ci ildə beynəlxalq səviyyədə başlanan Açıq Hökumət Tərəfdaşlığına qoşulan ilk dövlətlərdən biri idi.

Son 15 il ərzində korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində 5 dövlət proqramı qəbul olunmuş, icrası uğurla təmin edilmişdir.

2007-ci il Şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Milli Stratejiya hazırlanmışdır. Stratejiyada bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, dövlət və yerli özünüidarə orqanlarının, korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ixtisaslaşmış qurumların, hüquq mühafizə orqanlarının və məhkəmələrin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin tətbiqi və maarifləndirmə, sosial-iqtisadi xarakterli islahatların aparılması kimi tədbirlər nəzərdə tutulmuşdur.

Azərbaycanda artıq dövlət orqanları ilə vətəndaşlar arasında münasibətlər tamamilə yeni müstəqilə həyata keçirilir. Dövlət qulluqları ilə vətəndaşlar

arasında birbaşa təmaslar minimuma endirilir, nağdsız ödənişlərin həcmi artırılır, əhəliyə göstərilən elektron xidmətlərin dairəsi və dövlət idarəçiliyində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi genişləndirilir. Bu tədbirlər dövlət orqanlarının işində şəffaflığın təmin edilməsi və dövlət orqanlarında korrupsiyanın qarşısının alınması sahəsində müsbət mənada çox böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur. Lakin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti görülmüş bu tədbirlərlə heç də kifayətlənmir və dövlət orqanları qarşısında bu istiqamətdə yeni tələblər qoyur.

Dövlət orqanları ilə vətəndaşlar arasında münasibətin yeni formatından, dövlət orqanlarında şəffaflıqdan danışıqda ilk yada düşən, əlbəttə ki, "ASAN xidmət" mərkəzləri olur. Əminliklə demək olar ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2012-ci il 13 iyul tarixli fərmanı ilə yaradılmış "ASAN xidmət" mərkəzləri dövlət orqanları-vətəndaş münasibətlərində inqilabi dəyişikliyə nail oldu.

Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin ideya müəllifi olduğu "ASAN xidmət" mərkəzlərinin yaradılmasında məqsəd dövlət orqanlarının xidmətlərinin göstərilməsində vətəndaş məmnunluğunun, şəffaflığın təmin edilməsi, korrupsiya hallarının istisna edilməsi, müasir texnologiyaların tətbiqi edilməsi, dövlət qulluqçusu-vətəndaş münasibətlərində yeni düşüncə tərzinin formalaşdırılması olmuşdur.

Hazırda ölkə üzrə 15 "ASAN xidmət" və 2 "ASAN Kommunal" mərkəzi fəaliyyət göstərir. Ölkə Prezidentinin tapşırığına əsasən yaxın zamanlarda Bakı şəhərində daha 2 "ASAN xidmət" və 1 "ASAN Kommunal" mərkəzinin, həmçinin rayonlarda 5 "ASAN xidmət" mərkəzinin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Eyni zamanda, "ASAN xidmət" mərkəzlərinin olmadığı şəhər və rayonlarda 10 səyyar ASAN xidmət avtobusu və Səyyar ASAN qatar vasitəsilə vətəndaşlara səyyar formada xidmət göstərilir.

"ASAN xidmət" mərkəzlərində dövlət orqanları, özəl şirkət və müəssisələr tərəfindən ümumilikdə 320-dən çox müxtəlif xidmət göstərilir. Əhəliyə mərkəzin fəaliyyəti barədə məlumatlı məlumat vermək, təklif və şikayətləri dinləmək üçün "ASAN radio" və 108 "Çağrı" mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Bu günə kimi "ASAN xidmət" mərkəzlərinə daxil olan müraciətlərin sayı 28 milyondan çoxdur. Keçirilən rəy sorğularına əsasən vətəndaşların xidmətlərdən məmnunluq əmsali 99,6 faiz təşkil edir.

Dövlət qulluğu sistemə gətirilmiş başqa bir yenilik dövlət orqanlarının fəaliyyətində gənc könüllülərin cəlb edilməsidir. Gənclərə xüsusi diqqət, dövlət idarəçiliyində onların potensialından geniş istifadə olunması Heydər Əliyev siyasətinin mühüm tərkib hissəsi idi. Azərbaycanda Gənclər Günü-nün təsis edilməsi də məhz ümummilli liderin adı ilə bağlıdır. Bu gün qürur hissi ilə deyə bilərik ki, ulu öndər Heydər Əliyevin gənclər siyasəti dövlət idarəçiliyində uğurla həyata keçirildi.

Gördüyü kimi, Azərbaycan müstəqillik qazanmasından keçən 28 il ərzində yaxın müddət ərzində çox mürəkkəb, enişli-yoxuşlu, çağırışlar və təhlükələrlə dolu yol qət etmişdir. Bizi sevin-dirən odur ki, xalqımız bu yolu mətanətlə keçərək öz ayaqları üzərində durmağı bacarmış, dövlətimiz güclənmiş, ölkədə tam sabitlik, asayiş təmin edilmiş, iqtisadiyyatımız yüksəlmiş, sosial sahədə ciddi islahatlar aparılmışdır. Olduqca çətin bir regionda yerləşən Azərbaycan müstəqil xarici siyasət həyata keçirir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dəfələrlə bildirdiyi kimi, ölkəmizdə xalq-ıqitad birliyi mövcuddur və bu birlik bizim uğurlarımızın əsas səbəbidir. Bu gəlişgözlü sözlər deyil, reallıqdır. Düzüdü, bu reallığı qəbul etməyən, onu hər fürsətdə inkar edən qüvvələr də var. Zənnimizə, bunun başlıca səbəbi 90-cı illərin əvvəlində xaos dövründən bu günkü inkişaf etmiş Azərbaycana miras qalmış bu qaragüruhcu müxalifətin reallığı hissini itirməsidir. Bu insanlar real həyatda özlərini belə görə bilmirlər, buna görə də yalnız virtual aləmdə müəyyən siqnacaq tapıblar. Təbii olaraq, belə insanlardan mövcud vəziyyətə düzgün qiymət verməyi tələb etməyin də mənası yoxdur. Lakin sadə bir təhlil deməyə əsas verir ki, ölkəmizin əldə etdiyi tarixi uğurlar bu gün olmaya da bilər. Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini itirə də bilər, iqtisadi cəhətdən başqa dövlətlərdən tam asılı, borc içərisində boğulan dövlətə də çevrilə bilər. Bu gün iflas etmiş deyil, uğurlu bir dövlətə sahib olduğumuz üçün məhz daha şəxsiyyət, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevə borclu-yuq. Bunu hər birimiz, ilk növbədə, gənc nəsil dərk etməlidir.

Fuad ƏLƏSGƏROV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Hüquq mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri, YAP Siyasi Şurasının üzvi

Bizim vəzifəmiz isə dövlətimizi daha da inkişaf etdirmək, siyasi, sosial, iqtisadi və digər sahələrdə daha böyük uğurlar qazanmaq, həmrəy olmaq, müstəqilliyimizi daha da möhkəmlətməkdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Əliyev ölkəmizi məhz bu yolla aparır. Hər birimiz bu yolda dövlət başçısının yanında dayanmalı və ona dəstək olmalıyıq.

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2019

Əvvəl 1-ci sah.

Heydər Əliyev bütün səhərlərdə xalqımızın milli maraqlarının təmin olunması üçün var-gücü ilə çalışdı. O, müstəqil dövlətçilik konsepsiyasının uğurlarını təmin edən dövlət xadimi kimi əbədlilik qazanmış böyük bir şəxsiyyətdir. Heydər Əliyevin yürütdüyü iqtisadi siyasət həm sosial ədalətə, həm də iqtisadiyyat prinsiplərinə əsaslandı, ele buna görə də Azərbaycanda islahatların uğurlu təməlinin qoyulması milli inkişaf modelini təkmilləşdirdi.

Heydər Əliyev fenomeni çox-minillik dövlətçilik tariximizdə xüsusi bir hadisədir. O, həm dövlətçilikdə, həm də siyasi idarəetmədə novator idi, müəyyənleşdirdiyi sosial-iqtisadi strategiyası onun Azərbaycana rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə respublikanı parlaq zirvələrə qaldırır. Nəhəng sovet dövlətində ali rəhbər vəzifədə təmsil olunması onun yenilməz iradəsini və işıqlı zəkasını təsəssüm etdirirdi. Heydər Əliyev yarıdıcı, gərgin əməyi, strateji mü-kəmməliyi, iqtisadi islahatlar və demokratik cəmiyyət uğrunda apardığı mübarizələr nəticəsində müstəqilliyimizin əbədi, dönməz xarakter almasına nail oldu. Bö-yük öndər deyirdi: "Cəmiyyətimizi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, milli azadlığı, milli ənənələri prinsipləri əsasında tərbiyə etmək lazımdır. Ən böyük potensialımız vətəne, torpağa bağlılığımız, vətəni-torpağı sevməyimiz və onu qorumaq hissimizdir".

Heydər Əliyev Azərbaycanın uğurlarının təminatçısı olaraq in-teqrasiya prosesini sürətləndirdi, dünyanın qabaqcıl ölkələri ilə əla-qələrini qurulmasına rəhbərlik et-di. Onun məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanın neft sənayesi, xarici dövlətlərlə iqtisadi münasi-bətləri, nəqliyyat sahəsi də daxil olmaqla, bir sıra başqa sahələrdə qüdrətləndi, eləcə də ölkəmizin başqa ölkələrlə iqtisadi əlaqələrinin su, hava və dəniz yolları vasitəsilə möhkəmlənməsi üçün Azərbaycan nəqliyyatının bütün sahələri yenidən bərpa olundu, inkişaf etdirildi. Tarixi Böyük İpək yolunun bərpa olunması sahəsində TRASEKA (Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizi) proqramını yerinə yetirməsinə təşəbbüs gös-tərən 8 ölkədən biri Azərbaycan oldu ki, bu da Mərkəzi Asiyadan Qara dənizə və oradan da Avropa-yaya çıxan nəqliyyat marşrutunun yenidən qurulması demək idi.

Bütün bunları Azərbaycan üçün çox mühüm olduğunu bilən böyük liderin təşəbbüsü ilə 1998-ci ilin 7-8 sentyabrında Bakıda 9 ölkənin (Azərbaycan, Bolqarıstan, Gürcüstan, Qırğızıstan, Moldova, Rumıniya, Türkiyə, Özbəkistan, Ukrayna), 13 beynəlxalq təşkilat və 32 dövlətin nümayəndə heyətinin iştirakı ilə tarixi İpək yolunun bərpasına həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirildi. Həmin konfransda Avropa İttifaqının TRASEKA proqramı əsasında "Avropa-Qafqaz-Asiya dəhlizinin inkişafı üzrə beynəlxalq nəqliyyat haqqında Əsas Çoxtərəfli Saziş" imzalandı. Bakı Beynəlxalq qəbul edildi, saziş imzalandıqdan sonra bir çox sahələrdə canlanma hiss olunmağa başladı. Heydər Əliyev hələ sovetlər dövründə SSRİ-də işlədiyi zaman Nazir Səvətinə bir çox mühüm sahələrə, yeni müttəfiq respublikaların avtomobil, çay nəqliyyatı, yol təsərrüfatı sahələrinə, onlarla bağlı məsələlərə nəzarət etdiyindən bu işləri çox gözəl bilirdi. İqtisadiyyatın davamlı və dinamik inkişafı, sosial-iqtisadi konsepsiyalar, qlobal enerji və nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin gerçəkləşməsi və Heydər Əliyevin gərgin əməyi ölkəmizi uğurlu nailiyyətlərə apardı. Heydər Əliyev hər zaman etibarlı nəqliyyat sisteminin inkişafı, milli yol sisteminin dünya kommunikasiyası mekkanına sürətli inteqrasiyası üçün xüsusi diqqət ayırırdı. Məqsədyönlü və sistemli tədbirlər nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin, eləcə də ölkəmizdə beynəlxalq tranzit dəhlizlərin və yolların yenidən qurulmasına, onlardan respublikamızın maraqları naminə istifadə olunmasına xidmət edirdi. Bu modernləşmə həm də dövlətin iqtisadi inkişaf strategiyasının əsas prioritetlərindən biri idi.

Heydər Əliyevin apardığı uğurlu xarici siyasət, neft müqavilələrinin bağlanması, nəqliyyat dəhlizinin işə salınması dünyanın aparıcı ölkələri ilə qurulmuş əlaqələr dəniz nəqliyyatının fəaliyyətinə çox böyük təsir göstərdi. Heydər Əliyevin neft strategiyasının əsas məqsədi ölkəmizin sosial-iqtisadi, siyasi mədəni və hərbi cəhətdən güclənməsi idi. Ulu öndər bilirdi ki, bu strategiyaların reallaşmasında Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin olduğu mühüm rol vardır. Xəzər Dəniz Gəmiçilik İdarəsi iri gəmiçilik şirkəti olaraq özündə çoxsahəli müəssisələri birləşdirdi. Xəzər gəmiçiliyi dünyanın bir

çox şirkətləri ilə əməkdaşlıq etdi. Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi mühüm tədbirlər nəticəsində Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin fəaliyyəti daha da genişləndi. Nəqliyyat dəhlizində yükdaşıma artıdınca respublikanın iqtisadi potensialı yüksəldi. O, Avropa-Asiya nəqliyyat dəhlizinin yaradılması ilə bağlı şəxsi təşəbbüs göstərdi. 1996-cı il dekabrın 15-də Odessada Azərbaycan, Gürcüstan, Türkmənistan və Özbəkistan arasında tranzit daşımalarnın tənzimlənməsi haqqında sazişlərin imzalanmasına göstəriş verdi.

Təkcə bir faktı göstərmək yemir ki, bu müqavilələrin bağlanması öz mühüm əhəmiyyətini daşıması aydın olsun: 1998-1999-cu illərin hər birində Azərbaycan gəmiləri ilə daşınan yüklərin həcmi 5 il əvvəlindən təxminən 1,5 dəfə çox olmuşdu. Artıq 2001-ci ildə Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin xarici sularla üzən 24 gəmisi dünyanın 135 limanına yük daşıyırdı. Ən ucuz nəqliyyat növü olan dəniz nəqliyyatı ölkəmizin iqtisadi həyatında mühüm rol oynayırdı.

Azərbaycanı global nəqliyyat-tranzit mərkəzinə çevirən strategiyanın yaradıcısı

Böyük öndərin uzaqgörən siyasəti öz bəhrəsini verdi. Volqa-Baltik, Volqa-Don su sistemi vasitəsilə Azərbaycan gəmiləri dünya okeanına çıxış əldə etdi. Ölkəmiz çoxtərəfli əməkdaşlıq fəaliyyətini Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı, Beynəlxalq Əmək Təşkilatı, Avropa Dəniz Təhlükəsizliyi Agentliyi, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər beynəlxalq qurumlarla davam etdirir.

Ümumilikdə ulu öndərin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində bütün nəqliyyat sistemi - avtomobil yolları şəbəkəsi, mülki aviya, Bakı metrosu, boru kəməri nəqliyyatı və digərləri böyük inkişaf yolu keçdi, infrastrukturuları dünyanın ən müasir və modern göstəricilərinə uyğunlaşdırıldı. Bu sahədə ümummilli liderin ən böyük qayğısını, himayəsini gören strukturlardan biri də demir yolları idi.

1990-cı illərdə ağır iqtisadi durumda və müharibə vəziyyətində olan ölkənin demir yollarının vəziyyəti ürəkəndə deyildi. Demir yolları vaxtında təmir olunmur, getdikcə bərbad və yararsız hala düşürdü. Demir yolu ilə bağlı yaranmış çətinliklər həllini tapmadığından sənəyin və yükdaşıma sahəsində ağır problemlər yaranmışdı. 1996-cı ildə demir yollarının yenidən bərpası Heydər Əliyevin gərgin əməyi nəticəsində baş tutdu. Ölkəmizin həm daxili, həm də xarici ticarətində mühüm əhəmiyyəti olan yükdaşıma nəzərdə tutulan bəhrəni verməyə başladı. Azərbaycan Dövlət Demir Yolu beynəlxalq təşkilatlara müraciət etdi. MDB və Baltiyanı dövrlərin Demir Yolu Nəqliyyatı Şurasının, Demir Yolları Əməkdaşlıq Təşkilatının və Beynəlxalq Demir Yolları İttifaqının üzvü oldu. Köklü iqtisadi dəyişikliklər beynəlxalq dəstək qazanaraq sabitləşdirmə proqramına uyğun iqtisadiyyatın liberallaşmasına yönəlmis radikal islahatlarla yol açdı. Nəqliyyatın və yol təsərrüfatının fəaliyyətinin canlanma prosesi məhz Heydər Əliyevin bu infrastrukturunun yenidən qurulması üçün etdiyi dəyişikliklərdən sonra başladı. Qeyd etmək yerinə düşər ki, dövlətin gücü, iqtisadi potensialı və qüdrəti onun yol infrastrukturunun, kommunikasiya kompleksinin inkişafına hansı mərhələdə olması ilə ölçülür və nailiyyətlərdə, iqtisadi yüksəlişdə yol təsərrüfatının rolu əsas və həlledicidir. Ona görə də Heydər Əliyev bu sahəni xüsusi diqqət altında saxlayır, öz yaratdığı konsepsiya əsasında hərəkət edirdi.

Heydər Əliyev deyirdi: "Demir yolunun çox böyük iqtisadi əhəmiyyəti var. Yaxşı iqtisadi nəticələr ölkəmizin müstəqilliyinin əsasını təşkil edir, demiryolu Azərbaycan iqtisadiyyatının böyük bir hissəsidir. Bu işləri bir 10 illərlə böyük zəhmət bahasına yaratmış, onun maddi-texniki bazasını qurmuşuq".

Çox təəssüf ki, əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, 1990-cı ildən başlayaraq demiryolunda çox şeylər dəyişdi və itirildi. Bu ağır situasiya böyük öndəri narahat etməyə bilməzdi. O, gərgin vəziyyətin aradan qaldırılması üçün ciddi tədbirlər gördü, həyata keçirdiyi məqsədyönlü islahatlar demir yolunda sosial-iqtisadi

inkişafın sürətlənməsini reallaşdırdı. Heydər Əliyev hakimiyyətə olduğu hər iki dövrdə demir yoluna, onun inkişafına daim diqqət göstərmişdir. O, öz xatirələrində qeyd edirdi ki, *mənim atam da demiryolçu olubdur. Mən demiryolçu ailəsində böyümüşəm, hələ uşaq ikən demir yollarının üzərində, nə qədər atamın yanında olmuşam. Hesab edirəm ki, demir yolunu həm bilirəm, həm də sevirəm.*

Ulu öndər hələ sovetlər birliyi dövründə milli kadrların hazırlanması üçün yüksək səviyyəli işlər görmüşdür. Onun şəxsi təşəbbüsü ilə Azərbaycanlı gənclər keçmiş SSRİ-nin bir sıra ali məktəblərinə oxumağa göndərilmişdir. Bu, ulu öndər tərəfindən gələcək işənlərinin yüksək təhsilini təmin etməsi, himayəsini gören strukturlardan biri də demir yolları idi.

Müstəqillik illərində Heydər Əliyevin apardığı araşdırılan Azərbaycanın düşüdüğü nəqliyyat blokadasını dağıdıraraq keçmiş demir yolu əlaqələrini bərpa etdi. O, hələ SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini olaraq nəqliyyat sahəsinə nəzarət edən məsul şəxs kimi Azərbaycan Dövlət Demir Yolu üçün əvəzolunmaz işlər görür. Bu böyük şəxsiyyətin köməyi ilə indiki sənəyin parkında 50 faiz Azərbaycanca gətirilib.

Heydər Əliyevin apardığı islahatlar və yenidənqurma işləri hər səbit, həm də məhsuldar iş şəraitinin bərqərar olmasına gətirici etdi. MDB və Baltiyanı dövrlərin demir yolları Nəqliyyatı Şurasının, Demir Yolları Əməkdaşlıq Təşkilatının və Beynəlxalq Demir Yolları İttifaqının üzvü oldu. Köklü iqtisadi dəyişikliklər beynəlxalq dəstək qazanaraq sabitləşdirmə proqramına uyğun iqtisadiyyatın liberallaşmasına yönəlmis radikal islahatlarla yol açdı. Nəqliyyatın və yol təsərrüfatının fəaliyyətinin canlanma prosesi məhz Heydər Əliyevin bu infrastrukturunun yenidən qurulması üçün etdiyi dəyişikliklərdən sonra başladı. Qeyd etmək yerinə düşər ki, dövlətin gücü, iqtisadi potensialı və qüdrəti onun yol infrastrukturunun, kommunikasiya kompleksinin inkişafına hansı mərhələdə olması ilə ölçülür və nailiyyətlərdə, iqtisadi yüksəlişdə yol təsərrüfatının rolu əsas və həlledicidir. Ona görə də Heydər Əliyev bu sahəni xüsusi diqqət altında saxlayır, öz yaratdığı konsepsiya əsasında hərəkət edirdi.

Heydər Əliyev deyirdi: "Demir yolunun çox böyük iqtisadi əhəmiyyəti var. Yaxşı iqtisadi nəticələr ölkəmizin müstəqilliyinin əsasını təşkil edir, demiryolu Azərbaycan iqtisadiyyatının böyük bir hissəsidir. Bu işləri bir 10 illərlə böyük zəhmət bahasına yaratmış, onun maddi-texniki bazasını qurmuşuq".

Çox təəssüf ki, əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, 1990-cı ildən başlayaraq demiryolunda çox şeylər dəyişdi və itirildi. Bu ağır situasiya böyük öndəri narahat etməyə bilməzdi. O, gərgin vəziyyətin aradan qaldırılması üçün ciddi tədbirlər gördü, həyata keçirdiyi məqsədyönlü islahatlar demir yolunda sosial-iqtisadi

axını yeni müasir vağzal tikilməsinə zəruri etdi. 1978-ci ildə Heydər Əliyev qayğısı və köməyi ilə Bakı Sənəyin Vağzalı Kompleksi tikilib istifadəyə verildi. 1970-ci ildən başlayan yenilmə prosesi 1981-ci ilə kimi davam etdi, elektrik qatarları müasir EP2 qatarı ilə əvəz olundu, 75 sekiya və EP2 elektrik qatarı alındı.

1978-ci ildə Biləcəri Lokomotiv deposunda cari təmir üçün elektrovoz sexi inşa olundu. Eləcə də Gəncə Lokomotiv deposunda yeni elektrovoz sexi tikilib istifadəyə verildi, daha sonra Şirvan döviyyə deposu tikilərək texniki baxışda boşdayanların vaxtını xeyli azaldı. Yüq vaqonlarının istismarında texniki cəhətdən saz saxlanmasını və təmir olunmasını samərəli şəkildə həyata keçirmək üçün Gəncə şəhərində Heydər Əliyevin dəstəyi ilə müasir texnologiyaların tətbiqinə cavab verən yeni istismar deposu tikilib istifadəyə verildi.

Bütün bunları yada saldıqca birmənalı olaraq deyə bilərik ki, Heydər Əliyev zamanın və şəraitin verdiyi imkanlardan xalqımızın maraqları və yüksəlişi naminə bacardıqca geniş istifadə etmişdir. O, bütün fəaliyyətini Azərbaycanın gələcək tərəqqisinin təminatı üzərində qururdu. Onun qeyd və tapşırıqları bütün sahələrdə cəmiyyətin hər bir təbəqəsinin mənafelərini ifadə edirdi. Onun Azərbaycanın demir yolu sahəsində 20-30 il öncə atdığı uzaqgörən addımların demir yolunun inkişafına nə qədər hesablandığı Azərbaycan müstəqillik qazanandan sonra dərk olundu. Azərbaycanın zəngin iqtisadi potensialının əsası məhz o illərdə qoyuldu.

Heydər Əliyev sovet idarəetmə sistemində iqtisadi stabilizasiya tədbirləri ilə Azərbaycanın güclü və qüdrətli olmasını təmin etməyə çalışırdı. O, öz addımlarını uğura hesablandığının təqdimatı idi və bu uğurun da gerçəkləşməsinə hər zaman inanırdı. Heydər Əliyev 18 sentyabr 2002-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru xəmərinin təməlinin qoyulmasında demişdir: "Sühbə xudur ki, gələcək nəsillər bizim gördüyümüz bu işlərdən bəhrələnmək dəyəri bir vaxt qayaraq ölkəmizdə, Azərbaycanda demokratik, hüquqi dünyəvi dövlət quruculuğu şəraitində, vətəndaş cəmiyyəti şəraitində yaşayaraq bunların bəhrəsini görəcəklər. Bu tarixi biz yazırıq".

"Əsirin müqaviləsi" 1994-cü il sentyabr ayında imzalandıqdan sonra istehsal olunan neftin daşınmasında demiryolçuların üzərində böyük məsuliyyət düşdü. Demiryolçular tez bir zamanda 1998-ci il yanvarın 4-də Dübəndi terminalını və neftdoldurma stansiyasını açsa edərək istifadəyə verdilər. Açılış mərasimində Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi iştirak etmiş, görülən işləri, demiryolçuların fəaliyyətini müsbət qiymətləndirmişdir: "Mən bu gün burada verilən məlumatları çox məmnuniyyət hissi ilə qəbul edirəm ki, Azərbaycan Dövlət Demir Yolu İdarəsi buraxılmış səhvləri aradan qaldırır və öz işini, keyfiyyətini yaxşılaşdırır, yaxşı iqtisadi nəticələr əldə edir. Bu çox vacib məsələdir. Çünki demir yolu Azərbaycan iqtisadiyyatının bö-

yük bir hissəsidir. Azərbaycan Demir Yolunu on illərlə yaratmış, onun maddi-texniki bazasını qurmuşuq. Təəssüflər olsun ki, 1990-cı ildən başlayaraq Azərbaycan Dövlət Demir Yolu da dağılmış və itirilmişdir. Yaxşı ki, indiki bunların qarşısı alınır. Mən indiyə qədər Azərbaycan Dövlət Demir Yolunda inkişafı hiss edirəm".

Əvvəllər sənəyin vaqonları respublikamızdan kənarada təmir edilirdi ki, bu da əlavə xərç və vaxt itkisi demək idi. 1997-ci ildə ilk dəfə olaraq Bakı vaqon deposunda vaqonların əsasli təmirinə başlandı. Elektrovozlara və elektrik qatarlarının əsasli təmiri isə ilk dəfə 1998-ci ildə Bakı Lokomotiv deposunda baş tutdu.

Heydər Əliyevin qonşu ölkələrin rəhbərləri ilə apardığı arıdıcı danışıqların nəticəsi olaraq 1997-ci ildə Bakıdan Şimal İstiqamətinə sənəyin qatarlarının hərəkəti bərpa edildi, yerli istiqamətlər üzrə isə firma və "Express" tipli qatarlar təbiiq edildi. Qatarların sayının get-gedə artması bilet satışının tezlaşdırılması zərurətini yaratdı. 1997-ci il sentyabrın 1-də yüksək keyfiyyətli xidmət üçün Bakı vağzalında bilet satış kompüterləşdirildi.

Artıq Azərbaycanın demir yolu bir neçə beynəlxalq nəqliyyat dəhlizində tranzit yolu kimi istifadə edilir. Əsas yükdaşıma TRASEKA dəhlizi üzrə həyata keçirilir. Bu sahədə Böyük İpək yolunun Bakıdan-Böyük Kesik stansiyasına qədər məsafəni və digər dövlətlərə çıxışı əhatə edir.

Ulu öndərin Azərbaycan Demir Yoluna və demiryolçulara göstərdiyi böyük qayğının, diqqətin təzahüründən biri də o idi ki, yuğlərlə ən yaxşı demiryolçu əvvəllər Sovetlər İttifaqının orden-medalları ilə, sonralar isə müstəqil Azərbaycan Respublikasının xüsusi təfəviri ilə mükafatlandırıldı. Heydər Əliyev ideyaları sürətlə dəyişən müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin və xalqının maraqlarını hər zaman müdafiə etmiş, mühüm və taleyüklü məsələləri həlləndirən uğurlu çıxışmışdır. Bu böyük insanın adı xalqımızın rəmzinə, əməlləri hünər təmsilinə çevrilib. Onun həyatı və fəaliyyəti doğma xalqına və torpağa məhəbbət meyarı olub.

Bu gün ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılmış infrastrukturun inkişaf etdirilməsi və modernləşdirilməsi prosesi onun sadıq davamçısı prezident İlham Əliyev tərəfindən intensiv şəkildə həyata keçirilir.

İqtisadiyyatımızda əhəmiyyətli yer tutan, mühüm rol oynayan demir yolu beynəlxalq və regional layihələrdə iştirak etməklə öz infrastrukturunu qoruyub saxlayır, həm ehalinin, həm də dövlət strukturlarının daşımalarına tələbatının ödənilməsi üçün mümkün olan hər şeyi edir. İndi bir Azərbaycan faktoru var və bu faktor tranzit daşımalarnın mərkəzinə çevrilməkdədir ki, bu da ölkəmizin regionda söz sahibi olmasını təsdiqləyir.

Son illər bu qurumun tarixində yeni era başlayıb. Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşən Azərbaycanın nəqliyyat qurumları, o cümlədən demir yolu beynəlxalq layihələrin reallaşması prosesində aktiv iştirak edir. Qeyd edək ki, 2017-ci il oktyabrın 30-da təkcə ulu xalq, öz ölkə deyil, həmçinin onlar-

lət sərhədində qədər bixətli 8,3 km demir yolunun çəkilişi, Astara çayı üzərindəki demir yolu körpüsünün və İran ərazisində (3,1 km) demir yolunun tikintisi yekunlaşıb. İran İslam Respublikasının Astara stansiyasında tikilmiş terminalda artıq İran tayınatlı yüklü vaqonlar boşaldılır və yeni yüklər daşınmaya qəbul edilir.

Prezident İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyasətin nəticəsində Azərbaycanla İran Demir Yolları arasında "Astara yuğkdoldurma və yuğkəşəltmə terminalının tikintisi və istismarı" layihəsi üzrə müqavilə imzalanıb. Müqavilə İran ərazisində demir yolu xəttinin bir hissəsini və həmin ərazidə böyük aşırma qabiliyyətinə malik olan 4 terminalın tikintisinin "Azərbaycan Demir Yolları" QSC-nin dəstəyi ilə reallaşmasını özdündə ehtiva edir. Müqaviləyə əsasən "Azərbaycan Demir Yolları" QSC 15 illik müddətə terminalda mövcud olan və tikilməsi nəzərdə tutulan demiryol xətlərini, 25 illik müddətə isə terminalları icarəyə götürür.

Son illər ərzində tranzit potensialının artırılması istiqamətində olduqca uğurlu addımlar atılıb. 2015-ci il avqustun 3-dən Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu fəaliyyətə başlayıb. Artıq bu marşrut üzrə bir milyon tondan artıq yük daşınımışdır.

Son vaxtlar demir yolunda ən müasir standartlara cavab verən texnologiyaların tətbiq olunması dövrü başlayıb. Enerji təchizatının sabit cərəyandan dəyişən cərəyana keçirilməsi, işarəvermə və rabitə sisteminin yeniləşdirilməsi üzrə avadanlıqların alınması, yol təsərrüfatının sağlamlaşdırılması, lokomotiv və vaqon parklarının yenilənməsi və s. sahələrin müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılması üzrə bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilib.

"Azərbaycan Demir Yolları" QSC-də gedən yeniləşmə prosesinin əsas tərkib hissələrindən biri yolların əsasli təmiridir. Bu istiqamətdə demir yolunda kompleks işlər görülür. Beynəlxalq və regional nəqliyyat dəhlizlərinin gələcəkdə fəaliyyət göstərməsi Azərbaycan üzərindən yük axınının dəfələrlə artmasına gətirib çıxaracaq. Bunun üçün demir yolunda irihəcmli işlər aparılır. Bakı-Böyük Kesik istiqamətində 600 km demir yolu əsasli təmir olunmuşdur. Eləcə də bütün infrastrukturunun yenilənməsi istiqamətində işlər başlanmışdır. Yeni nəqliyyat dəhlizlərinin işə düşəcəyi təqdirdə Azərbaycan Demir Yolları bu dəhlizlərin tələbatını qarşılamağa tam hazır olacaq.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin tapşırığı əsasında "ASAN xidmət" mərkəzlərinin olmağı regionlarda və vətəndaşların dövlət xidmətləri ilə təmin edilməsi üçün müasir texniki avadanlıqla təchiz olunmuş səyyar "ASAN qatar" konsepsiyası reallaşdırılıb. Bakı va-

qarşından xoşbəxt gələcəyimizin təminatçısı olan ulu öndərin 96 illik yubileyi gəlir. Dünyanın siyasi elitasının ən uca zirvəsində dayanıb bu nəhəng şəxsiyyətin sayəsində nail olduğumuz siyasi sabitlik və iqtisadi inkişaf biz demiryolçuları daha da əzmlə, keyfiyyətli Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında çalışmağa ruhlandırır.

qon deposunda "ASAN qatar" sisteminin tətbiqi ilə bağlı xüsusi vaqonlar hazırlanıb. Səyyar "ASAN qatar" gözləmə zalı, laboratoriya, xidmət zalı, əməkdaşların istirahət kupeləri olmaqla 4 vaqondan ibarətdir. Səyyar "ASAN qatar" vasitəsilə 4 dövlət orqanı tərəfindən 9 növ xidmət göstərilir. Eyni zamanda, qatarda 3 növ funksional yardımçı xidmətlər - foto və tibbi xidmət, o cümlədən "Azərpoçt" MMC tərəfindən göstərilən bank xidmətləri təşkil edilib. 28 dekabr 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakıda Biləcəri stansiyasında səyyar "ASAN qatar"la tanış oldu və görülən işləri yüksək qiymətləndirdi.

Möhətarəm Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın 2017-ci il fevralın 10-da Bakı Demir Yolu Vağzalında və "Azərbaycan Demir Yolları" QSC-nin inzibati binasında aparılmış yenidənqurma sona yarıdılan şəraitlə tanış olması, kollektivimizə uğurlar arzulaması demiryolçular da böyük ruh yüksəkliyi yaradıb.

2016-cı il ərzində Bakı sənəyin stansiyasının ərazisində, yollarında, bina və qurğularında böyük miqyaslı yenidənqurma və əsasli təmir işləri aparılmışdır. Köhnə vağzal binasının dam örtüyü yenidən qurulmuş, binanın fəsad hissəsində təmir-restavrasiya işləri aparılmışdır. Binanın ikinci mərtəbəsi müasir üslubda təmir edilmiş, ASAN xidmətin istifadəsinə verilmişdir.

16 noyabr 2018-ci ildə Sumqayıt Demiryol Vağzalı Kompleksinin açılışı oldu. 3 mərtəbəli Sumqayıt Demiryol Vağzalının sahəsi 5,5 min kv. metrdir.

Qeyd edək ki, son illərdə lokomotiv və vaqon parklarının yenilənməsi və digər sahələrin müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılması istiqamətində işlərdən "Stadler Rail Group" şirkətinin KISS markalı ikimərtəbəli elektrik qatarları alınaraq ölkəmizə gətirilib. Həmin qatarlar 2015-ci ildə Bakı-Sumqayıt marşrutu ilə hərəkətə buraxılıb. Saatda 160 kilometr sürətlə hərəkət edən və 4 vaqondan ibarət olan elektrik qatarlarının hər birinin ümumi sənəyin tutumu 700 nəfər, oturmaq yerləri sayı isə 367-dir.

Demiryol sistemində son dövrlərdə əldə olunan mühüm inkişaf göstəricilərindən biri də ötən ilin dekabr ayının sonlarında Bakı-Gəncə-Bakı sürətli sənəyin qatarlarının işə düşməsidir. Sənəyin arzu və təklifləri nəzərə alınaraq hər gün hərəkətə olan qatar standart, bəzən və birinci klass yerli vaqonlardan ibarətdir. Qatarın tərkibində dörd vaqondan 363 yer var ki, onlardan 293-ü standart, 61-i biznes və 9-u isə birinci klass təminatındadır. Qatar bu gündə 30000 nəfərdən çox sənəyin daşıyır. Ota hesabla bir reyss (gediş-gəliş) daşınan sənəyin arzu sayı 400-500 nəfəri təşkil edir.

Böyük öndərin illərlə yürütdüyü siyasət, quruculuq işləri uğrunda sərf etdiyi əmək bu gün demir yolu sahəsində də layiqli töhfələrini verir. Onun müəyyən etdiyi inkişaf strategiyası Prezident İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü siyasət nəticəsində əldə edilən uğurların təminatçısıdır. Bu gün "Azərbaycan Demir Yolları" QSC-nin yüksək texniki təchizata, müasir texniki vasitələrə, peşəkər kadr potensialına malik olması, demir yolunda təhlükəsizlik normalarının qorunmasına nəzarət, bu çətin işdə çalışan adamların əməyinin qiymətləndirilməsi uzun illər aparılan uğurlu siyasətin nəticəsidir. Bu, ömrünü Azərbaycan üçün şam kimi əridən böyük bir dühün zəngin təcrübəsinin bəhrəsidir.

Xüsusiyyəti vurğulamaq istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev 7 mart 2018-ci ildə "Bakı şəhərləri demir yolu xəttinin layihə-smetası sənədinin hazırlanması, əsasli təmiri və tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Abşeron yarımadasında mövcud demiryol xətlərinin yenidən qurulması və demir yolu şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, mövcud demir yolu xətlərinin reabilitasiyası və bərpası, elektrik təchizatı, rabitə və işarəvermə şəbəkəsinin əsasli təmiri, yol xətlərinin mühafizə çərçəli ilə bağlanması, bəzi demir yolu keçidlərinin müxtəlif səviyyəli keçidlərə əvəzlənməsi, stansiyaların yenidənqurulması və digər işlərin aparılması nəzərdə tutulur.

Qarşından xoşbəxt gələcəyimizin təminatçısı olan ulu öndərin 96 illik yubileyi gəlir. Dünyanın siyasi elitasının ən uca zirvəsində dayanıb bu nəhəng şəxsiyyətin sayəsində nail olduğumuz siyasi sabitlik və iqtisadi inkişaf biz demiryolçuları daha da əzmlə, keyfiyyətli Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında çalışmağa ruhlandırır.

CAVİD QURBANOV,
"Azərbaycan Demir Yolları" Qapalı Şəhərdə Cəmiyyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı

ADMİU-da akademik Ramiz Mehdiyevin “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının təqdimatı olub

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində (ADMİU) Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının təqdimatı keçirilib.

ADMİU-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə çıxış edən rektor, professor Ceyran Mahmudova tariximizin xanlıqlar dövrünə həsr olunan kitabın Azərbaycan humanitar elmlər sahəsi üçün əhəmiyyətindən danışdı. Bildirib ki, akademik Ramiz Mehdiyevin bu kitabı Azərbaycan tarixində olan boşluqların aradan qaldırılmasına xidmət edir.

Ceyran Mahmudova deyib: “Artıq iki ayadır ki, hörmətli akademik Ramiz Mehdiyevin “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabı işıq üzünə çıxib. Akademik Ramiz Mehdiyev ölkəmizin tarixi ilə bağlı bir sıra dəyərli kitabları müəllifdir. Onun bir çox kitabları Azərbaycan tarixinin istər qədim, istərsə də müasir dövrlərini araşdıraraq dəyərli qaynaqlardır. “Azərbaycanlılara qarşı soyqırımın gerçəklikləri”, “Azərbaycan: tarixi irs və müstəqillik fəlsəfəsi”, “XXI əsrdə milli dövlətçilik: Demokratik inkişaf və müxalifət”, “Tarixi idrakin elmi problemlərinə dair”, “Şah İsmayıl Səfəvi: hökmdarın və döyüşçünün portreti” - bu kitabların hər biri Azərbaycan tarixinin dünyanı və bugününü əhatə edən dəyərli araşdırmalarıdır. Xanlıqlar dövrünün siyasi təhlili və tarixi dəyərləndirilməsinə həsr olunan, 22 orijinal sənəddən və bu sənədlərin geniş təhlilindən ibarət “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” adı sanballı tədqiqat işində müəllif xanlıqlar dövrünün Azərbaycan tarixindəki rolunu, dövrün obyektiv siyasi mənzərəsini canlandırır. Əslində, xanlıqlar dövründən yazılan akademik Ramiz Mehdiyev ölkəmizin bu günü ilə bağlı da bizə bir çox işarələr verir. Yarım əsrlik dövrü əhatə edən xanlıqlar dövrü Azərbaycanın parçalanması, xanlıqlara bölünməsi ilə bağlı idi. Xanlıqlar dövrü vahid Azərbaycanın yaranmasına əngəl olub. Xanlıqlar arasındakı daxili çəkişmələrdə, müharibələrdə soydaşlarımızın qanı tökülüb. Ötən əsrin 90-cu illərində əvvəllər

rində də biz qardaş qırğınının astanasında idik. Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətinin başında durmasaydı, xalqımızın başına hansı müsibətlər gələcəyini təsəvvür etmək belə dəhşətli idi. Biz o zaman çox çaşqın vəziyyətdə idik. Bilmirdik, gələcəyimiz necə olacaqdı. Belə bir zamanda ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan rəhbərliyi öz əlinə götürməsi bizim üçün böyük xoşbəxtlik oldu. Biz bu vəziyyətdən çıxışa təkəllüf, sabit həyat yaşamağa başladığımız qısa zaman ərzində öz siyasi, iqtisadi gücünü artıraraq regionun lider dövlətinə çevrildik. Kitabda xanlıqlar dövrü sənədləri geniş şəkildə şərh olunur. Biz görürük ki, xanlıqlar dövründə Azərbaycana qarşı yürüdülmüş “parçala və hökm sür” siyasətini 90-cu illərdə də bizə qarşı tətbiq etmək istəyirdilər. Mənə elə gəlir ki, akademik Ramiz Mehdiyev bu mövzuya müraciət etməsi heç də təsadüfi deyil. Çünki tarixi unutmamaq olmur. İnsan öz xalqının taleyini, onun hansı məşəqqətlərdən keçdiyini, hansı belələrlə üz-üzə olduğunu unutmamalıdır. Akademik Ramiz Mehdiyev yazır: “Bütövlükdə ictimaiyyətimiz, xüsusilə də alimlərimiz özləri üçün bir dəfəlik yəqin etməlidirlər ki, milli şüurun təşəkkülü prosesi, milli məfkurənin, düşüncənin yaranması kortəbii şəkildə baş vermir. Milli şüurun təşəkkülü dövlət quruculuğu qədər mürəkkəb və çoxmərhələli bir prosesdir. Onun düzgün istiqamətdə inkişaf etməsi, dayanıqlı və praktik cəhətdən faydalı olması üçün dərinləndirilməmiş, bütün zəruri detalların nəzərə alınmadığı çəvik, mütehərrik strategiya işlənilməlidir”. Bu kitabı olduqca faydalı, vaxtında işlənilmiş dəyərli bir əsər kimi qiymətləndirirəm. Müxtəlif təhsil ocaqlarında kitabın təqdimatı və müzakirələri həyata keçirilib və onlar bu gün də davam edir”.

ADMİU-nun elm və yaradıcılıq işləri üzrə prorektor, professor Məryəm Əliyeva akademik Ramiz Mehdiyevin həm siyasi, həm də elmi fəaliyyətinin əhəmiyyətini vurğulayıb və zəngin təcrübəyə və hərtərəfli elmi düşüncəyə malik alimin qələmindən çıxmış kitabın böyük elmi əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayıb: “Mənim üçün əlamətdar olan bir məqam da var ki, bu kitabda Azərbaycan mədəniyyətindən də söz açılır. Ki-

tabda xanlıqlar dövrünün həm mənfi tərəfləri, həm də müsbət cəhətləri işıqlandırılır. Bu kitab bizim səhə üçün mədəniyyət sahəsinin öyrənilməsi baxımından da böyük əhəmiyyət kəsb edir”.

Universitetin beynəlxalq əlaqələr və təbii işləri üzrə prorektor, professor Gülsən Kəngərli akademik Ramiz Mehdiyevin qələmə aldığı digər elmi əsərlər kimi, bu kitabın da geniş elmi ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla qarşılandığını vurğulayıb: “Elmi əsərin qiymətini müəyyən edəndən sonra onun yalnız hansı sualları qaldırması, hansı suallara cavab verməsi deyil, həm də hansı problemlərin həll olunması haqqında proqnoz verməsi, Əsərin müqəddimə hissəsində qaldırılan məsələlər Azərbaycan tarixşünaslığının gələcək inkişafı üçün proqram siyahısını daşıyır. Hörmətli akademik kitabında Azərbaycan tarixi üçün son dərəcə əhəmiyyətli bir məsələni gündəmə gətirir və tarixi problemlərin işığında bugünkü problemləri çözməyə çağırır. Müəllif məsələyə həm tarixi, həm filosof, həm də müdrik və təcrübəli bir dövlət xadimi kimi yanaşır. Hesab edirəm ki, bu əsər çox qiymətli bir əsərdir və kitabın müəyyən hissəsinin dərslərə salınması gənclər üçün də çox vacibdir”.

Tədbirdə rektorun humanitar məsələlər üzrə müşaviri professor Aqşın Babayev, kino və televiziya fakültəsinin dekani, dosent Mübariz Məmmədli, kulinologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Xələddin Səfiyev, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əlikram Hüseynov, Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrasının müdiri, dosent Fəridə Səfiyeva, ədəbi yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası kafedrasının müdiri, əməkdar incəsənət xadimi, dosent Əli Əmirli çıxış edərək akademik Ramiz Mehdiyevin “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının məzmunlarından danışdı.

Çıxışlarda “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının tarixçilər, mənbəşünaslar, ədəbiyyatşünaslar üçün mühüm elmi mənbə kimi böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanıb. Kitabın fənn proqramlarına, təqvim planlarına daxil edilməsi təklifi irəli sürülüb.

ADA Universitetində “Hacı Zeynalabdin Tağıyev” mükafatının təqdim edilməsi mərasimi olub

ADA Universitetində “Hacı Zeynalabdin Tağıyev” mükafatının təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir sosial məsuliyyət sərgisi, xeyriyyə satış sərgisi və bayram konserti formatında ADA Universitetinin tədris mərkəzində açıq havada keçirilib.

Məşhur xeyriyyəçinin adını daşıyan mükafat tələbə icmasının “ən sosial məsuliyyətli vətəndaşları”na verilir. Bu, universitetin sevilməli ənənələrindən biridir. Tələbələr seçdikləri mövzu üzrə tədris ili boyunca qrup halında işləyərək layihə formalaşdırır və nəticələr əldə edilməsinə çalışırlar.

Mükafatlandırma mərasimində Hacı Zeynalabdin Tağıyevin nəticəsi Nazim Abdullayev xüsusi qonaq qismində iştirak edib. O, AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib: “Mən çox sevinirəm ki, gənclərimiz belə layihələr həyata keçirməkdə maraqlıdır. Hacı Zeynalabdin Tağıyev adını yaşatdığına, onu gənclər arasında təbliğ etməyə görə ADA Universitetinin rəhbərliyinə ailəməz adından təşəkkürümü bildirirəm”.

On yeddi tələbə layihəsi arasında qaliblər mükafatlandırılıb. Birinci yeri iki layihə - “Çölgü” və “Humanity” layihələri qazanıb. “Çölgü” tələbə layihəsinin məqsədi Azərbaycan gəncləri arasında təbiət qoynunda keçirilən qədim çöl idman növlərimizə həvəs yaratmaqdır. “Humanity” layihəsi isə tələbələrə davranışlarında və ətrafdakılara münasibətində humanist dəyərləri üstün tutmağı aşılayır.

Qaliblərin mükafatlarını ADA Universitetinin rektoru, səfir Hafiz Paşayev və Nazim Abdullayev təqdim ediblər. Hər iki layihəyə görə 1600 manat məbləğində pul mükafatı təqdim olunub.

“Çölgü” layihəsinin komanda rəhbəri Qoşqar Qədimbəyli AZƏRTAC-a açıqlamasında bildirdi: “Çox sevinirəm ki, komandamızın layihəsi qaliblər sırasındadır. Komandamız adından universitet rəhbərliyinə xüsusi təşəkkürümü bildirirəm ki, sosial layihələrimizi təqdim etmək üçün bizə şərait yaradır”.

“Biz il ərzində layihəmizi həyata keçirdik, çalışdıq ki, həm tələbələr, həm də ətrafdakı insanlar arasında humanistlik təbliğ edək. Layihəmizin qalib olacağına inanırdım, çox sevinirəm. Bütün qalib layihələri təbrik edirəm”. Bu fikirləri isə “Humanity” layihəsinin yaradıcı-

larından biri olan Səkinə Mehraliyeva deyib.

İkinci yeri “Qida bankı platforması” tutub. Məqsədi imkansız ailələrin ehtiyaclarının ödənilməsi üçün ərzaq toplamaq olan bu layihəyə görə 1500 manat məbləğində mükafatı ADA Universitetinin icraçı prorektoru Fariz İsmayılova və tələbə və məzun məsələləri üzrə prorektor müavini Gülnur İsmayılova təqdim ediblər.

“Kitabaloqiya” layihəsi isə üçüncü yeri layihə qazandı. Layihənin məqsədi ictimai nəqliyyatda kitab oxumaq mədəniyyətinin artırılmasıdır. ADA Universitetinin tədris işləri üzrə prorektor Vəfa Kazdalı və Azərbaycanın əməkdar artisti Bəhrəm Bağırzadə 1000 manat məbləğində mükafatı layihəni hazırlayan komandaya təqdim ediblər.

Bu il əvvəlki illərdən fərqli olaraq “Hacı Zeynalabdin Tağıyev” mükafatında xüsusi 4-cü yer ayrılıb. Bu yer tələbələrin “Pay qutusu” layihəsi layihə qazandı. Layihəni hazırlayan komandanın üzvlərindən Hacı Zeynalabdin Tağıyevin nəvəsi Nazim Abdullayev xüsusi hədiyyə təqdim edib.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclası keçirilib

Mayın 3-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komitənin sədri Əli Hüseynli gündəlik barədə məlumat verdi.

Iclasda əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə qanun layihələrinin təqdim edilməsi ilə bağlı məsələyə baxılıb. Bildirilib ki, ümumxalq səsverməsi ilə ölkə Konstitusiyasına edilmiş əlavələr və dəyişikliklərdən sonra seçki hüququ olan 40 min vətəndaşın qanunvericilik təşəbbüsü hüququ 96-cı maddədə qeyd olunan ki, vətəndaşların bu hüquqdan istifadə etməsi qaydası qanunla tənzimlənir.

Bildirilib ki, Milli Məclisə bir qrup vətəndaşın imzası ilə bir neçə qanun layihəsi daxil olub. Bununla bağlı imzaların yoxlanılması üçün işçi qrupu yaradılıb.

Iclasda iştirak edən Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü Etibar Quliyev işçi qrupu fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verdi. Qeyd olunub ki, aparılan araşdırma zamanı bir sıra nöqsanlar aşkarlandı. Belə ki, sənədlərdə olan 41 min 500 vətəndaşın imzası nəzərdən keçirilib və əldə edilən nəticəyə əsasən, lazım olan 40 min imza toplanmayıb.

Müzakirələrin zamanı komitə üzvləri Elşən Musayev, Qüdrət Həsənzadə, Cingiz Qənzadə, Sabir Hacıyev, Tahir Kərimli məsələ ilə əlaqədar öz fikirlərini bildirdi, bu sahədə dünya təcrübəsindən danışdı. Müzakirələrin sonunda qərar alındı ki, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim edilmiş qanun layihələri prosedür qaydaları pozulduğuna görə müzakirəyə çıxarılmadı.

Sonra Mülki Məcəllədə, “Yol hərəkəti haqqında” və “Notariat haqqında” qanunlarda dəyişikliklərin edilməsi ilə əla-

qədar məsələlərə baxılıb. Əli Hüseynli diqqətə çatdırıb ki, sənədlərə uyğunlaşdırma məqsədilə bir sıra texniki düzəlişlər edilib. Belə ki, Mülki Məcəllənin 965.2 və 965.3-cü maddələrində “Hesabdakı” və “Bir” sözləri “Daşınar əmlakın yükümlülüyü haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, hesabdakı (bir) ifadəsi ilə əvəz olunur.

“Yol hərəkəti haqqında” və “Notariat haqqında” qanunların müvafiq maddələrində “hüquqi şəxslər” sözlərindən sonra (“dövlət qurumları”) sözləri əlavə edilib, “xəta haqqında elektron protokol tərtib olunur” ifadəsi “tənbəh vermə haqqında elektron qərar çıxarılır” sözləri ilə əvəz olunur.

Müzakirələrdə çıxış edən deputatlar göstərilən dəyişikliklərin məqsədmüvafiq olduğunu bildirdilər və qanun layihələrini Milli Məclisin plenar iclasında baxılmaq üçün tövsiyə ediblər.

Azərbaycan və Monteneqro hökumətləri arasında fəvqəladə hallar sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş imzalanıb

Azərbaycan Respublikasının fəvqəladə hallar naziri, general-polkovnik Kəmaləddin Heydərov mayın 3-də Monteneqronun daxili işlər naziri Mevludin Nuhojdjićin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Fəvqəladə Hallar Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Kəmaləddin Heydərov rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyəti, o cümlədən fəvqəladə halların qarşısının alınması və nəticələrin aradan qaldırılması sahəsində görülən işlər haqqında ətraflı məlumat verdi. Nazir fəvqəladə halların idarə olunması sahəsində hər iki ölkənin uyğun qurumları arasında əməkdaşlıq münasibətlərinin genişləndirilməsinin qarşılıqlı əhəmiyyət kəsb etdiyini və bu məqsədlə ekspertlər səviyyəsində səfərlərin həyata keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Görüşə görə təşəkkürünü bildiren Monteneqronun daxili işlər naziri Mevludin Nuhojdjić rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyəti barədə geniş məlumat verdi. O, ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin hərtərəfli inkişafına toxunaraq

bu çərçivədə fəvqəladə hallar üzrə məsul qurumların sıx əməkdaşlıq etməsinin vacibliyindən danışdı.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər və əməkdaşlığın perspektivləri, o cümlədən birgə təlim və seminarların keçirilməsi, Monteneqro Daxili İşlər Nazirliyinin fəvqəladə hallarla mübarizə sahəsində mütəxəssislərinin ixtisas səviyyəsinin artırılması üçün Azərbaycan FHN-in Akademiyasının imkanlarından istifadə və s. barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşün sonunda “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Monteneqro Hökuməti arasında fəvqəladə hallar sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş” imzalanıb.

Saziş Azərbaycan Respublikasının fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov və Monteneqronun daxili işlər naziri Mevludin Nuhojdjić imzalayıblar.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul ediblər

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin rəhbərliyi Şamaxı və Ağsu rayonlarında vətəndaşlarla görüş keçirib.

Nazir Ramin Quluzadə Şamaxıda Şamaxı və Qobustan rayonlarının, nazirin birinci müavini Əli Abdullayev isə Ağsuda Ağsu və İsmayilli rayonlarının sakinləri ilə görüşüb.

Nazirliyin aidiyyəti struktur bölmələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə sözügedən rayonlarda əhaliyə göstərilən telekommunikasiya, internet, poçt xidmətləri, yol təmir-tikintisi, yeni marşrut xəttinin açılması, marşrut qrafiklərində dəyişiklik edilməsi, işə qəbul kimi əhəmiyyətli maraqlandıran digər məsələlərə bağlı vətəndaşlar qəbul olunub.

Vətəndaşların müraciətləri dinlənilib, qaldırılan məsələlərin həlli üçün nazirliyin müvafiq qurumlarına tapşırıqlar verilib. Əksər müraciətlər yerindəcə öz müsbət həllini tapıb.

Mayın 2-də “Azəriqaz” ASC-nin sədri vəzifəsini icra edən Vüqar Əhmədov Mingəçevir şəhərində, ASC-nin sədrinin müavini Rəhil Yusifov isə Yevlax şəhərində cəmiyyətin Avtomatik İdarəetmə Mərkəzi və Nəzarət İdarəsində vətəndaş qəbulu keçirilib.

Qəbulda Mingəçevir və Yevlax şəhərləri ilə yanaşı, Ağdaş və Ucar rayonlarından olan vətəndaşların müraciətlərinə baxılıb. ASC-nin müvafiq qurumlarının rəhbərlərinə də iştirak etdiyi qəbulda 36 vətəndaşın müraciəti dinlənilib.

Vətəndaşların fərdi müraciətlərini diqqətlə dinləyən “Azəriqaz” ASC-nin rəhbərliyi bütün məsələlərin qanunvericiliyə uyğun və operativ şəkildə həll edilməsi üçün cəmiyyətin əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və rayon elektrik şəbəkələrinin rəislərinə müvafiq göstərişlər verib. Vətəndaşların müraciətlərinin əsas hissəsi yerindəcə həllini tapıb. Araşdırılma tələb edən müraciətlər nəzərə götürülüb və operativ həll üçün icraya yönəldilib.

AZƏRTAC

Qarşılıqlı əməkdaşlıq tıbb sahəsindəki yeniliklərin geniş şəkildə tətbiqinə şərait yaradacaq

Mayın 3-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfir Mehdiyev Türkiyənin “Florence Nightingale” Xəstəxanası Qrupunun icraçı direktoru Sinan Nazif Aran və Demiroğlu Bilim Universitetinin rektoru Çavlan Çiftçi ilə görüşüb.

Komitənin mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, S.Mehdiyev iki qardaş ölkənin tarixi köklərə dayanan strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin hər zaman yüksələn xəttə inkişaf etdiyini bildirdi. Son illər bütün səhələrdə köklü islahatların aparıldığını, həyata keçirilən tədbirlərin dövlətimizin beynəlxalq aləmdə mövqeyinin möhkəmlənməsinə, ölkəmizlə yanaşı, regionun da iqtisadi potensialının güclənməsinə təkan verdiyini diqqətə çatdıraraq DQK-nin sədri bu islahatların əhəmiyyətini göstərən tıbb xidmətlərinin də kəmiyyət və keyfiyyət baxımından yüksəlməsinə şərait yaratdığını vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyevanın insanların sağ-

lamlığının qorunmasına, ölkə vətəndaşlarının keyfiyyətli tibbi xidmətlə təmin olunmasına xüsusi önəm verdiklərini vurğulayan S.Mehdiyev Azərbaycanda yeni xəstəxanaların inşasına və ixtisas kadrların hazırlanmasına işi istiqamətdə atılan addımlar kimi dəyərləndirib. Ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilən Mərkəzi Gömrük Hospitalının da ölkə səhiyyəsinə öz töhfəsini verdiyini bildirən komitə sədri Mərkəzi Gömrük Hospitalı ilə “Florence Nightingale” Xəstəxanalar Qrupu və Demiroğlu Bilim Universiteti arasındakı üçtərəfli əməkdaşlığın tərəfləri üçün faydalı olacağına əminliyini ifadə edib.

“Florence Nightingale” Xəstəxanalar Qrupunun icraçı direktoru Sinan Nazif Aran və Demiroğlu Bilim Universitetinin rektoru Çavlan Çiftçi Mərkəzi Gömrük Hospitalındakı şəraitdən məmnunluqla bəhs edərək səmərəli və işgüzar əməkdaşlığın gücləndirilməsinin, qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyətini göstərən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin artmasına, tıbb sahəsindəki yeniliklərin və elmi biliklərin geniş şəkildə tətbiqinə şərait yaradacağını vurğulayıblar. Bildirilib ki, ilkin mərhələdə qarşılıqlı şəkildə tibbi heyətin ixtisaslandırma kurslarına cəlb olunması, gələcəkdə isə tibb sahəsində təhsil alan tələbələr üçün bu proseslərdə iştirakının təmin edilməsi nəzərdə tutulur.

V ÜMUMDÜNYA MƏDƏNİYYƏTLƏRƏRASI DIALOQ FORUMU

V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumunun plenar sessiyasında gənclərin ekstremizmə qarşı mübarizədə rolunu məsələsi müzakirə olunub

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva plenar sessiyada iştirak edib

Mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu çərçivəsində "Gənclər sülhünə: şiddətli ekstremizmə qarşı əks qüvvənin formalaşdırılması" mövzusunda ikinci plenar sessiya keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva sessiyada iştirak edib.

BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı üzrə Ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinosun moderatörlüyü ilə keçirilən sessiyada Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva çıxış etdi.

Xanım Leyla Əliyevanın çıxışı

- Öziz dostlar.

Həmkarlar.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, mən sizin hamınızı gözəl Bakı şəhərində keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumunda salamaqdan məmnun olduğumu bildirim. Bu platforma sülh şəraitində yaşamanı daim təbliğ etmişdir. Dünyamızı daha yaxşı etmək üçün bir çox ölkələrdən insanları burada bir arada görmək olduqca xoşdur. Bu gün bizim hamımızın burada bir araya gəlməyimizin səbəbi zəngin fərqliliklər, mədəni müxtəlifliklər, bəşəri dəyərlər və anlayışlardır.

Mən sülhün və müxtəlifliyin təbliğində məhz gənclərin rolunu xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Gənclərin çoxsaylı şəbəkələr yaratmaq, özü də bütün mümkün sərhədləri keçmək kimi gözəl qabiliyyətləri var. Sülh və harmoniya uğrunda mübarizədə gənclərə əksər hallarda ümidimiz romantiklər kimi baxırıq. Amma deyirdim ki, bu, qeyri-səmimi yanaşmadır. Əminəm ki, gənclərin dialoqa açıqlığı sülhə və rifaha gətirib çıxaracaq.

Öziz dostlar, təhsil yalnız bilik və peşakar inkişaf bacarıqlarının qazanılması deyil. Həmçinin mədəniyyətlərin qədr qədr vacibdir. Bu baxımdan ailələr və məktəblər iki mühüm təsisatdır. Əməkdaşlıq, anlaşma və bütün bəşəriyyətə rəğbət və hörmət dəyərləri aşılayan ailə uşaqları sülh-pərvər dünyaya hazırlamaqda mühüm rol oynayır. Bunlar olmasaydı, başlanğıc nifrət və düşmənçilik dövrü. Eyni zamanda, gənclərə doğru-düzgün təhsil ver-

mək onların tam potensialının reallaşması üçün çox vacib bir amildir. Çünki gənclərin tez öyrənmək, ehtəvacı prosesləri izləmək, çoxsaylı məlumatları əldə etmək kimi bacarıqları var. Həmçinin onlar ətraf mühitin mühafizə olunması və təbiətin bizə bəxş etdiyi nemətlər barədə çox məlumatlıdır.

Bununla belə gənclərə həddindən artıq təzyiç göstərilməməlidir. Bəzən ən intellektli gənclər belə tam xoşbəxt olmurlar. Ona görə də biz gənclərə dəstək göstərərək bundan da yaxşı bir dünya yaratmağa nail olmalıyıq ki, onlar gözəl planetdə və harmoniya içində yaşamaqdan daha

çox zövq alsınlar. Yüksək texnologiyaların inkişafı sayəsində biz fikirlərimizi daha sürətlə ifadə edirik. Bizim fikirlərimiz ən güclü enerjilərdəndir, hətta işıq sürətindən də sürətlidir. Dünya bu potensiala investisiya yatırılmalı və əmin olmalıdır ki, gənc nəslin inkişafı üçün bütün zəruri imkanlar var. Bu gün dünyada gənclərin sayı daha çoxdur. İdeyalar və yüksəkliklər bütün planetin gələcəyini dəyişə bilər. Amma əfsuslar olsun ki, 617 milyona yaxın gənc hələ də riyazi və ədəbi biliklərdən məhrumdur. Bu, o deməkdir ki, biz çox dəyərli bir potensialı itiririk. Məhz gənclər tərəqqinin təməlidir. Hər bir yeni nəsil

əvvəlkindən daha mütərəqqi, humanist, həssas, tolerant və açıqlıq rənk. Uşaqlar sözü birbaşa deməyə və yaxşı işlər görməyə can atırlar. Maddiyat heç də uğur, müvəffəqiyyət demək deyil. Həyatda ən vacib olan sevgidir, sağlamlıqdır, xoşbəxtlikdir, birlikdir, anlaşmaqdır və bir-birini təmənənəsiz şəkildə dəstəkləməkdir. Bütün bunları hamımız diləyirəm. Çox sağ olun.

Öziz dostlar, İsa peyğəmbərin dediyi kimi, gəlin uşaqlardan öyrənmək. Uşaqlar sözü birbaşa deməyə və yaxşı işlər görməyə can atırlar. Maddiyat heç də uğur, müvəffəqiyyət demək deyil. Həyatda ən vacib olan sevgidir, sağlamlıqdır, xoşbəxtlikdir, birlikdir, anlaşmaqdır və bir-birini təmənənəsiz şəkildə dəstəkləməkdir. Bütün bunları hamımız diləyirəm. Çox sağ olun.

yaşayılacaq. Sessiyanı mənfəi düşüncələri dəyişmək üçün gözəl fürsət adlandıran BMT təmsilçisi gəncləri ekstremizm, nifrət kimi amillərdən qorumağın vacibliyini vurğuladı.

Sessiyadakı müzakirələr cəmiyyətdə gənclərin rolu, təhsil, sülh quruculuğu və dinlərarası dialoq mövzularını əhatə etdi. Sosial Stabilitəmə Təşəbbüsünün bilibiliy idarə olunması və strateji kommunikasiyalar üzrə rəsmi Nacma Əhməd-Hüseyn ölkəsində müxtəlif etnik qrupların bir araya gəlməsi üçün həyata keçirilən layihələrdən danışdı. Sənədi filmlər rejissoru Roda Siad reallaşdırdığı layihələr vasitəsilə miq-

rasiya böhranı, qaçqınların və digər ölkələrdə sığınacaq axtaranların taleyi, onların qarşılaşdığı çətinlikləri barədə cəmiyyətə məlumatların verilməsinin əhəmiyyətinə toxundu. Erbilədə "Malteser International"un ictimai əlaqələr üzrə məsləhətçisi Sara Markieviç İraqdakı icmalar arasında qeyri-sabit vəziyyət barədə məlumat verərək bu istiqamətdə dinlərarası dialoqun roluna nəzər saldı. Zorakı ekstremizmin qarşısının alınması üzrə mütəxəssis Selim Çerkaou terrorizmə görə məhkum edilmiş məhbuslar arasında maarifləndirmə işlərinin aparılması, onların cəmiyyətə adaptasiyası və baxışlarının dəyişməsi istiqamətlərində həyata keçirilən layihələrdən bəhs etdi. Pakistan Gənclər Alyansının "Peace Fickshaws" layihəsinin təsisçisi Syed Ali Abbas Zaidi zorakı ekstremizmə qarşı layihə və onun nəticələri ilə bağlı fikirlərini çatdırdı, bu layihənin 15 min insanı əhatə etdiyini söylədi. "Efemerides"nin təsisçisi Fatoumata Kebe gənclərə imkanlar yaradılması, problemlərin həllində onlara səlahiyyət verilməsi istiqamətində həyata keçirilən layihəsinə danışıdı. Qeyd etdi ki, Malidə yalnız 30 faiz qızların məktəbə getmə imkanları var və onun rəhbərlik etdiyi təşkilat belə ölkələrdə müxtəlif fənlər üzrə dərslər təşkil edir. Mərkəzi Avropa Universitetinin beynəlxalq münasibətlər üzrə magistr namizədi Corc Antonio Şavez Mazuelos, "Sri Lanka Unites" Gənclər Hərəkatının milli direktoru Liyanaaraççig Neluni Tillekeratne, "Emkan Education"nin məktəb və məzun üzrə direktoru və həmtəsisçisi Sara Zaini, BMT-nin Gənclər Siyasəti üzrə mütəxəssisi Ansa Qliqa, Dinlərarası Mediasiya Mərkəzinin həmicraçı direktoru İmam Muhammad Nurayn Aşafa, Dinlərarası Mediasiya Mərkəzinin həmicraçı direktoru Pastor Ceyms Movel Vuye, "Burson, Cohn and Wolf"un idman hesabları üzrə baş icraçısı Nevena Vukasovic, Lvov şəhərinin merinin dini məsələlər üzrə müavini Taras Dzyubanski gənclərin fəallığı üçün proqramların əhəmiyyətini, zorakılığa, terrorizmə məruz qalan gənclərin təhsil almasında təqaüd proqramlarının faydasını qeyd etdilər.

Sonda sessiya iştirakçılarının suallarına cavablandırıldı.

Sülhün təbliğində, zorakılığa və terrorizmə qarşı mübarizədə gənclərin birgə səyləri səmərəli nəticələr verə bilər

V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu çərçivəsində "Gənclərdən nə öyrənmə bilirik: sülhü təşviq etmək və müxtəlifliyi əhatə etmək məqsədilə inklüziv yanaşmaların müzakirəsi" mövzusunda növbəti sessiya keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, UNESCO-nun təşkilatçılığı, "FUEL" layihəsinin təsisçisi və bədii rəhbəri Dipak Ramolanın moderatörlüyü ilə keçirilən sessiyada müasir dövrdə sülhün və əmin-amanlığın təbliği, zorakılığa və terrorizmə qarşı mübarizə yolları, bu sahədə gənclərin rolu və digər məsələlər müzakirə olunub.

Tədbirdə çıxış edən gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev sessiyanın mövzusunun müasir dövr üçün aktuallığını qeyd edib və gənclərə həsr olunan bölmənin əhəmiyyətini vurğulayıb. O, zorakılığa qarşı mübarizə yollarından, ekstremizmin qarşısının alınmasında görülən işlərdən, bu istiqamətdə dini liderlərin fəaliyyətindən söz açıb. Fərhad Hacıyev deyib ki, zorakılıq, ekstremizm və terrorizm zamanında qeyri-tolerantlıq ya-

ranır, irqi, etnik və dini münaqişələr meydana gəlir. Bu münaqişələr dünyanı bürüyür, terrorizm və dözümsüzlük sərhəd tanımır. Bu da istənilən cəmiyyətə, xüsusilə də gənclər üçün təhlükələr yaradır. Beynəlxalq təşkilatlar indiyədək zorakılıq, ekstremizm və terrorizmə qarşı heç bir səmərəli mübarizə mexanizmi aşkar etməyiblər. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bütün dünyaya məlumdur. Torpaqların silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub.

Nazir müavini inandığını bildirdi ki, müxtəlif qitələrdən olan insanları bir araya gətirən mədəniyyətlərərası dialoq mədəni fərqləri, xüsusiyyətləri, savadsızlığı aradan qaldıracaq və buna öz töhfəsini verəcək. Fərqliliyi aradan qaldırmaq üçün bir olmalı, bunun üçün təhsil, idman, incəsənət, mədəniyyət və digər sahələrdən istifadə etməli və birləşdirici mövqə tutmalıyıq. Azərbaycanda keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu bu məqsədlərə çatmaq və təcrübəni bölüşmək

üçün ən səmərəli, əvəzsiz platformadır. Dünya gəncləri öz həmkarları ilə qeyd olunan sahələr vasitəsilə əlaqə saxlayıb zorakılığa, terrorizmə qarşı birgə mübarizə apara bilərlər. Bunun üçün gənclər sosial təcrübəyə cəlb olunmalıdırlar.

Fərhad Hacıyev Azərbaycanın multikultural ölkə olduğunu, ölkəmizdə bütün etnik qrupların və dini icmaların nümayəndələrinin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşadıqlarını söyləyib. O, Azərbaycanın bütün sahələrdə inkişaf etdiyini və re-

gional inkişafa töhfələr verdiyini qeyd edib.

UNESCO-nun nümayəndəsi Paula İsturiç Caverro UNESCO tərəfindən fərqli məkanlarda zorakılığa və ekstremizmə qarşı həyata keçirilən layihələrdən, görülən işlərdən söz açıb. O deyib: "Bizim məqsədimiz dünya gənclərini birləşdirmək, sülh və əmin-amanlıq təbliği etməkdir. Məlumdur ki, gənclər mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən layihələrdə, sülhün bərqərar olmasında fəal iştirak edirlər. Hazırda dünyada hər dörd gəncdən biri zorakılığa məruz qalır. Beynəlxalq təşkilatlar çalışır ki, gənclər də müvafiq qurumlarda fəaliyyət göstərərək bu proseslərə öz töhfələrini versinlər. Bununla bağlı 2015-ci ildən müəyyən təşəbbüslər həyata keçirilir. BMT-nin müvafiq strategiyasında gənclər sülh və müqavimət səfərləri sayılır. UNESCO gənclərin inklüziv istiqamətində çox uğurlu layihələr həyata keçirir".

İclasda çıxış edən moderator Dipak Ramola, Kananadanın UNESCO üzrə Komissiyasının İcraçı Komitəsinin üzvü və Gənclik Məşvərət

Qrupunun sədri Büşra Ebadı, "Guyana Golden Lives Organization" təşkilatının təsisçisi Marva Langevin, "Al Qantara" layihə koordinatoru Hanin Tabet, "Whitaker" Sülh və İnkişaf Təşəbbüsünün təlimçisi Kollins Monday Okello, "Shughel Shabab"ın həmtəsisçisi Hezha Mohamədxan gənclər arasında sülhün təbliği olunmasından, fərqliliyin aradan qaldırılması yollarından, nifrət hislərinin mənfəi təsirlərindən söz açıblar. Bildirilib ki, gənclər heç bir zaman nifrətə nifrətlə cavab verməməli, bu hislərin

qurbanı olmamalı, qarşılaşdıqları mənfəi hallara öz mövqelərini düzgün şəkildə bildirməli, sosial şəbəkələrdə və sosial mediada bir araya gələrək hər zaman sülhü təbliğ etməlidirlər.

Məruzəçilər dünyada nifrət çıxışlarına qarşı mübarizə yollarından danışdı, bu sahədə həyata keçirdikləri layihələr barədə məlumat veriblər. Vurğulanıb ki, gənclər bütün sahələrdə sülhün bərqərar edilməsində öndə olmalıdırlar.

Çıxış edənlər gənclərə sülh və əmin-amanlıq mədəniyyətinin formalaşmasında tövsiyələrini verib, öz həyat təcrübələrini bölüşüb, dünyada nifrət hislərinin aradan qaldırılmasında onların fəal iştirakının vacibliyini vurğulayıblar. Qeyd edilib ki, təhsil, idman, incəsənət, mədəniyyət dünyada gəncləri bir araya gətirən əsas vasitələrdəndir. Bakıda keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu və müxtəlif mövzularda təşkil olunan sessiyalar böyük əhəmiyyət daşıyır.

Qonaqlar forumun yüksək səviyyəyə təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlıqlarını bildiriblər. İclasda mövzu ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

V ÜMÜMDÜNYA MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI DİALOQ FORUMU

Forum çərçivəsində "BMT sistemində sülh naminə çoxtərəflilik və diplomatiyanın gücləndirilməsi" mövzusunda sessiya təşkil edilib

Mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyətlərəarası Dialoq Forumu çərçivəsində "BMT sistemində sülh naminə çoxtərəflilik və diplomatiyanın gücləndirilməsi" mövzusunda sessiya keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ADA Universitetinin icraçı prorektoru Fərid İsmayilzadənin moderatorluğu ilə keçirilən sessiyanın açılışında Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov çıxış edib. Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin təşəbbüsü ilə 2018-ci il dekabrın 12-də BMT Baş Assambleyasının "24 aprel - Çoxtərəflilik və sülh naminə diplomatiya Beynəlxalq Günü" adlı qətnamənin qəbul edildiyini bildiren nazir başariyyətinin davamlı sülh məqsədinə nail olunmasında çoxtərəfliliyin əhəmiyyətini vurğulayıb. O, bu qətnamənin həmmüəllifləri sırasında Azərbaycanın da yer aldığı tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Nazir bu təşəbbüsün dünyada çoxtərəflilik saylarının həll edilməmiş münaqişələr, iqlim dəyişikliyi, artmaqda olan qeyri-bərabərlik, dözsüzlük və digər təhdidlərin təsiri altında olduğu bir vaxtda irəliləyən sürüldüyünü vurğulayaraq, çoxtərəflilik və beynəlxalq əməkdaşlıq dəyərlərinin qorunub saxlanılmasının BMT-nin mühüm pillələri olan sülh və təhlükəsizlik, inkişaf və insan hüquqlarının təşviqatı baxımından vacib rol oynadığını qeyd edib. Nazir çoxtərəfliliyin suveren dövlətlərin təhlükəsizlik və inkişaf təhdidləri cavablandırmaq imkanını verdiyini və dialoqun davamlı sülhə nail olmaq üçün ən vacib alet olduğunu vurğulayıb.

Elmar Məmmədov sülhün müxtəlif təhdidlərlə, xüsusilə həll edilməmiş münaqişələrlə üzleşdiyi dünyada

sülh diplomatiyasının əhəmiyyətindən bəhs edib. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında iştirakçılara məlumat verən nazir Ermənistanın ölkəmizə qarşı həyata keçirdiyi təcavüzkar siyasətə toxunaraq bunun bölgəmizdə davamlı sülhə və inkişafa təhlükə törətdiyini vurğulayıb. Elmar Məmmədov regionda davamlı sülhə nail olmaq üçün işğala son qoyulmasının, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin dərhal və qeyd-şərtsiz boşaldılmasının və Azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz doğma yurduvalarına geri qayıtmasının vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Həmçinin BMT Nizamnamasına, Helsinki Yekun Aktına və Qoşulmama Hərəkatının Bandunq prinsiplərinə diqqətli baxılmalı olduğunu qeyd edib. Nazir çoxtərəfliliyin suveren dövlətlərin təhlükəsizlik və inkişaf təhdidləri cavablandırmaq imkanını verdiyini və dialoqun davamlı sülhə nail olmaq üçün ən vacib alet olduğunu vurğulayıb.

Elmar Məmmədov sülhün müxtəlif təhdidlərlə, xüsusilə həll edilməmiş münaqişələrlə üzleşdiyi dünyada

iş mərasimindəki nitqi bizim gələcək fəaliyyətimizin təkmilləşdirilməsi baxımından önəmlidir. O deyib ki, sosial və iqtisadi bərabərlik, iqlim dəyişikliyi, zorakılıq - bütün bunlar dünyanın sosial həyatına təhdidlər yaradır. Lakin biz hər zaman dünya ilə bağlı xoş təşəbbüslərlə çıxış edirik. Mövcud problemləri hər hansı dövlət təbəşinə həll edə bilməz. Ona görə də birgə əməkdaşlıq, dialoqdan yaxşı ikinci bir yol yoxdur. "Bakı Prosesi" bu məsələdə istiqamətverici rol oynayır. Davamlı inkişaf Məqsədlərinin əsas qaydasında dəfələrlə danışıqlar aparılıb.

BMT-nin Baş Assambleyası tərəfindən yaradılmış Sülh Universitetinin rektoru Fransisko Rojas Aravena çıxışında Bakıda təşkil olunan forumda dünyanın narahat edən problemlərin həlli ilə bağlı səmərəli müzakirələrin aparıldığını vurğulayıb. "Biz Sülh Universiteti olaraq sülhün təbliğini, humanitar problemlərə qarşı tədbirlərin təşviqini aparırıq. Qlobal kontekstdə strateji məsələlərin həlli əsas məsələ olmalıdır. Ancaq əməkdaşlıq olmadan sülhə, insan hüquqlarının təminatına nail olmaq mümkün deyil. Mühəribələr,

böhrənlər yalnız və yalnız yoxsulluğa gətirib çıxarır. Çoxtərəflilik hər zaman beynəlxalq münasibətlərdə əsas rolə malik olub. BMT sülhü, insan hüquqlarını qorumaq üçün təsis edilib. BMT qlobal sülhü mümkün etdi, sabitlik müəyyən mənada təmin olundu. Biz narahat edən əsas məsələlərdən biri də qütbləşmənin yaranmasıdır. Çoxtərəflilik prinsipi müxtəlif təhdidlərə qarşı ola biləcək ən güclü amil kimi çıxış edə bilər. Dövlətlərin müstəqilliyinə, beynəlxalq hüquqa hörmət və digər normalar bizim qorunmalı olduğumuz şərtlərdir. Münaqişələrin həlli ilə bağlı danışıqlar anlaşma ruhunda aparılmalıdır.

Açılış çıxışlarından sonra sessiya işini Cenevrədəki BMT Ofisi və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında Sülh Universitetinin daimi müşahidəçisi David Fernandez Puyananın moderatorluğu ilə davam etdirib. Avropa İttifaqının Azərbaycanı nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yancauskas bildirib ki, çoxtərəflilik deyəndə ilk olaraq hər kəs BMT-ni düşünür, biz Avropa İttifaqını da unutmamalıyıq. Biz Avropa İttifaqı olaraq sülh, insan hüquqları,

əməkdaşlıq, birgəyaşayış, demokratiya kimi dəyərləri fəaliyyətimizdə əsas götürürük. Avropa İttifaqı özü fəaliyyətə bir sülh layihəsi kimi başlayıb və uzun müddətdir ki, sülhü təmin edir. Biz mühəribələrdən sülh qitəsinə çevrildiyimizə görə 2012-ci ildə Avropa İttifaqına Nobel sülh mükafatı təqdim olundu. Bu uğurun səbəbi nədir? Bir-mənəli olaraq əsas səbəb odur ki, üzv ölkələrin hər birinin ortaq maraqları var.

Xarici İşlər Nazirliyinin regional təhlükəsizlik idarəsinin rəisi vəzifələrini icra edən Kamil Xasıyev bildirib ki, BMT Baş Assambleyasının "24 aprel - Çoxtərəflilik və sülh naminə diplomatiya Beynəlxalq Günü" adlı qətnaməsinin qəbulundan sonra Bakıda bu mövzu ətrafında müzakirələrin aparılması olduqca əhəmiyyətlidir. O qeyd edib ki, illərdə beynəlxalq münasibətlər sistemində çoxtərəflilik prinsipinin önemi xeyli dəyərdə artır. Çünki regional sülh və təhlükəsizliyə başqa alternativ yoxdur. Çoxtərəflilik diplomatiya kontekstində də beynəlxalq hüquq tərəfindən tənzimlənir. Lakin biz qəbul etməliyik ki, bu gün beynəlxalq münasibətlər sistemi

mükəmməllikdən xeyli uzaqdır. Əgər biz bu sistemin səmərəli olmasını istəyirsək, BMT-nin üzv ölkələrinin üzərlərinə götürükləri öhdəliklərə əməl etmələri təmin olunmalıdır.

Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Xarici İşlər Nazirliyinin diplomatiya elmləri üzrə Şahzadə Saud Əl Faysal İnstitutunun baş direktoru Abdullah Həməd Əl-Salamah bu mötəbər tədbirin təşkilinə görə Azərbaycanı təbrik edərək, o cümlədən radikalizmə və ekstremizmə qarşı mübarizə aparmaq, qarşılıqlı anlaşmanı təbliğ etmək istəyiriksə, bu istiqamətdə ən yaxşı yol gənclərin təhsilində sərmayələrin qoyulmasıdır. Həmçinin tələbə mübadilələri proqramı aparmaq mümkündür ki, bu da qarşılıqlı anlaşmanı, mədəni bəyrlərin aradan qaldırılmasını təmin etmiş olarıq. Hesab edirəm ki, insan təhsilli olsa onun pis əməllərə meyli azalacaq, yaxşı əməllərə isə artacaq.

Abat Oliba CEU Universitetində UNESCO-nun sülh, həmrəylik və mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə kafedrasının müdiri Karmen Parra Rodriges bu cür global əhəmiyyət daşıyan bir mövzu et-

rafında müzakirələrin aparılması üçün yaratdığı şəraitə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlığını ifadə edib. O, çıxışında müxtəlif sahələrdə qurumların bu istiqamətlərdə fəaliyyətə cəlb olunmasının uğurlu ola biləcəyinə inamını ifadə edib. Bildirib ki, UNESCO hər zaman gənclərə bağlı proqramları dəstəkləyir, sülh və mədəniyyətlərəarası əməkdaşlıq naminə müxtəlif qurumların əməkdaşlığını təbliğ və təşviq edir.

Banaras Hindu Universitetində UNESCO-nun sülh və mədəniyyətlərəarası anlaşma üzrə sədri Priyanka Upadhyaya qeyd edib ki, "24 aprel - Çoxtərəflilik və sülh naminə diplomatiya Beynəlxalq Günü" planetimizin buna ehtiyacının olduğu dövrdə təsis olundu. Biz lazımı addımlar atmalyıq, çünki gələcəyimiz üçün ciddi təhlükələr var. Bəzən etimadın olmaması ilə bağlı məsələləri mübahisə edirik. Yeni, hökumətlər insanlarla işləmirlər, onlara ciddi vədlər vermir. Bəzən verilən vədlər icra edilmir. Bütün bunlar global maliyyə böhranı ilə başladı və hələ də bu məsələlər həll olunmamış qalır. Həmçinin miqrasiya problemi də qloballaşan dünyamızın əsas problemləridir. Bu gün dünyada aclıq, səfalət dığar olan insanların sayı artıb. Hesab edirəm, ölkələr birgə əməkdaşlıqla bu problemlərdən çıxış yolunu tapmalıdırlar. Ən yaxşı yol isə beynəlxalq təşkilatlarla birgə işin genişləndirilməsidir. Çoxtərəflilik prinsipinə sadıqlıq olmalıdır. Yanaşma olaraq multikulturalizmdən gözəl nümunə yoxdur. Təhsil, maariflənmə isə insanları pis əməllərdən qətkinləşdirir. Biz bəzən də səmərəli istifadə etməliyik. Onlara aşılmalıyıq ki, planet bizim əsas evimizdir.

Sonda sessiya iştirakçılarının sualları cavablandırılıb.

Forumun daha bir sessiyası gənclərin məşğulluğu və peşə təhsili mövzusunda həsr edilib

Forum çərçivəsində bərabər vətəndaşlıq hüquqlarının dəstəklənməsi mövzusunda müzakirələr aparılıb

Mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyətlərəarası Dialoq Forumu çərçivəsində keçirilən növbəti sessiyada "Gənclərin məşğulluğu və peşə təhsili: ayrı-seçkilik və bərabərlik əleyhinə innovativ yanaşmalar" mövzusunda geniş müzakirələr aparılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın moderatoru, BMT-nin Terrorla Mübarizə İdarəsinin aparat rəhbəri Sevil Əlirzayeva təmsil etdiyi qurum gənclərin peşə təhsili və innovativ yanaşmalara münasibəti istiqamətində həyata keçirdiyi layihələrdən danışdı. Qeyd edib ki, BMT-nin Terrorla Mübarizə İdarəsi tərəfdar dövlətlərlə birgə iş aparır.

Gənclərin məşğulluğu ilə bağlı reallaşan bütün proqramlarda təbliğat üçün medianın rolundan da istifadə olunmasının vacibliyini vurğulayan nazir deyib ki, gənclər cəmiyyətin fəal üzvləri olmaqla yanaşı, həm də daha çox xarici təsirlərə məruz qala bilən hissəsidir. Gənclərin

maarifləndirilməsində onların ekstremist təsirlərdən qorunması üçün məhimsədikləri elmi biliklər xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu, həm onların məşğulluğunun təminatı, həm də terrorla mübarizədə istiqamətdə vacib məqamlardan biridir.

O vurğulayıb ki, BMT-nin Terrorla Mübarizə İdarəsi gənclərin məşğulluğunun təminatı, eləcə də ayrı-seçkilikə, terrora qarşı mübarizədə istiqamətdə global və regional layihələr həyata keçirmək üçün tərəfdar ölkələrlə mütəmadi əməkdaşlıq edir.

Azərbaycan Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov ölkəmizdə gənclər siyasətinin həyata keçirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Dünyada ksenofobiya və ayrı-seçkilik yayıldığına diqqət çəkən F.Cəfərov ölkəmizdə hər zaman tolerantlığa, multikultural dəyərlərə hörmətlə yanaşıldığını deyib.

"Azərbaycan terroru yaşamış ölkədir. Biz bunun nə olduğunu çox

yaxşı bilirik. Torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən işğalı ilə yanaşı, ölkəmizdə bu dövlət tərəfindən bir neçə dəfə terror aktı törədilib. Biz terroru hər vaxtla pisləyirik və ona qarşı mübarizənin bütün üsullarını dəstəkləyirik", - deyərək icraçı direktor bildirdi. O əlavə edib ki, rəhbəri olduğu qurum gənclərin maarifləndirilməsi və onlarla bağlı dövlət proqramlarının icrasında yaxından iştirak edir.

Daha sonra UNESCO-nun Baş direktorunun sosial və humanitar elmlər üzrə müavini Nada Al-Naşif, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı üzrə Ali nümayəndəsinin kabinet rəhbəri və sözcüsü Nihal Saad mövzu ilə bağlı fikirlərini bildirdilər. Onlar dünyada gənclərin peşə təhsilinin inkişafı və terrorizmlə mübarizə baxımından belə forumların əhəmiyyətini qeyd ediblər.

Daha sonra sessiya ekspertlər paneli ilə interaktiv dialoq şəklində davam edib.

V Ümumdünya Mədəniyyətlərəarası Dialoq Forumu çərçivəsində keçirilən sessiyalardan biri də "Bərabər vətəndaşlıq hüquqlarının dəstəklənməsi üçün daha böyük mənaivi yaxınlaşma istiqamətində irəliləyək" mövzusunda həsr edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyaya moderatorluq edən İnsan Hüquqlarının İnkişafı və Qlobal Dialoq üzrə Cenevrə Mərkəzinin icraçı direktoru İdris Cəzairi qeyd edib ki, bərabər vətəndaşlıq hüquqları aktual qəb edib.

Sessiyada çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Günəz İsmayilov deyib ki, ölkəmizdə dinlərin və irqinləndirici ideyaların yayılması asılı olmayaraq hər kəsin hüquqları bərabər qorunur. Azərbaycanla hüquqla yanaşı, in-

sanların haqları mənaivi baxımdan da qorunur. 2017-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin fərmanı ilə yaradılmış Mənaivi Dəyərlərinin Təbliği Fondu Azərbaycanla yaşayan bütün dinlərin və millətlərin mənaiviyatlarının qorunması, o cümlədən təbliği üçün nəzərdə tutulub.

Anna Lind Fondunun icraçı direktoru səfir Nabil Əl-Şərif qeyd edib ki, qurum 2500 vətəndaş cəmiyyəti təşkilatı ilə əməkdaşlıq şəraitində fəaliyyət göstərir.

İcraçı direktor deyib ki, bəzən dini zəmində münaqişələr metbuatda insanların fikirləri düzgün verilmədiyi üçün yaranır. Lakin fondun keçirdiyi sorğulardan məlum olur ki, insanlar bir-birlərinə qarşı müsbət fikirdədirlər. Fondun əsas fəaliyyət prinsiplərindən birinin də gənclərə işləmək olduğunu deyən səfir əlavə edib ki, gənclər

ekstremist qüvvələrin təsirinə daha tez düşür. Bu səbəbdən onların qorunmasına daha çox ehtiyac var.

Siyasət, Vəkillik və İdarəetmə İnstitutunun sədri Syed Munir Xasru qeyd edib ki, bəzi dövlətlər bərabərlik məsələsində tədbirləri gücləndirib. Həmin dövlətlər miqrantlara, azlıqlara qarşı dəstəklərini artırır. Lakin dünyanın böyük dövlətləri bəzən bu bərabərliyi pozur.

Syed Munir Xasru bildirib ki, dünyada belə bir fikir var ki, guya müsəlman ölkələrində bərabərliklə bağlı iş görülür. Azərbaycanın nümunəsi bu cür fikirlərin tamamilə yalan olduğunu sübut edir. Bu ölkədə fərqli dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri sərbəst yaşayırlar.

BMT-nin din və inkişaf üzrə mütəxəssisərarası işçi qrupunun koordinatoru və Əhali Fondunun baş məsləhətçisi Azza Kərəm bildirib ki, Azərbaycan hökuməti bu cür önəmli məsələlərin müzakirəsi üçün geniş dialoq platforması yaradıb. Müzakirəsi aparılan məsələlərin əksəriyyəti bu gün dünyanı narahat edən problemlərdir. Bəzi ölkələrdə növbəti vətəndaşlıq bərabərliyi problemi var, həmin ölkələrdə insanların hüquqları belə yoxdur. Ona görə də bu məsələnin müzakirəsi olduqca tədqiqatçıdır.

Dünya Kilsələr Şurasının Dinlərarası Dialoq üzrə proqram icraçısı Peniel Rackumar qeyd edib ki, dünyada geniş yayılan ksenofobiya və terrora qarşı birgə mübarizəni gücləndirmək lazımdır. Bu problem kökündə qeyri-bərabərlik durur. Bu sahədə dialoqun təşkilı siyasətçilərlə yanaşı, dini icmalarla da üzərinə məsuliyyət qoyur.

Peniel Rackumar bildirib ki, fərqli dinlərdən olan insanların fikirləri bəzən təhrif olunur, bu da münaqişələrin yaranmasına yol açır.

Sessiya müzakirələrlə davam edib.

V ÜMÜMDÜNYA MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI DIALOQ FORUMU

Etnik-mədəni müxtəlifliyin artması və onun tənzimlənməsində çoxmədəniyyətlik siyasəti xüsusi əhəmiyyət kəsb edir

Mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu çərçivəsində "Müasir dünyada etnik-mədəni müxtəlifliyin artması və onun tənzimlənməsində çoxmədəniyyətlik siyasətinin əhəmiyyəti" mövzusunda növbəti sessiya keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiya Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi (BBMM) tərəfindən təşkil edilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının üzvü Leyla Əliyeva sessiyada iştirak edib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərarası Münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov tədbirə moderatorluq edib. O, Azərbaycanda multikultural mühit barədə məlumat verib.

Şöbə müdiri bildirib ki, etnik və mədəni müxtəliflik öz-özlüyündə müsbət fenomendir. Çünki bu, etnik və mədəni dəyərləri söykənir. Yəni, insanın davranışına, onun verdişlərinə bağlıdır və bunlar bütövlükdə bizim bugünkü fəaliyyətimizi istiqamətləndirir. Lakin bu

məsələlər dövlət tərəfindən tənzimlənməlidir. Belə olmasa, müxtəlif münasibətlər dini və etnik əsaslarla meydana gələ bilər. Azərbaycan multikulturalizm, tolerantlıq məkanidir. Azərbaycan öz multikulturalizm siyasəti ilə tanınan ölkədir. Multikulturalizm ölkəmizdə dövlət siyasətinin bir hissəsidir. Bu siyasətin əsasını ulu öndər Heydər Əliyev qoyub. Hazırda həmin siyasət onun layiqli

davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Tədbirdə çıxış edən BBMM-in Himayəçilik Şurasının sədri Kamal Abdullayev multikulturalizmin Azərbaycanın dövlət siyasəti olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, Azərbaycanda dinlərarası harmoniya, qədim tolerantlıq və multikulturalizm ənənələri mövcuddur. Əhəlinin əksəriyyəti müsəlman olan ölkəmizdə İslam dini ilə yanaşı, di-

ğər dinlərə mənsub insanlar qarşılıqlı anlaşma, mehriban qonşuluq və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Azərbaycanda tarixən mövcud olan bu ənənələrin qorunması və inkişafı, eləcə də multikultural dəyərlərin təbliği ölkə rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzindədir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı bildirib ki, multikulturalizmin təbliği dini dəyərlərin, Azərbaycan

canda yaşayan müxtəlif etnik qruplardan ibarət xalqımızın tarixinin, mədəniyyətinin təbliği ilə yanaşı, xalqımızın bütün dünyaya verdiyi sevgi, marhəmət mesajıdır. M.Qurbanlı tədbir iştirakçılarını Azərbaycanın multikulturalizm ənənələri barədə məlumatlandıraraq, ölkəmizdə mövcud olan müxtəlif dini icmalar, dövlətin münasibətlərini tənzimləyən qanunvericilik bazası və bu sahə-

də dövlət siyasətindən danışdı. ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti Mark Şnayer, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini Fuad Nurullayev, Los-Anceles Xristian Dini Mərkəzinin rəhbəri, yepiskop Xuan Karlos Mendez, Kolumbiya ştatının Vaşinqton Hüquq Assosiasiyasının məsləhətçisi Janna Skot və başqaları çıxış edərək ölkəmizdəki multikulturalizm mühitinin bütün

dünyaya nümunə olduğunu bildirdilər. Qeyd edilib ki, multikulturalizm və tolerantlıq tarixən Azərbaycanlıların həyat tərzidir, bu gün isə etnik mənsəbiyyətindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq Azərbaycan dövlətinin hər bir vətəndaşının gündəlik həyat tərzinə çevrilib. Bu, olduqca təqdirəlayiq haldır.

Tədbir müzakirələrlə davam edib.

Sülh demokratiyanın, insan hüquqlarının, qanunun aliliyinin təminində əsas hərəkətverici qüvvələrdən biridir

V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu çərçivəsində keçirilən sessiyada "İnsan hüquqları, demokratiya və hüququn aliliyinin universallığı və mədəniyyətlərarası səciyyəsi" mövzusunda müzakirələr aparılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiya Avropa Şurasının Şimal-Cənub Mərkəzinin İcraiyyə Komitəsinin sədri, İspaniyanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəsi səfir Manuel Montobbionun sədrliyi ilə keçib. O, globallaşma əsri olduğunu, multikulturalizmin global səviyyədə idarə edilməsinin, universallığa nail olmağın vacibliyini qeyd edib. M.Montobbio demokratiyanın insan hüquqlarının təmin edilməsində və çoxluğun idarə edilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi.

Şərqi Timor Demokratik Respublikasının keçmiş Prezidenti, Şimal-Cənub Mükafatının laureatı (2002) Şanana Quasmo ayrı-seçkililiyin, bərabərsizliyin qarşısını almaq üçün insanların düşüncələrini dəyişməli olduğunu deyib. O, sülhün demokratiyanın, insan hüquqlarının, qanunun aliliyinin universallığının təmin edilməsində əsas hərəkətverici qüvvələrdən biri olduğunu diqqətə çatdırdı. Azərbaycanda ilk dəfə olduğunu deyən Ş.Quasmo ölkəmizdə sülhün, sabitliyin, multikultural dəyərlərin bərqərar edilməsinin di-

ğər ölkələrə nümunə ola biləcəyini vurğulayıb. "METAdrasi - Miqrasiya və İnkişaf Fəaliyyəti"nin təsisçisi, Şimal-Cənub mükafatı laureatı Laura Papa bir sıra ölkələrdə münasibətlərin baş verdiyini, milyonlarla insanın öz vətəninə didərgin düşdüyünü deyib. O bildirib ki, 2015-ci ildən etibarən Yunanıstan 1 milyona yaxın qaçqın qəbul edib. "Dünyada insanlıq mədəniyyətinin olması vacibdir. Çox təəssüf ki, hələ də irqi, gender ayrı-seçkilikləri mövcuddur. Dünyada sivil cəmiyyətin qurulmasına cəhd göstərməli, maneələr aradan qaldırılmalı, demokratiya dövləti güclü edir. Hüquqların aliliyi demokratiya ilə sıx bağlıdır. İnsanlar öz hüquqlarından yararlanmalı, azad yaşamaq istəyirlər", - deyə o bildirdi.

Global təhsilin təbliği və pedaqoji dəstək üzrə ekspert Karmen Fişer deyib: "İnsanlar nədənsə özlərindən fərqli olanlardan qorxurlar. Bu isə mədəniyyətlərarası dialoqların qurulmasına mane olur. Nəticədə ayrı-seçkilik, bərabərsizlik, böhranlar baş verir. İnsanların demokratiyaya inamını geri qaytarmaq üçün qanunun, hüququn aliliyi bərpə edilməlidir".

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Revan Həsənov multikulturalizmin demokratiyanın əsaslarından biri olduğunu vurğulayıb: "Hər bir xalqa, milli azlıqlara öz adət-ənənələrini, mədəni xüsusiyyətlərini, həyat tərzlərini

qoruyub saxlamağa imkan vermək lazımdır. Müxtəlifliyi qəbul etmək vacibdir. Azərbaycanda multikulturalizm dövlət siyasətidir. Ölkəmizdə multikulturalizmin siyasi əsasları Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında, qanunvericilik aktlarında, fərman və sərəncamlarda öz əksini tapıb. Bu gün multikulturalizmin alternativini yoxdur və mədəni dəyərlər baxımından ölkəmizin bu sahədə liderə çevrilməsi və dünya xalqları üçün əvəzsiz nümunə kimi qəbul olunması qürurvericidir".

Revan Həsənov Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılmasında əsas məqsədin ölkəmizin multikulturalizm ənənələrinin öyrənilməsi, bu sahədə dünya təcrübəsinin araşdırılması və Azərbaycan modelinin bütün dünyada təbliğinin həyata keçirilməsi olduğunu diqqətə çatdırdı.

"Cultural Infusion"-nin Baş İcraçı rəhbəri və təsisçisi Peter Mousaferiadis ayrı-seçkililiyin aradan qaldırılmasında, insanların öz hüquqlarını bilməsinə təhsilin önəmli olduğunu bildirdi. O, forumun bərabərsizlik, zorakılıq, insan hüquqlarının pozulması kimi mənfi hallara qarşı mübarizəyə töhfə verəcəyinə ümid etdiyini diqqətə çatdırdı. Azərbaycanda olmaqdan məmnunluğunu ifadə edən Peter Mousaferiadis devotə görə minnətdarlığını bildirdi.

Forumun üçüncü plenar sessiyası "Miqrasiya, yerdəyişmə və insan təhlükəsizliyi" mövzusunda olub

V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun ikinci günündə keçirilən üçüncü plenar sessiya "Miqrasiya, yerdəyişmə və insan təhlükəsizliyi" mövzusunda həsr olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın moderatoru Konventri Universitetinin Sülh, Etimad və Sosial Münasibətlər Mərkəzinin direktoru, professor Maykl Hardi müasir dövrdə miqrasiyanın global miqyaslı prosesə çevrildiyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, miqrantlar və mühacirlər köç etdikləri cəmiyyətlərə yeni ideya və düşüncələrin daşıyıcıları olmaları baxımından müsbət bir funksiya həyata keçirirlər. Buna görə də mədəniyyətlərarası dialoq prosesində miqrasiya müsbət bir tendensiya kimi də nəzərdə keçirilməlidir.

Tədbirdə əsas məruzəçi qismində çıxış edən Monteneqronun daxili işlər naziri Mevludin Nuhodziç ölkəmizdə miqrasiya proseslərinin nizamlanması istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Bildirdi ki, Monteneqro bu prosesləri təkcə siyasi və iqtisadi baxımdan deyil, sosial münasibətlər kontekstində də nəzərdə keçirməyə çalışır.

Biz miqrasiya proseslərində əsas diqqəti təhlükəsizliyin təmin olunması ilə yanaşı, insan hüquqlarının qorunmasına yönəldirik. Bu məqsədlə ölkədə bütün insanların, o cümlədən əcnəbilərin hüquqlarının müdafiəsini nəzərdə tutan qanun qəbul olunub. Bu, Monteneqronun inklüziv cəmiyyətinin qurulması istiqamətində qəti niyyəti əks etdirir. Bu addım, eyni zamanda, Monteneqroda tarixən mövcud olmuş tolerantlıq ənənələrinin göstəricisidir. Təcrübəmiz göstərir ki, tələbələr və gənclər yerli əhali ilə miqrantlar arasında ən səmərəli körpü rolunu oynayır. Bu da gənclərin miqrasiya proseslərinin nizamlanmasında rolunu artırır.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin reisi Vüsal Hüseynov miqrasiyanın müasir dövrdə ən çox müzakirə edilən aktual məsələlərdən biri olduğunu vurğulayıb. Bildirdi ki, hazırda dünyada heç vaxt olmadı-

ğı qədər miqrant və qaçqın var. Münasibətlərin artması, inkişaf meyilləri miqrasiya proseslərinin aktuallığını daha da artırır. Miqrasiya fərqli ideyaların, müxtəlif mədəniyyətlərin nümunələrinin yeni cəmiyyətlərə gətirilməsi baxımından müsbət funksiya yerinə yetirir.

Müxtəlif siyasi dairələrdə miqrasiyaya aid fərqli yanaşmaların olduğunu deyən V.Hüseynov bildirdi ki, miqrasiya prosesinin tənzimlənməsi üzrə nəzərdə tutulan ehtiyatların əksər hissəsi çox vaxt əsasən hüquq mühafizə orqanlarına, qeyri-əhəmiyyətli miqrasiyaya ayrıldığı üçün bu sahədə işlərin tənzimlənməsində maneələr yaranır.

Ermenistanın təcavüzkar siyasəti nəticəsində Azərbaycan ərazilərinin işğal olduğunu, yüz minlərlə soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkünə çevrildiyini deyən V.Hüseynov vurğulayıb ki, Azərbaycan adambaşına düşən qaçqın və məcburi köçkünün sayına görə dünyada birincidir. Nüfuzlu mötəbər təşkilatlar bu münasibətin həlli, doğma yurdlarından didərgin düşmüş insanların geri qayıtması ilə bağlı müxtəlif qərar və qətnamələr qəbul etsələr də, bu sənədlərin tələbləri yerinə yetirilmir.

Azərbaycanın miqrasiya sahəsində bütün beynəlxalq konvensiyalara qoşulduğunu, ölkəmizdə bu sahədə mükəmməl qanunvericilik və institusional bazanın yaradıldığını vurğulayan xidmət reisi qeyd edib ki, respublikamızda miqrantlar üçün çox gözəl şərait yaradılıb. Miqrantlar Azərbaycanın daimi məskunlaşma üçün əlverişli

li məkan olduğunu qeyd edirlər. Miqrasiyanın transsərhəd problemi olduğunu deyən xidmət reisi mühüm məsələlərin müzakirə olunduğu forumun bu sahədə çətinliklərin həllinə böyük töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

İtaliya parlamentinin üzvü Maurizio Lupi bildirdi ki, global miqyas alan miqrasiya prosesini təkcə bir ölkə idarə edə bilməz. Miqrasiya prosesində təyinat ölkələrini narahat edən məsələ öz qapılarını kimin üzünə açdıqlarını bilməmələridir. Buna görə də təyinat ölkələri, o cümlədən Avropa dövlətləri bu prosesdə son dərəcə ehtiyatlı davranırlar. Lakin unutmamaq olmas ki, miqrasiyaya problem yaranan deyil, bütünleşdirici amil kimi baxmalıdır.

Türkiyənin Mərmərə Qrupu Strateji Araşdırmalar Vəqfinin prezidenti, professor Akkan Suver qarşadək ölkədə miqrasiya sahəsində görülən işlərdən danışdı. Müasir dünyada münasibətlərin və böhranların tarixdə əvvəllər olmadığı qeyd edib ki, miqrant böhranına səbəb olduğunu vurğulayan A.Suver deyib ki, bu gün dünyada ən çox qaçqın qəbul edən ölkə Türkiyədir. Rəsmi məlumatlara əsasən, Türkiyə 3 milyon suriyalı ilə yanaşı, digər ölkələrdən də 400 min insan qəbul edib.

Ölkəmizdə qaçqınların sayının yerli əhalinin sayı ilə bərabər olduğu vaxtlarda sosial problemlərin gələcəkdə ciddi böhranlara səbəb ola biləcəyini vurğulayan A.Suver bu baxımdan Qərb dövlətlərinin Türkiyə qarşısında götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Bildirdi ki, miqrantların yeni cəmiyyətlərə

uyğunlaşmağa müqavimət göstərmələri ksenofobiya hallarının artmasına səbəb olur. Bu isə gələcəkdə daha ciddi problemlər yaradacaqdır.

A.Suver bildirdi ki, Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində bir milyonda çox insan qaçqın və məcburi köçkünə çevrilib. Dünya ictimaiyyəti bu ədalətsizliyə qəti fikir bildirməlidir.

Afrika Miqrasiya və İnkişaf Siyasəti Mərkəzində Tədqiqat və Məlumat Mərkəzinin direktoru xanım Linda Ouço miqrasiyanın davamlı və fasiləsiz problem olduğunu diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, miqrasiyanın əsas səbəbi siyasi proseslərdir. Miqrasiyanın müsbət tərəflərini də vurğulayan L.Ouçə ölkəsi Keniyada qaçqınların qəbulu və onların hüquqlarının təminatı sahəsində görülən işlərdən danışdı. Bildirdi ki, miqrasiya inkişaf üçün zəruri amildir. Bu baxımdan miqrantların bilik və bacarıqlarından, onların imkanlarından, yeni ideya və təşəbbüslərindən nə dərəcədə istifadə olunması mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Konventri Universitetinin Cənub-Cənub Miqrasiya, Bərabərsizlik və İnkişaf Qlobal Layihəsinin rəhbəri xanım Heven Kroli miqrasiyanın müsbət tərəflərindən bəhs edib. Miqrasiyanın bir sıra iqtisadi və sosial imkanlar yaratdığı qeyd edən H.Kroli deyib ki, 1970-ci illərdə miqrasiya əsasən orta gəlirli ölkələrdən inkişaf etmiş ölkələrə istiqamətlənmişdi. Nəticədə bu, böyük investisiya axını ilə nəticələnməmişdi. Lakin müasir dövrdə miqrasiyaya təsir edən amillər və ona yanaşmalar əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib. Bu, müxtəlif regionlarda özünü fərqli

şəkildə büruzə verir. Avropa ölkələri miqrantlarla bağlı daha çox narahatlıq keçirirlər. Miqrasiyanın inkişafına ölkələr arasındakı bərabərsizliklərin və siyasi münasibətlərin daha çox təsir etdiyini deyən H.Kroli bildirdi ki, bu prosesin qarşısını almaq üçün sosial bərabərsizliklər aradan qaldırılmalı, hər kəs üçün bərabər imkanlar yaradılmalı, beynəlxalq əməkdaşlıq gücləndirilməlidir.

Daxili Yerdəyişmənin Monitorinq Mərkəzinin direktoru xanım Aleksandra Bilak çıxışında hazırda dünyada 65 miqrantın olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, onların 25 milyon qaçqınlarıdır. Münasibətlərə yanaşı, təbii fəlakətlərin də miqrasiya proseslərinə mühüm təkan verdiyini deyən A.Bilak bildirdi ki, hər il orta hesabla 25 min insan təbii fəlakətlər nəticəsində yaşayış yerlərini dəyişir.

Bundan başqa, münasibətlər nəticəsində doğma yerlərindən didərgin düşən insanlar uzun müddət öz yurdlarında qayıda bilmirlər. Məsələn, Azərbaycanda 27 ildir məcburi köçkünlər doğma yurdlarına qayıda bilmirlər. Bu, onu göstərir ki, münasibətlərin nəticəsində yaranan miqrasiyanın təsirləri daha qalıcıdır. Buna görə də miqrasiyanın tənzimlənməsi və onun ağır nəticələrinin aradan qaldırılması üçün əməkdaşlıq gücləndirilməli, mütəmadi müzakirələr aparılmalıdır. Məhz bu baxımdan Bakı Forumu mühüm bir missiyanı yerinə yetirir.

Çıxışlardan sonra sessiya iştirakçılarının sualları cavablandırılıb və müzakirələr aparılıb.

V ÜMUMDÜNYA MƏDƏNİYYƏTLƏRƏRASI DIALOQ FORUMU

Türkdilli ölkələr arasında dialoqun qurulmasında böyük İpək yolunun rolunu məsələsi müzakirə edilmiş

V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu çərçivəsində keçirilən sessiyalardan biri də "Türkdilli ölkələr arasında dialoqun qurulmasında böyük İpək yolunun rolunu" mövzusunda olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyada çıxış edən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva forumda müxtəlif ölkələrdən alimlərin, mədəniyyət və elm xadimlərinin, siyasətçilərin səmərəli müzakirələr apardıklarını bildirdi.

Sessiyanın önəmli bir mövzuya həsr edildiyini bildirdən G.Əfəndiyeva qeyd edib ki, əsrərlərlə böyük İpək yolu, sadəcə, dəyərli əşyalar gətirən karvanlar üçün bir yol deyil, həm də mədəniyyət, fikir mübadiləsi üçün bir vasitədir. Bu mövzu ele indi də öz aktuallığını qoruyub saxlayır. Çünki tarixbuxu ticarət və mədəniyyət, eləcə də ünsiyyətin artımı üçün xidmət edən İpək yolu yenidən canlanır. Uzaq Çindən Orta Asiya ölkələrinə, Anadoluya və Aralıq dənizi üzərindən Avropaya uzanan, Şərqlə Qərbi birləşdirən bu möhtəşəm yol həm də xalqları birləşdirir. Böyük İpək yolu həmisi türk dilində xalqları bir araya gətirən mədəni, tarixi əlaqələrdən biri olub. Buna səbəb onun iqtisadi əhəmiyyəti ilə yanaşı, mədəni-ticarət prosesləri idi. Tacirlər bu böyük materialları üzərində hərəkət edərkən, sadəcə, əşya, qeyim, nadir incəsənət nümunələri daşıyırlar. Onlar, həmçinin mədəniyyəti, dili, dini aynələr, adət-ənənələri, fərqli mətbəxləri və daha bir çox atributları daşıyırlar. Bir sözlə, qədim İpək yolu toleranlığın, humanizmin, mərhəmətin əsas vasitəçiləridir.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun fəaliyyəti, həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verən G.Əfəndiyeva qeyd edib ki, fondun mühüm layihələrindən biri olan "Azerbaycan İpək yolu üzərində" adlı kitab artıq hazırlanıb və yaxın vaxtlarda çap olunacaqdır. O, fondun türk dünyasının birgə tarixi-mədəni irsinin təbliğinə yönəldilmiş digər fəaliyyətlərə də dəstək olduğunu söyləyib.

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev çıxışında İpək yolu üstündə yerləşən ölkələr arasında tarixbuxu Asiya ilə Avropanın iqtisadi, mədəni cəhətdən əlaqələndirilməsi sahəsində mühüm rol oynayan Azərbaycanın bu gün də həmin missiyanı dostluq, sülh, işgüzar vasitələrlə həyata keçirdiyini vurğulayıb. İpək yolu müəyyən bir dövrdə rəmzə çevrilib, Avropa ilə Asiyayı, həmçinin

bu yol üzərində yaşayan müxtəlif xalqları birləşdirən körpü rolunu oynayıb. Körpünün qurulmasında, mədəniyyətlərin mübadiləsində hansı xalqların əsas yer tutmasından danışıq, görürük ki, böyük İpək yolu üzərində yerləşən türk mədəniyyəti mühüm yer tutur.

AMEA-nın Şərqsünaslıq İnstitutunun direktor müavini, akademik Şahin Mustafayev diqqətə çatdırıb ki, türk xalqlarının mədəniyyətinin ortaq cəhətlərindən biri onların tarixən böyük İpək yolu gerçəkliyi ilə sıx şəkildə bağlı olmasıdır. "Bizim etno-mədəni dəyərlərimizin, dilimizin geniş coğrafi məkanda yayılması və inkişafında İpək yolunun müstəsna yeri və rolu var. Bu baxımdan, İpək yolu hamımızın ortaq mədəni mirasımızdır. Bu mirasın öyrənilməsi, yeni nəsilərə çatdırılması müstəqim və vəzifəmizdir", - deyir o vurğulayıb.

Tədbirdə Türk Şurasının baş katibinin müavini Qismət Gözəlov, TÜRKSOY-un

baş katibi Düsen Kaseinov, İslam Tarixi, İncəsənəti və Mədəniyyəti Araşdırma Mərkəzinin (IRCICA) baş direktoru Halit Eren, Macarıstan adına Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının səfiri, türkoq Janos Hovari, UNESCO-nun Türkiyə Milli Komissiyasının sədri Mehmet Öcal Oğuz, Moldova Milli Komissiyasının UNESCO üzrə baş katibinin müavini Luminita Drumea, Avrasiya Yazarları Birliyinin sədri Yakub Ömerov, yazıçı Kemal Sallı, macar türkoq Cecilia Hazai, "Murad Adci" saytının baş redaktoru Marina Kuriachia-Adci və başqaları türkdilli ölkələrin müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığında və böyük İpək yolunun xalqlar arasında dialoqun qurulmasında və qarşılıqlı əlaqələrin gücləndirilməsində rolundan bəhs ediblər.

Sonda Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu tərəfindən bir qrup şəxs müzakifə edilmiş.

Forum çərçivəsində "UNESCO üzrə Milli komissiyaların mədəniyyətlərərası dialoqun təşviqində rolu" mövzusunda sessiya keçirilib

Mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu çərçivəsində "UNESCO üzrə Milli komissiyaların mədəniyyətlərərası dialoqun təşviqində rolu" mövzusunda növbəti sessiya keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın açılışında Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi tapşırıqlar üzrə səfiri, UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyasının baş katibi Elnur Sultanov çıxış edərək ölkəmizin dünyada artan nüfuzundan, beynəlxalq əlaqələrindən, xüsusilə də beynəlxalq təşkilatlardakı mövqeyindən danışıb. O qeyd edib ki, Azərbaycan 27 ildir UNESCO ilə əməkdaşlıq edir. Bu əməkdaşlığın daha da inkişafında və genişləndirilməsində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi töhfələri qeyd olunmuşdur.

Baş katib Əliyevanın UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyasının yaradılma tarixindən və fəaliyyətindən danışdı. Bildirdi ki, komissiya 1994-cü ildə Prezident Heydər Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə yaradılıb. Həmin sərəncamla Milli Komissiya Xarici İşlər Nazirliyi yanında fəaliyyətə başlayıb. Bu il Milli Komissiyanın yaradılmasının 25 illiyi qeyd olunur. 2005-ci il sentyabrın 15-dən isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına uyğun olaraq, Milli Komissiya Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında statusu ilə fəaliyyətini davam etdirir. Dövlət başçısının 2018-ci il 29 avqust tarixli sərəncamı ilə Milli Komissiyanın yeni tərkibi təsdiq olunub. Hazırda komis-

siyanın 17 üzvü var. Milli Komissiyanın iclaslarında cari fəaliyyət və gələcək planlar ətrafında fikir mübadiləsi aparılır.

E.Sultanov deyib ki, UNESCO dünyada yeganə təşkilatdır ki, onun Milli komissiyaları var. Bu, böyük bir ailə şəbəkəsidir. Milli komissiyalar müxtəlif regional və global tədbirlərin keçirilməsində xüsusi rol oynayırlar. Azərbaycan Milli Komissiyası da bu istiqamətdə UNESCO-nun layihələrində fəal iştirak edir.

Baş katib Azərbaycanda ki multikultural, tolerant mühit barədə məlumat verərək müxtəlif dinlər, millətlərin nümayəndələrinin ölkəmizdə sülh şəraitində yaşadıqlarını qeyd edib, bunun mədəniyyətlərərası dialoqun qurulması üçün əsas olduğunu vurğulayıb.

UNESCO-nun baş direktorunun sosial və humanitar elmlər üzrə müavini Nada Al-Naşif Bakıya ilk səfərinin 1996-cı ildə etdiyini bildirdi və o vaxtdan indiyədək Azərbaycanda baş vermiş inkişafın təkə iqtisadiyyat və infrastruktur sahələrində deyil, mədəniyyət sahəsində də özünü göstərdiyini vurğulayıb.

Nada Al-Naşif UNESCO üzrə Azərbaycan Milli Komissiyasının fəaliyyətini yüksək dəyərləndirib. Bildirdi ki, Milli Komissiyaların və

əlaqələndirici, həm də regional iracı rolunu oynayırlar. UNESCO Milli komissiyalarının müstəqim səyləri nəticəsində dünyada bir çox çağırışlara cavab verir.

Baş direktorun müavini 11 il əvvəl Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə başlayan "Bakı Prosesi"nin mədəniyyətlərərası dialoqun inkişafında rolunu qeyd edib.

Sessiyanın moderatoru olan UNESCO-nun Mədəniyyətlərərası dialoq şöbəsinin müdiri Ann-Belinda Preis Azərbaycan hökuməti tərəfindən bulki foruma dinlərarası və mədəniyyətlərərası dialoq sahəsində çoxsaylı peşəkar mütəxəssislərin və ekspertlərin dəvət edilməsini təqdirəlayiq olduğunu deyib.

Ann-Belinda Preis bildirdi ki, BMT və UNESCO dünyada baş verən zorakılıq hallarının aradan qaldırılması, hərbi, etnik zəmində münasibətlər və digər problemlərin həlli üçün qarşısına məqsədlər qoyur.

UNESCO üzrə Türkiyə Milli Komissiyasının üzvü Mehmet Öcal Oğuz bildirdi ki, UNESCO-nun əsas fəaliyyəti müharibə edən deyil, səmərəli fəaliyyəti ilə fərqlənən, sülh üçün çalışan insanlar arasında coğrafi mədəniyyəti artırmaqdır.

TÜRKSOY-un Baş katibi Düsen Kaseinov UNESCO üzrə milli komissiyaların və

təşkilat yarımdakı daimi nümayəndəliklərinin türk dilində dövlətlərin qurumları ilə əməkdaşlığının genişləndirilməsində zəruriliyini vurğulayıb. O, dünyada sülhün və bərabərliyin, qarşılıqlı etimadın, anlaşmanın əldə olunmasında bu forumun mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb.

Özbəkistan Milli Komissiyasının baş katibi Alişer İkramov mədəniyyətlərərası dialoqun inkişafında gənclərin rolunu vurğulayıb. O bildirdi ki, bu işlərdə gənclərin səfərbərliyi mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Koreya Milli Komissiyasının nümayəndəsi Kvi-Bae Kim təmsil etdiyi qurumun fəaliyyəti və gördüyü işlər barədə məlumat verdi. O, UNESCO üzrə Milli komissiyalarının mədəniyyətlərərası dialoqun inkişafına töhfələrindən söz açdı.

AMEA Şərqsünaslıq İnstitutunun direktor müavini, akademik Şahin Mustafayev bildirdi ki, elm qapalı mühitdə inkişaf edə bilməz, onun tərəqqisi üçün beynəlxalq elmi mühitə inteqrasiya zəruridir. Akademik mədəniyyətlərərası dialoqun inkişafına töhfə verən layihələrin əhəmiyyətindən danışıb.

Sessiya müzakirələrə davam edib.

V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu başa çatıb

Bakıda "Ayrı-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münasibətə qarşı fəaliyyətə əsas dialoq quraq" şüarı altında təşkil olunan V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu mayın 3-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Böyük Britaniyanın Koventri Universitetinin İnam, Sülh və Sosial Əlaqələr Mərkəzinin icraçı direktoru, professor Maykl Hardi forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlığını bildirdi.

Tədbirin əhəmiyyətindən danışan alim deyib: "Forumun çox zəngin proqramı var. İki gün ərzində bizim müzakirə etdiyimiz məsələlər beynəlxalq əməkdaşlıq baxımından çox önəmli idi. Aparılan müzakirələr bizi yenidən bu məsələləri nəzərdən keçirməyə vadar edir. Dialoq çox önəmlidir. "Bakı Prosesi" bir daha sübut edir ki, əməkdaşlıq əlaqələri möhkəmləndirilməlidir. Bu istiqamətdə birlikdə çalışmalıyıq".

Forumda "Müxtəlifliyin idarə olunması: çoxsəviyyəli və çoxtərəfli əməkdaşlıq", "Sülhə naminə gənclər: şiddətli ekstremizmə qarşı əks cüvvenin formalaşdırılması" və "Miqrasiya, yerdəyişmə və insan təhlükəsizliyi" mövzularında üç əsas plenar sessiyanın keçirildiyini bildirdi. Maykl Hardi dünyada sülh və bərabərliyin, qarşılıqlı etimadın və anlaşmanın əldə olunmasında bu tədbirin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyib.

Bağlanış mərasimində çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev bütün iştirakçılara və tərəfdaşlara minnətdarlığını bildirərək 2 gün ərzində mühüm mövzuların müzakirə olunduğunu bildirdi. O deyib: "Birinci dəfə Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumuna 40 ölkə ilə başladığımız bu forumda 135 ölkə təmsil olunur. Forum müddətində çoxsaylı məruzələrlə dinlənilib, 20-dən çox müxtəlif tədbir, o cümlədən sessiya, "deyirimi masa" və s. təşkil edilmişdir. Habelə 30-dan çox beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri bir otaqda əyləşərək müzakirələr aparıblar. Bütün sessiyalarda keçirdiyimiz hər məqam canlı şəkildə BMT veb-saytı vasitəsilə yayımlanıb".

Sonra BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı üzrə Ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinos, UNESCO-nun Baş direktorunun sosial və humanitar elmlər üzrə müavini Nada Al-Naşif, İSESCO-nun baş direktoru Əbdülməziz bin Osman el-Tuveycri və BMT-nin Dünya Turizm Təşkilatı-

nin icraçı direktoru Manuel Butler Halter çıxış edərək forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə, xüsusilə də Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Qeyd edilib ki, forumda sülh və inkişafa nail olmaq məqsədilə mədəniyyətlərərası anlaşma və mədəni müxtəliflik məsələləri, qloballaşma dövründə mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsiri və sintezi, sürətlə dəyişməkdə olan dünyada sivilizasiyalararası əlaqələrin əhəmiyyəti və etnik münasibətlərin qarşısının alınması, turizmin inkişafı və digər məsələlərə toxunulub. Həmçinin mədəni müxtəliflik üçün ictimai dəstəyini göstərməsinə dair maraqlı təkliflər irəli sürülüb.

Sonda Əbülfəs Qarayev forumun işində yaxından iştirak edən hər kəşə minnətdarlığını bildirdi.

Azərbaycan Avropa ilə Asiya arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır

Əvvəlki 1-ci səh.

"Bu da bizim tarixi irsimizi, kökümüzü və dünyaya açıldığımızı nümayiş etdirən, rəmzi mənə daşıyan addım idi. Hesab edirəm ki, bu meyillər dünyada ümumiliklə təşkil etsə, dünyada təhlükəsizlik, proqnozlaşdırıla bilən və sülh bərqərar olar". Multikulturalizm və bu istiqamətdə Azərbaycanın keçirilmə digər silsilə beynəlxalq tədbirlər mühüm əhəmiyyət kəsb edir. "Bakı Prosesi"nin BMT və digər mötəbər təşkilatlar tərəfindən dəstəkləndiyini deyən Prezident İlham Əliyev burada qəbul edilən qərarların əhəmiyyətindən söz açdı. O, Azərbaycanın Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşdiyini, coğrafiyamızın tariximizə və bugünkü inkişafımıza təsir etdiyini bildirdi. Prezident diqqətə çatdırdı ki, bu gün nisbətən gənc müstəqil ölkə olan Azərbaycan Avropa ilə Asiya arasında körpülərin yaradılmasında mühüm rol oynayır.

Prezident İlham Əliyev dövlət siyasətinin dünya ölkələri ilə əməkdaşlığın və tərəfdaşlığın genişləndirilməsinə yönəldiyini vurğuladı. Respublikamızın həyata keçirdiyi nəhəng layihələri nəzərə çatdıran dövlətimizin başçısı boru kəmərləri vasitəsilə Xəzər dənizinin Qara dənizlə birləşdiyini, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə xidmət edən bu kəmərlərin, eləcə

də Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaradılan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin həm də ölkələr və xalqlar arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə xidmət etdiyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə məlumat verdi və bu münaqişənin yaratdığı problemlərə baxmayaraq, Azərbaycanın sürətlə inkişaf etdiyini söylədi. Dövlət başçısı forumun işinə uğurlar arzuladı və müzakirələrin səmərəli olacağına əminliyini bildirdi.

Forumda çıxış edən BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı üzrə Ali nümayəndəsi Migel Angel Moratinos Bakı şəhərində birinci dəfə olduğunu söyləyərək məmnunluğunu dilə gətirdi. Qeyd etdi ki, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə yaradılmış "Bakı Prosesi"nin tərəfdaşdır. Migel Moratinos dedi: "Zəminimə, V Forumun başlığı açıq-aşkar ismarıcı ehtiva edir. Buraya üç açar söz daxildir: dialoq, dialoqun qurulması və fəaliyyətə naminə. Mən istədim üçüncü konsepsiyasını incələyim. Dialoq, fəaliyyət və bunun nəticəsində yaranan alyans və yaxud ittifaq. Mən hesab edirəm ki, bu forum vaxtında təşkil olunub".

UNESCO-nun Baş direktorunun sosial və humanitar elmlər üzrə müavini Nada Al-Naşif dünyada multikulturalizmin təbliğində və bəşəri dəyərlərin bər-

qərar olmasında Prezident İlham Əliyevin və ölkəmizin rolunu xüsusi diqqətə çatdırdı. O vurğuladı ki, bəşəriyyətin başlıca hədəfləri müstəqim dəyişikliklər, insan hüquqları, dayanıqlı inkişaf və müxtəlifliyin təmin edilməsi olmalıdır.

Bu tədbirin Qərblə İslam dünyası arasında mədəniyyətlərərası dialoqqa mühüm töhfə olduğunu vurğulayan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Yusif bin Əhməd el-Əsəymin mədəniyyətlərərası və sivilizasiyalararası dialoqun zəruriliyini, bütün ölkələrin bu istiqamətdə səylərini birləşdirmələrinin vacibliyini qeyd etdi.

Azərbaycanın mədəniyyətlərərası dialoqda aparıcı dövlətlərdən biri olduğunu söyləyən Avropa Şurasının Baş katibinin müavini Qabriella Battaini-Dragoni "Bakı Prosesi"nin uğur tarixçsinə çevrildiyini diqqətə çatdırdı.

Bakı Forumunun dünyanın ən nüfuzlu tədbirlərindən biri olduğunu deyən İSESCO-nun Baş direktoru Əbdülməziz Osman el-Tuveycri indiki dövrdə dünya liderlərinin siyasət iradə göstərməsinin vacibliyini diqqətə çatdırdı, bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin nümunəvi mövqeyi nümayiş etdirdiyini xüsusi vurğuladı.

Zəhra FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumuna konsertlə yekun vurulub

Mayın 2-3-də Bakıda V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forum çərçivəsində Beynəlxalq Muğam Mərkəzində gənc xanəndə Rövşən Qurbanovanın konserti olub. Muğamın ifasında xalq mahnıları və muğamlar səslənib. Konsert tamaşaçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Maykl HARDI: "V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu "Bakı Prosesi"nin çox önəmli tərkib hissəsidir"

Bakıda keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu "Bakı Prosesi"nin çox önəmli tərkib hissəsidir. Azərbaycan Prezidenti tərəfindən 2008-ci ildə irəli sürülən "Bakı Prosesi" uğurlu təşəbbüsdür və artıq 11 il ərzində bu proses dünyada baş verən aktual məsələlərin həlli yolunda müzakirələr üçün əvəzlənən platformadır. Bütün bunların nəticəsində dünya

ictimaiyyəti müxtəlif sahələrdə mövcud problemləri, onların həlli istiqamətində görülən işləri daha yaxşı dərk edir. Bu illər ərzində biz bir çox görüşlər keçirmişik, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, mütəxəssislər dünyada qarşılaşdıqları çətinliklərlə bağlı fikirlərini bölüşür və dünyada sülhün bərqərar olmasına məqsədlə mövcud problemlərin həll yollarını axtarırlar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri "Ayrı-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münasibətə qarşı fəaliyyətə naminə dialoq quraq" şüarı altında Bakıda keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumunun iştirakçısı, "Bakı Prosesi"nin və Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq forumlarının akademik məsləhətçisi, Böyük Britaniyanın Koventri Universitetinin Etimad, Sülh

və Sosial Münasibətlər Mərkəzinin icraçı direktoru, professor Maykl Hardi deyib.

"V Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu çərçivəsində insanlar arasında həmrəylik yaratmaqda və müxtəlif icmalarda zorakılığa və ayrı-seçkilikə qarşı mübarizədə mədəniyyətlərərası dialoqun mühüm rolu müzakirə olunur", - deyir professor Maykl Hardi əlavə edib.

Müdafiə naziri Zakir HƏSƏNOV: “Azərbaycan ilə NATO arasında 25 illik dayanıqlı tərəfdaşlıq mövcuddur”

“NATO ilə tərəfdaşlığımızın 25-ci ildönümünün qeyd edilməsi bizim əməkdaşlıqda qazandığımız nailiyyətlərimizin təəcəssümüdür. Bu uğur Azərbaycanın 25 il əvvəl çətin dövrdə qərar verdiyi istiqamətlər üzrə həyata keçirdiyi kompleks fəaliyyətlərin nəticəsidir”.

Bunu Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov deyib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Z.Həsənov Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 1994-cü il mayın 4-də “Sülhə naminə tərəfdaşlıq” (SNT) çərçivə sənədini imzalaması ilə Azərbaycan SNT proqramına qoşulduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidentliyi, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən bu proqram NATO ilə Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri arasında səmərəli hərbi əməkdaşlığın və uyurluğunun təmin olunmasında ən uğurlu mexanizmlərdən biri kimi özünü doğruldub.

NATO ilə qarşılıqlı maraqlar çərçivəsində tərəfdaşlıq münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi Azərbaycan Ordusunun hərbi əməkdaşlığının prioritet istiqamətlərindən biridir. Azərbaycan ilə NATO arasında qurulmuş tərəfdaşlıq və müxtəlif sülhməramlı missiyalarda birgə fəaliyyət ölkəmizin Avratlantik məkanında təhlükəsizliyi və sabitliyi təmin etmək üçün göstərdiyi səylərin və xoşməramlı niyyətlərinin bariz nümunəsidir.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan üzlaşdıçı çağırışlara baxmayaraq, ilk günlərdən etibarən Kosovoda və Əfqanıstanda NATO-nun başçılığında həyata keçirilən əməliyyatları qatılaraq beynəlxalq sabitliyə nail olmaq üçün töhfəsini verib.

Əfqanıstan İslam Respublikasında həyata keçirilən “Qətiyyətli Dəstək” missiyasının bu ölkənin təhlükəsizliyi və davamlı inkişafı, o cümlədən regional və global təhlükəsizlik üçün əhəmiyyətini bilərək biz 2018-ci ildən etibarən Əfqanıstandakı hərbi kontingentimizin sayını 30 faiz artırıb. Göstərilən hərbi dəstəyə əlavə olaraq Azərbaycanın Əfqanıstanda töhfəsi siyasi, maddi-texniki dəstək, quru-hava tranziti, həmçinin müxtəlif treninqlər, minadan təmizləmə və maliyyə dəstəyi kimi digər qeyri-hərbi yardımları da ehtiva edir.

Zakir Həsənov deyib: “Çox yaxşı dərk edirik ki, qloballaşan dünyada hər bir böhran və ya münaqişə digər ölkələrə təsirsiz ötüşmür və bu kontekstdə Azərbaycan Avratlantik məkanında sülhə və təhlükəsizliyə nail olmaq üçün NATO ilə əməkdaşlıq edir və bundan sonra da edəcək”.

Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan “Planlaşdırma və analiz prosesi”ne qoşulan ilk ölkələrdən biridir. Praktiki əməkdaşlıq

ğın təməlini təşkil edən bu mexanizm müasir ordu quruculuğunun əsaslarına söykənən müdafiə islahatlarının həyata keçirilməsinə, zəruri əməliyyat uyurluğunun təmin edilməsinə və Silahlı Qüvvələrin transformasiyasına töhfə verir.

Xüsusilə qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan Ordusu əməliyyat uyurluğuna nail olmaq üçün NATO-nun “Əməliyyat imkanları konsepsiyası qiymətləndirmə və rəy” proqramından səmərəli istifadə edir. Azərbaycan Ordusu 2004-cü ildə proqrama bir bölüklə qoşulub. Bu gün isə bütün qoşun növlərindən olan bölmələr bu proqrama cəlb edilib. Hərbiçilimiz qazandıqları təcrübə ilə təkcə respublika daxilində deyil, həm də digər tərəfdaş ölkələrlə bölüşərək proqramın inkişafına töhfə verirlər.

Təbii ki, hərbi sahədə müvəffəqiyyətə nail olunması əməliyyat uyurluğu səviyyəsi ilə düz mütənəsibdir. Lakin dayanıqlı tərəfdaşlığın əldə edilməsi insan uyurluğunun və həmfikirliyin əldə olunması ilə bağlı olan danılmaz bir faktordur. Bu kontekstdə mən NATO-nun “Tərəfdaşlığın qarargah vəzifəsi” proqramını xüsusilə qeyd etmək istərdim”.

General-polkovnik Z.Həsənov bildirib ki, 2002-ci ildən bu günədək Azərbaycan Ordusunun ümumillikdə 24 zabiti bu proqram çərçivəsində NATO-nun müxtəlif struktur və qarargahlarında xidmət edib. Hazırda da NATO qarargahlarında 8 zabitimiz xidmət edir. Bu müddət ərzində beynəlxalq mühitədə əldə olunan təcrübə zabitlərimizin ölkəyə qayıtdıqdan sonra milli vəzifələrdəki xidmətlərinə müsbət təsirini göstərir. Çoxmillətli strukturlarda əldə edilmiş bilik və bacarıqlar milli təcrübəyə inteqrasiya olunaraq ordumuzun düşüq qabiliyyətini daha da inkişaf etdirilməsinə töhfəsini verir.

Bizim NATO ilə substativ əməkdaşlığımız alyansın təhsil və təlim standartlarının pəşəkər hərbi təhsil sistemimizə inteqrasiya edilməsinə də əhatə edir. On ildən artıqdır ki, Azərbaycan NATO-nun “Müdafiə təhsilinin genişləndirilməsi”

proqramı çərçivəsində yeni çağırışlara, mürəkkəb və dinamik strateji mühitədə bütün növ təhdidlərə cavab verə biləcək liderlərin hazırlanmasına həyata keçirir.

NATO-nun müxtəlif əməkdaşlıq proqramları müsbət dəyişikliklər istiqamətində təsiri vasitə kimi özünü göstərir. Düşünürük ki, Avratlantik məkanının ümumi sabitliyi və təhlükəsizliyi regional ölkələrin aparıcıları daxil islahatlardan və beynəlxalq əməkdaşlıqdan asılıdır. Bizim yaxından iştirak etdiyimiz NATO-nun tərəfdaşlıq mexanizmləri və əməkdaşlıq proqramları Azərbaycanı, eynilə bütün regionun müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində islahatlar üçün çərçivənin müəyyənləşdirilməsində əhəmiyyətli rol oynayır və regional, o cümlədən Avratlantik məkanın təhlükəsizliyini möhkəmləndirir.

“Qeyd etmək lazımdır ki, üzvlərinin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və siyasi müstəqilliyinin qorunması baxımından alyansın tarixi müvəffəqiyyətləri, SNT ölkələri də daxil olmaqla müxtəlif tərəfdaş dövlətlərin NATO ilə əməkdaşlığının başlıca amillərindən biridir. Alyans təkcə bu prinsipləri dəstəkləməklə kifayətlənmir, həm də Avratlantik təhlükəsizliyin əsası kimi onları siyasi cəhətdən müdafiə edir. Bu kontekstdə Cənubi Qafqazdakı münaqişələrin həll edilməsi istiqamətində NATO-nun nümayiş etdirdiyi qəti mövqeyi qeyd edirik. Azərbaycan da ölkəmizin ərazi bütövlüyünü dəstəkləməyə görə NATO-ya minnətdardır.

Avropa ilə Asiya arasında yerləşən Cənubi Qafqaz, xüsusilə Azərbaycan global enerji bazarında mühüm rol oynayır. Cənubi Qafqaz Avropanın enerji təhlükəsizliyi baxımından olduqca əhəmiyyətli bir regiondur. Bölgədəki həll olunmamış münaqişələrin mövcudluğu Avropanın təkcə enerji təhlükəsizliyinə deyil, həmçinin sabitliyinə də böyük təhdid təşkil edir. Bu baxımdan münaqişələrin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, o cümlədən BMT Nizamnaməsinin tələblərinə uyğun həll edilməsi beynəlxalq ictimaiyyətin marağındadır.

Ölkəmiz hər zaman sülh ideyalarına sadıqlığını nümayiş etdirir və müvafiq siyasəti həyata keçirməklə regional və global miqyasda sabitliyin saxlanılmasını hər vaxt dəstəkləyir. 25 illik çoxşəxli əməkdaşlığımız, sülhməramlı əməliyyatlar çərçivəsində beynəlxalq sülhə verdiyimiz töhfə və Avratlantik məkanında sülhə nail olmaq istiqamətində həyata keçirdiyimiz uğurlu layihələr müvəffəqiyyətli tərəfdaşlığımızın təzahürüdür. İnandırmaq ki, bugünkü əməkdaşlıqda qazanılmış nailiyyətlər gələcək uğurlarımızın qarçısıdır. Əminəm ki, biz bu strateji əhəmiyyətli tərəfdaşlığı inkişaf etdirməyə və gücləndirməyə davam edəcəyik”, - deyərək Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri bildirib.

Bakıda BMT-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Çərçivəsi sənədi üzrə İstiqamətləndirici Komitənin iclası keçirilib

Mayın 3-də 2016-2020-ci illəri əhatə edən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Çərçivəsi (UNAPF) sənədi üzrə İstiqamətləndirici Komitənin üçüncü iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev BMT ilə əlaqələrini yüksək səviyyədə olduğunu, Azərbaycanın BMT-nin bir çox təşəbbüs və proqramlarına qoşulduğunu, mühüm sənədlərin imzalandığını qeyd edib.

Ölkəmizin 2011-ci ildə BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-dəimi üzvü seçilməsinin mühüm tarixi hadisə olduğunu vurğulayan nazir təşkilatla və onun ixtisaslaşdırılmış qurumları ilə səmərəli əməkdaşlıq edildiyini diqqətə çatdırıb.

Vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il 6 oktyabr tarixli fərmanı ilə Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının yaradılması ölkəmizin BMT ilə əməkdaşlığının inkişafında əhəmiyyətli addımdır.

Ş.Mustafayev diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanın yoxsulluğa və aclığa qarşı mübarizədəki uğurlarına görə BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının “Cənub-Cənub” mükafatına layiq görülmüşdür. Ölkəmiz dünyada 128 ölkə arasında az qaldanlara sayının azaldılması məqsədində nail olan 18 ölkədən biri olub. Bununla yanaşı, 2015-ci ildə Azərbaycan

republikasının Prezidenti Yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi BMT-nin İqtisadi və Sosial Məsələlər Departamenti tərəfindən təşkil olunan “İctimai xidmətlərin təkmilləşdirilməsi” nominasiyası üzrə qalib olub.

“Azərbaycanın qazandığı iqtisadi uğurlar digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. Belə ki, Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan “Doing Business 2019” hesabatında Azərbaycan dünyanın ən inkişafatçı 10 ölkəsi sıyahısına daxil edilmiş və ən çox islahat aparan ölkə elan olunub. Hesabatda Azərbaycanın mövqeyi 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yərə, MDB ölkələri arasında isə liderlik mövqeyinə yüksəlib”, - deyərək bildirib.

Qeyd edib ki, Azərbaycan üçün prioritet olaraq müəyyən edilmiş məqsəd, hədəf və göstəricilərin inkişaf gündəliyinə tam inteqrasiya edilməsi məqsədilə yeni - 2030-

Respublikasının Prezidenti Yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi BMT-nin İqtisadi və Sosial Məsələlər Departamenti tərəfindən təşkil olunan “İctimai xidmətlərin təkmilləşdirilməsi” nominasiyası üzrə qalib olub.

“Azərbaycanın qazandığı iqtisadi uğurlar digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. Belə ki, Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan “Doing Business 2019” hesabatında Azərbaycan dünyanın ən inkişafatçı 10 ölkəsi sıyahısına daxil edilmiş və ən çox islahat aparan ölkə elan olunub. Hesabatda Azərbaycanın mövqeyi 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yərə, MDB ölkələri arasında isə liderlik mövqeyinə yüksəlib”, - deyərək bildirib.

Qeyd edib ki, Azərbaycan üçün prioritet olaraq müəyyən edilmiş məqsəd, hədəf və göstəricilərin inkişaf gündəliyinə tam inteqrasiya edilməsi məqsədilə yeni - 2030-

cu ilədək inkişaf gündəliyinin hazırlanması strateji əhəmiyyətə malikdir. Bu istiqamətdə böyük təcrübəsi olan BMT-nin İnkişaf Proqramının dəstəyi önəm kəsb edir.

BMT-nin Azərbaycanı rezident əlaqələndiricisi Qulam İshaqzadə Azərbaycanın İnkişaf Proqramının BMT-nin ölkə nümayəndəliyi ilə səmərəli əməkdaşlıq etdiyini vurğulayaraq BMT-Azərbaycan Tərəfdaşlıq üzrə Çərçivə Sənədinin icrasının aparılan sülhəli islahatlara töhfə verəcəyini bildirib.

İclas çərçivəsində UNAPF Yekun Qiymətləndirməsi üzrə Səlahiyyət Dairəsi Sənədi, UNAPF Nəticə Qururları tərəfindən prioritet sahələr üzrə 2018-ci ildə görülmüş işlər və 2019-2020-ci illər üzrə müəyyənləşdirilmiş istiqamətlər üzrə təqdimatlar keçirilib.

Qeyd edək ki, İqtisadiyyat Nazirliyi BMT-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Çərçivə Sənədi üzrə Azərbaycan Hükuməti tərəfindən əlaqələndiricidir.

Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Xalça Muzeyində olub

Ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Roldriqo Mayanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti mayın 3-də Azərbaycan Xalça Muzeyində olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, muzeylə tanış olan nümayəndə heyətinə muzeyin yaradılması tarixi, fəaliyyəti, xalqımızın qədim xalçaçılıq sənəti, onun tarixi, adət-ənənəsi barəsində ətraflı məlumat verilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin əsas bədii istiqamətlərini əks etdirən muzeyin kolleksiyası nadir göz-

zəlliyin, istifadə olunan materialların, toxuma texnikasının, xalçalara məxsus zərif və dərin bədii xüsusiyyətlərinin harmoniyasını nümayiş etdirir. Xalça Muzeyində yeddi əsas xalçaçılıq məktəbinin Quba, Bakı, Şirvan, Gəncə, Qazax, Qarabağ və Təbriz məktəblərinin xalça nümunələri təqdim olunur. Xalçalarda xalqın həyat və məişət tərzini əks etdirən, insan, heyvan, quş, bitki ornamentləri ilə zəngin olan sənət əsərləridir. Muzeydə on minə qədər xalça saxlanılır. Muzeyin memarı avstriyalıdır və muzey açılan xalçaya bənzəyir. Burada saxlanılan ekspozisiyalar və qədim alətlər haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verilib. Xalça toxumasını canlı izləyə

nümayəndə heyəti xalçaçılığın çox maraqlı sənət əsəri olduğunu bildirdilər. Azərbaycan musiqi və rəqslərinin də özündə əks etdirən xalça nümunələri marağa səbəb olub.

Qonaqların diqqətinə çatdırılıb ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın səyləri nəticəsində milli xalçaçılıq sənəti 2010-cu il noyabrın 16-da UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Sıyahısına daxil edilmişdir.

Muzeyi gözən nümayəndə heyətinə xalçaçılıq sənəti ilə yanaşı, Xalça Muzeyinin qeyri-adi dizaynı barədə də məlumat verilib.

Qonaqlar Xalça Muzeyindən xoş təəssüratlarla ayrılıb.

Azərbaycan-Türkiyə birgə döyüş atışlı taktiki təlimlərin əsas mərhələsi keçirilib

Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında hərbi əməkdaşlıq haqqında sənəd əsasən, keçirilən “Mustafa Kamal Atatürk-2019” Azərbaycan-Türkiyə birgə döyüş atışlı taktiki təlimlərin əsas mərhələsi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Mustafa Kamal Atatürk-2019” Azərbaycan-Türkiyə birgə döyüş atışlı taktiki təlimlərinin işıqlandırmaq məqsədilə mayın 3-də kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün taktiki təlim mərkəzinə səfər təşkil edilmişdir.

Təlimlərə cəlb edilən şəxsi heyət və hərbi texnika ilə

tanış olan jurnalistlər yerinə yetirilən tapşırıqların icrasını müşahidə məntəqəsindən canlı izləyiblər.

Təlimin əsas məqsədi qarargahların müstəqil planlarının hazırlanması, şəxsi heyətin döyüş hazırlığı səviyyəsinin artırılması və onların birgə əməliyyatları icra etmək vərdişlərinin inkişaf etdirilməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə hərbi bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə nail olmaq, həmçinin təcrübə mübadiləsi həyata keçirməklə iki ölkənin hərbi qulluqçularının qarşılıqlı münasibətlərinin və anlaşmasını yüksək səviyyədə təmin etməkdir.

Azərbaycan tərəfdən təlimin rəhbəri, polkovnik İlqar Lətifov bildirib ki, təlimin taktiki

ki mövzusu hər iki dövlətin ordusunun taktiki quruluşlarının müdafiə olunan düşmənin üzünə keçərək onun darmağın edilməsi və düşmənin mövqələrinin dərinliklərini, yüksəklikləri, ərazi qismini ələ keçirərək möhkəmləndirməkdir. Taktiki təlimlərə Azərbaycan və Türkiyədən 1000-dən çox şəxsi heyət, 60-a yaxın döyüş texnikası, 30 artilleriya qurğusu, 20-yə yaxın döyüş helikopteri və digər döyüş texnikaları cəlb olunub.

Rəhbərlik tərəfindən qoyulan əsas tapşırıqlardan biri iki ölkənin ordularının qarşılıqlı fəaliyyəti, hərəffəli təminat suallarının və idarəetmənin təşkil olunmasıdır. Təlimin gedişində iştirak edən şəxsi heyət də bilmədən taktiki şərait bir neçə dəfə dəyişdirilib.

Şəxsi heyət bundan nəticə çıxararaq qarşılıqlı fəaliyyətin hərəffəli təminatı və idarəetmə suallarını yüksək səviyyədə yerinə yetirib.

Türkiyə tərəfdən təlimə qatılan qrupun rəhbəri, polkovnik Murat Dirik deyib ki, Azərbaycan və Türkiyə hərbiçilərinin birgə əməkdaşlığı uzun illərdə davam edir. Bu təlim də həmin tədbirlərdən biridir. Məqsəd birgə çıxışmaq, bir-birimizi anlamaqdır. Türkiyədən 85 nəfərdən ibarət nümayəndə heyəti ilə gəlmişdir. Ölkəmizə gəldiyimiz gündən xalqın və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bizə göstərdiyi diqqət və bəyğindən məmnunuq. Bu, bizim dostluq və qarşılıqlı əməkdaşlığımızın uzun illərə söykənməsindən xəbər verir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri iriçaplı pulemyotlardan istifadə etməklə atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri sutka ərzində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Ermənistan Respublikasının Noyembəryan rayonunun

Voskevan kəndində və ədsiz yüksəkliklərdə, Bərdə rayonunun Çinari kəndində, Krasnosevsk rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonunun Kəməli, Quşçu Ayrım, Aşağı Əskipara, Məzəm kəndlərində və ədsiz yüksəkliklərdə, Tovuz rayonunun Koxanəbi, Gədəbəy rayonunun

Zamanlı kəndlərində və ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimizə atəşə tutulub. İşğal altında olan Ağdam rayonunun Şirvanlı, Füzuli rayonunun Qorqan kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən də ordumuzun mövqələri atəşə məruz qalıb.

Əbuzər İbrahim TÜRKMƏN: “Azərbaycan dinlərarası əlaqələrin genişlənməsi üçün mühüm addımlar atır”

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı mayın 3-də V Ümumdünya Mədəniyyət Forumu çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan İranın İslam Mədəniyyəti və Əlaqələri Təşkilatının sədri Əbuzər İbrahim Türkmən ilə görüşüb.

Komitənin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, görüşdə Mübariz Qurbanlı bildirib ki, Azərbaycan və İran qədim tarixi mədəniyyətə malikdirlər. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkə arasında əlaqələrin inkişafına hər zaman böyük diqqət yetirdiyini qeyd edən komitə sədri Prezident İlham Əliyevin bu siyasəti uğurla davam etdirdiyini diqqətə çatdırıb.

Qonağa ölkəmizdəki dini durum haqqında danışıq dövlət komitəsinin sədri vurğulayıb ki, Azərbaycanda dini etiqad azadlığı yüksək səviyyədə təmin edilib, vətən-

daşların dini etiqad azadlığına onların hüquq və azadlıqlarının tərkib hissəsi kimi yanaşılır. Xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini, mədəni irsimizin qorunmasına xüsusi önəm verilir. Bildirib ki, Dövlət Komitəsinin tabeliyində Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu və Azərbaycan İlahiyyət İnstitutunun yaradılması dini-mənəvi mühtin qorunub saxlanılmasına göstərilən diqqətin əyani təzahürüdür.

2017-ci ilin ölkəmizdə “İslam həmrəyliyi III” elan

olunduğunu xatırladan Mübariz Qurbanlı bu çağırışın dövlətimizin İslam birliyinə olan həssas münasibətinin göstəricisi olduğunu deyib. Bu çərçivədə ilk beynəlxalq konfransın Tehrandə keçirildiyini qeyd edən komitə sədri tədbirin önəminə diqqət çəkib, bu prosesin davamlı xarakter daşıdığını bildirib.

Söhbət zamanı dini təəsübkeşliyin dini təkabbüre, sonra fanatizmə və ekstremizmə çevrilməsinin qarşısını alınmasının vacibliyindən də bəhs edən Mübariz Qurbanlı din pərəsi altında öz məqsədlərinə nail olmağa çalışan radikal elementlərə qarşı mübarizədə dini maarifçiliyin əhəmiyyətinə toxunub.

Səmimi qəbula görə minnətdarlığını ifadə edən Əbuzər İbrahim Türkmən ölkələrimiz arasında əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində xeyli işlər görüldüyünü və əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb. V Ümumdünya Mədəniyyət Forumu çərçivəsində Azərbaycanın səfərdə olduğunu bildirdən qonaq bu platformanın müasir dünya üçün aktual məsələlərin müzakirəsi baxımından əhəmiyyətini qeyd edib. Müxtəlif dinlərin və mədəniyyətlərin birgə yaşayışı və həmrəyliyi istiqamətində ardıcıl siyasət yürüdükdən Azərbaycan dinlərarası və mədəniyyətə əlaqələrin genişlənməsi üçün mühüm addımlar atıldığını diqqətə çatdırıb.

Sonda qonaqlara dövlət komitəsinin nəşr etdiyi kitablar təqdim edilmişdir.

Bakıda Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Gününə həsr olunan konfrans keçirilib

Mayın 3-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Azərbaycan Mətbuat Şurasının (MŞ) təşəbbüsü ilə 3 may - Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günü ilə əlaqədar "Mətbuat azadlığı: bəşəri məhiyyət və Azərbaycan realitələri" mövzusunda konfrans keçirilib.

MŞ Sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov konfransda çıxış edərək bildirdi ki, bu gün Azərbaycan mətbuatı kifayət qədər inkişaf edən realitə, müstəqil, hədsizlə millətə maraqlardan baxmağa qadir olan mətbuatdır. O, Azərbaycan mətbuatının dünyanı inkişaf edən mediasının tərkib hissəsi olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycanda baş verən hadisələr bu və ya digər yolla - istər media, istərsə də sosial şəbəkələr vasitəsilə ictimaiyyətə çatdırılır. Bu gün Azərbaycanda 3 milyon insan sosial şəbəkələrdən istifadə edir.

Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvü, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu deyib ki, Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığı ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bu gün söz azadlığının hüddüdləri o qədər genişdir ki, bu, medianın inkişafı deməkdir. Bu günün jurnalistləri çox xoşbəxtlərdir ki, belə azad şəraitə olan mətbuat orqanlarında çalışırlar. H.Babaoğlu vurğulayıb ki, milli mətbuatımız bütün dövrlərdə qabaqcıl ideyaların qarşısı və dəstəyicisi olub.

MŞ sədrinin müavini, Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun (BAMF) prezidenti Umud Mirzəyev deyib ki, bu gün informasiya bolluğu şəraitində yalanla həqiqəti ayırd etmək çətin olur. Bu işe qlobal dünyada müəyyən mənfi hallara yol açır. Buna görə də

informasiya seçimində diqqətli olmaq lazımdır.

Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin üzvü Azər Həsərat, İdarə Heyətinin üzvü, "525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid, İdarə Heyətinin üzvü, "Bakı-xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev, İdarə Heyətinin üzvü, "Xalq cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli, Şura sədrinin müavini, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının rəhbəri Müşfiq Ələsgərli, "Xalq qəzeti"nin əməkdaşı Tahir Aydınov və başqaları çıxış edərək Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığının təmin olunması, mətbuat inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışıblar.

Konfrans müzakirələrlə davam edib.

Zamanları qovuşduran uzun və şərəfli yol Mətbuatımızın inkişafında dövlət dəstəyi özünü bariz şəkildə göstərib

Söz və mətbuat azadlığı bir çox hallarda cəmiyyətdə demokratiyanın meyarı, ölçüsü rolunu oynayır. Söz azadlığının olmaması, mətbuatın senzuraya məruz qaldığı cəmiyyətlərdə isə insan hüquqları tez-tez pozulur. Məhz bu səbəbdən bir çox mətbəat beynəlxalq qurumlar və demokratiyanın inkişafına xidmət edən təşkilatlar müxtəlif ölkələrdə söz və mətbuat azadlığını daim diqqət mərkəzində saxlayırlar.

Mətbuat və informasiya sahəsində münasibətləri istiqamətləndirən, cavabdehlik daşıyan dövlət qurumunun olmaması bir şəraitdə ictimai ödənilməzliklə orqan kimi Mətbuat Şurasının rolu mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Mətbuat Şurası dövlət-mətbuat, vətəndaş-mətbuat münasibətlərini sivil yolla nizamlanmasında, jurnalist etikasına əməl olunmasında, hüquqlarının müdafiəsində, informasiya almaq imkanlarının genişləndirilməsində daha fəal rol oynamaqdadır. Mətbuatdan və bütün kütləvi informasiya vasitələrindən isə daha çox obyektivlik, peşəkariyyət, qərəzsizlik, yüksək milli şüur və vətənpərvərlik, aktual problemlərə diqqət yönəldilməsi gözlənilir.

Milli mətbuatımız çox uzun və şərəfli bir yol keçib. Onun əsas inkişaf dövrü dövlət müstəqilliyimizlə bağlıdır. Məlum olduğu kimi, azad sözün inkişafına xidmət göstərən zəngin qanunvericilik bazası ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu dövrdə formalaşmağa başladı. Eləcə də müstəqil Azərbaycan Respublikasının yeni Konstitusiyasında azad sözün müdafiəsi ilə bağlı təsbitlərin yer alması, müfəssəl müddəalarla qeyd edilməsi, o cümlədən 1998-ci ildə senzuranın ləğvi, KIV haqqında qanunun qəbulu mətbuat tarixində mühüm hadisələrə çevrildi. Bir sözlə, milli mətbuatımız ulu öndərin təşəbbüsü ilə formalaşdıqdan sonra demokratik, həqiqi, dünyəvi dövlət quruculuğunu özünü inkişaf modelinə keçirdi və onun ətrafında Azərbaycan Respublikasında söz və məlumat azadlığının təmin edilməsi, KIV-in sərbəst fəaliyyətinə zəruri şərait yaradılması prioritet vəzifə kimi müəyyənləşdirilib.

Kütləvi informasiya vasitələri hər bir ölkədə ictimai fikri formalaşdırıcı institut kimi qəbul edilir. Bu baxımdan KIV cəmiyyətdə böyük təsir gücünə malikdir. Təsdiqi deyil ki, medianın bir çox hallarda "dördüncü hakimiyyət" adlandırılır.

Bu gün - bəşəriyyətdə söz və mətbuat azadlığının hələ də tam təmin olunmadığı baredə fikirlər sənəklənir. Mətbuatın üzərinə düşən missiya da öz forma və məzmununu dəyişib. İnformasiya və texnologiyaların cəmiyyətin bütün sahələrinə nüfuzunu dərinləşməkdə, həyata, elektron resurslardan bəhrələnmə sosial media yazılı mətbuatı sıxışdırmaqda israrlı görünməkdədir. Bunlara baxmayaraq, ənənəvi KIV-də ictimaiyyətin dəstəyini almaqdadır.

Azərbaycan müstəqilliyinin yenidən bərpasından sonra süveren dövlət quruculuğu prosesini yaşadığı müasir dövrdə kütləvi informasiya vasitələri, o cümlədən milli mətbuatımızın qarşısında tamamilə yeni vəzifələr durur. Bu gün mətbuat müstəqil dövlət, sivil, demokratik vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda, iqtisadi və sosial islahatların həyata keçirilməsində, sosial ədalət və şəffaflığın təmin edilməsində, insan hüquqlarının müdafiəsində, həmrəylik və tolerantlığın müdafiəsində, milli şüurun, siyasi mədəniyyətin və bütövlükdə sağlamlıq mədəniyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynayır.

Azərbaycanda demokratik, plüralist mətbuatın formalaşmasından, onun hüquqi normativ bazasının yaradılmasından, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsindən danışırsaq ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri, şübhəsiz

ki, xüsusi qeyd edilməlidir. Mətbuatın inkişafına mane olan süni məhdudiyyətlərin, o cümlədən senzuranın aradan qaldırılması, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və müasir dünya standartlarına uyğunlaşdırılması, KIV-in maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi üçün çoxsaylı güzəştlərin müəyyənləşdirilməsi, bu istiqamətdə verilmiş bir sıra fərman və sərəncamlar, jurnalistlərlə müntəzəm görüşlərin ənənəsinin yaradılması, problemlərə operativ və prinsipial müdaxilə azad sözlərinə və onun daşıyıcılarına münasibətini seçiyələndirən faktlardır.

Bu gün dövlət-mətbuat münasibətlərində ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətinin ənənələrini davam etdirərək, onun cəmiyyət həyatına təsirinin, demokratikləşmə proseslərinin rolunu təmin, vətəndaşların və jurnalistlərin informasiya almaq hüququnun tam reallaşdırılması üçün ardıcıl tədbirlər görülür. Qloballaşma və informasiya əsrində bütün dövlət orqanlarının fəaliyyətində professionalılıqla yanaşı, şəffaflıq prinsiplərinin də tətbiq olunması təmin etmək zərurəti yaranır. Onların ictimaiyyətlə əlaqələrinin fəallaşdırılması üçün təsiri tədbirlər görülür. Dövlət qurumları qarşısında KIV-lə normal, işgüzar münasibətlərin qurulması, jurnalistlərin informasiya almaq hüquqlarına hörmətlə yanaşılması, mətbuatla hərtərəfli əməkdaşlıq edilməsi vəzifəsi qoyulub. Bundan başqa, mətbuatın müstəqilliyinin, maddi-texniki bazasının, eləcə də maliyyə təminatının möhkəmləndirilməsində, jurnalistlərin peşəkariyyət səviyyəsinin, nüfuzunu yüksəldilməsində dövlət tərəfindən mühüm işlər həyata keçirilir.

Şəki-Zaqatala bölgəsində onkoloji xəstəliklərin erkən diaqnostikası məqsədilə profilaktik tibbi müayinələr aparılır

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Milli Onkologiya Mərkəzinin (MOM) və Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin (RİİB) birgə təşkilatçılığı ilə onkoloji xəstəliklərin erkən diaqnostikası məqsədilə ölkənin şimal-qərbi bölgəsində əhali arasında skrining proqramına uyğun olaraq aprelin 26-dən ödənişsiz profilaktik tibbi müayinələr aparılır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Onkologiya Mərkəzinin aparıcı həkim və mütəxəssislərinin cəlb edildiyi tədbirin əsas məqsədi şişəni və şiş xəstəliklərini erkən müayinə və

sitesilə aşkar edərək, vaxtında müalicəsinə aparmaqdır. Bu məqsədlə bölgəyə Bakı şəhərindən sənaye mənmoqrafiya, ultrasəs və rentgen müayinəsi avadanlıqları gətirilib. Skrining proqramı çərçivəsində MOM-un səyyar həkim briqadaları aprelin 26-27-də Balakən rayonunda, aprelin 28-29-da Zaqatala şəhərində, 30 aprel-1 may tarixində isə Qax rayonunda olublar. Bu müddət ərzində böyük növbələrlə müşahidə edilən tədbir zamanı ümumilikdə 2842 nəfər onkoloji müayinədən keçib, onlardan 49-da

İlham Əliyev yeni inkişaf prioritetlərini elan etdi

Əvvəlki 1-ci sah.

Bələ ki, ilin birinci rübündə ümumi daxili məhsulun 3 faiz artması son illərin ən yüksək makroiqtisadi göstəricisidir. Bundan başqa, sənaye istehsalında 4,4 faiz, qeyri-neft sənaye istehsalında 15,6 faiz, kənd təsərrüfatında 3,6 faiz artımın olması göstərir ki, islahatlar öz bəhrəsini verir.

İqtisadi göstəricilər yüksəlib

Bir məsələni də qeyd etməliyəm ki, Azərbaycanın iqtisadi böhrandan minimum itki ilə çıxmasının əsas səbəblərindən biri də əvvəlki illərdə yaradılmış iqtisadi potensial, hər bir sahədə müasir infrastrukturun formalaşdırılması idi. Məhz bu təməl üzərində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun yeni mərhələdə sürətli inkişafı uğurla təmin olundu.

Azərbaycanda inkişafın yeni mərhələsi həm də struktur islahatları, dövlət-vətəndaş, dövlət-sahibkar münasibətlərində yeni yanaşmaların tətbiqi ilə müşayiət olundu. Prezident yanında Apellasiya Şurası yaradıldı, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi təsis edildi. Bu dövrün ən böyük hadisələrindən olan Bakı-Tbilisi-Qars kəmərinin, "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" üzrə layihələrin, SOCAR Polymer, SOCAR Karbamid kimi zavodların işə salınması, sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılması ölkədə qeyri-neft sektorunun

inkişafına və bütövlükdə gəlirlərin artmasına səbəb olub.

Nazirlər Kabinetinin iclasında diqqətə çatdırılan rəqəmlər bunu təsdiq edir. Bələ ki, Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları 2016-cı ildəki 37,9 milyard dollardan 2019-cu ildə 46,7 milyard dollara yüksəlib. Bütçə xərcləri 2016-cı ildəki 17 milyard 800 milyon manatdan 2019-cu ildə 25 milyard 200 milyon manata qədər artıb. Nominal ümumi daxili məhsulun göstəricisi isə 2015-ci ildəki 54 milyard manatdan 80 milyard manata qədər çoxalıb. İllik inflyasiya göstəricisi 2016-cı ildəki 12,4 faizdən 2018-ci ildə 2,3 faizə qədər enib. Ən mühüm göstəricilərdən biri qeyri-neft ixracıdır. Bələ ki, həyata keçirilən islahatlar təkcə qeyri-neft məhsullarının ixracında bir milyard dollarlıq artımla nəticələndi.

Yeni strategiya daha böyük uğurlara yol açacaq

İndiyədək strateji yol xəritələrinin icrası ümumilikdə 52 faiz yerinə yetirilib. Təbii ki, qarşıda qaldıqda ayrı-ayrı dövlət orqanlarının görməli olduğu işlər iqtisadiyyatda qazanılan nailiyyətlərin miqyasını daha da artıracaq. Nazirlər Kabinetinin iclasında islahatların öz nəticəsini verdiyini deyən Prezident İlham Əliyev həm də qarşıda dayanacaq vəzifələrlə elan etdi, inkişafın yeni prioritetləri-

ni diqqətə çatdırdı: "Bütçə gəlirlərimiz artır, makroiqtisadi vəziyyət sabitdir, islahatlar öz nəticəsini verir, biznes mühiti yaxşılaşır. Yeni biz bütün sahələrdə islahatların uğurlu nəticələrini görürük. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar öz nəticəsini verir, icbari tibbi sığortaya ilə bağlı görülən işlər gözəl nəticə verir. İki ildir ki, bu proqram icra edilir və pilot layihələr insanları razı salır, vətəndaşlar razıdır, həkimlərin əmək-haqqı qalxır. Yeni bu, ciddi addımlardır və göstərir ki, biz hər bir sahədə yeni addımlar atmalıyıq, dünyanı ən mütərəqqi təcrübəsini Azərbaycanca gətirməliyik, tətbiq etməliyik və nəticə etibarilə daha da uğurlu inkişaf modeli ortaya qoymalıyıq".

Prezident hazırda iqtisadiyyatımızın yeni inkişaf strategiyası üzərində işlər aparıldığını diqqətə çatdırdı. Bu prosesə qabaqcıl beynəlxalq mütəxəssislər cəlb ediləcək. Beləliklə, iqtisadi, sosial, digər sahələrdə islahatlar bundan sonra da aparılacaq və bu zaman dünyanın ən mütərəqqi təcrübələrindən istifadə olunacaq.

Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas hədəfi respublikamızı inkişaf etmiş ölkələr sırasına çıxarmaktır. Bunun üçün isə bütün imkanlar, böyük iqtisadi potensial və ən əsası yüksək siyasi iradə var.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Ölkəmiz Cənubi Qafqazda Çinin əsas sərmayə tərəfdaşdır

Azərbaycan dünyada nəhəng investor ölkə kimi tanınan ÇXR-ə 1,7 milyard sərmayə qoyub

Əvvəlki 1-ci sah.

Ümumiyyətlə, Çinlə iqtisadi əlaqələrimizin həcmi və coğrafiyası ildən-ilə genişləniir. Dünyanın iqtisadi nəhənglərindən olan bu ölkə ilə Sumqayıt Kimya Parkı ərazisində Şin istehsal zavodunun qurulmasına, Kürdəmir rayonunda 300 hektar sahədə müasir istixana kompleksinin tikintisinə, Quba, Xaçmaz və Göygayda aqro-logistik sənaye parklarının, "Azerbaijan Digital HUB" proqramı çərçivəsində Asiya-Avropa telekommunikasiya dəhlizinin yaradılmasına, Transxəzər Nəqliyyat Dəhlizi vasitəsilə Bakıya və Azərbaycan ərazisində tranzit keçməklə digər ölkələrə 2500-dək konteynerin daşınmasına, şərab və digər spirtli içkilərin Çinə ixracına,

Çinin Çendu şəhərində Azərbaycan Ticarət Evinin yaradılmasına dair Əməkdaşlıq Memorandumunun imzalanması böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu faktlar bir daha göstərir ki, ölkəmizdə münbit investisiya mühiti mövcuddur və xarici investorlar Azərbaycana sərmayə qoymaq risk etmədiklərini bilirlər.

İqtisadiyyatımıza təkcə xarici investisiya qoyulmur. Azərbaycan dövləti və yerli sahibkarlar da iqtisadiyyatımıza sərmayə qoyulmuşda fəallıq göstərirlər. Təkcə cari ilin yanvar-mart aylarında ölkəmiz iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2 milyard 699,7 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilən və-

sait ümumi sərmayənin 67,3 faizini təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilən sərmayənin ümumi dəyərində mütəxəssis və təşkilatların vəsaitləri 65,6, bütçə vəsaitləri 21,8, əhalinin şəxsi vəsaitləri 6,5, bank kreditləri 5, bütçədən kənar fondların vəsaitləri 0,8, digər vəsaitlər 0,3 faiz olmuşdur.

İlin ilk rübündə sərf edilmiş vəsaitin 70,7 faizini bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri təşkil etmişdir. Həmin dövrdə neft sektoruna yönəldilən sərmayə əzəla da, qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi 6 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 64,3 faizi məhsul istehsalı, 26,4 faizi xidmət obyektlərinin, 9,3 faizi ümumi sahəsi 420 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf edilmişdir.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Azərbaycan beynəlxalq müdafiə sərəhsinə evsahibliyi edəcək

İstanbulda işə başlayan "IDEF-2019" XIV beynəlxalq müdafiə sənaye sərəhsinə başa çatıb.

Müdafiə Sənayesi Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazirlik sərgidə möhtəşəm milli pavilyonda müxtəlif çeşidli, əsasən ixracçı ölkələrin məhsullarını nümayiş etdirib. Snayper tüfəngləri, avtomatlar, hücum, pulemyotlar, qumbaraatanlar, minaatanlar, pirotexniki vasitələr, optik sistemlər, döyüş maşınları, pilotsuz uçuş aparatları, müxtəlif çaplı döyüş sursatları və digər hərbi təyinatlı məhsulların ziyarətçilərin tərəfindən maraqla qarşılıb.

MSN-nin müəssisələrində yaradılan "QFAB-250 LG" aviasiya bombasının inert nümunəsi xaricdə keçirilən sərgidə - "IDEF-2019" sərgisində ilk dəfə nümayiş etdirilib. NATO standartlarına uyğun yaradılan "QFAB-250 LG" aviasiya bombaları 12

min metrədək məsafədən hədəfi maksimum 10 metr səpmə ilə vurmaq imkanı verir. Bu məmulat daxili tələbat və eyni zamanda, ixrac üçün nəzərdə tutulur. Sərgi çərçivəsində nazir müavini Yəhya Musayev Türkiyənin Müdafiə Sənayesi Komitəsinin sədri İsmayıl Dəmir, Cibutinin müdafiə naziri Əli Həsən Bahdon, Ukraynanın "Ukroboronprom" şirkətinin baş direktoru Pavlo Bukin, Pakistanın "GIDS" şirkətinin icraçı direktoru Tariq Cavaid və sərgidə iştirak edən bir sıra ölkələrin nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, eləcə də Qəterin, Bəhreynin nümayəndələri ilə görüşləri keçirilib. Görüşlərdə hərbi-texniki sahədə mövcud əməkdaşlıqların inkişaf etdirilməsi, yeni birgə layihələrin reallaşdırılması istiqamətində müzakirələr aparılıb və ümumi razı-

lıqlar əldə edilib. Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovla görüş zamanı nazir müavini Yəhya Musayev MSN adından Azərbaycan Ordusuna 50 revolyver tipli əl qumbaraatanı hədiyyə etdirdiyini bildirdi. Nazir müavini Yəhya Musayev və nazirliyin nümayəndələri sərgidə iştirak edən ölkələrin stendlerini də ziyarət edərək hərbi sənaye sahəsində əldə olunan yeniliklərlə tanış olublar. Türkiyənin "ASELSAN" şirkətinin stendinə baxış zamanı MSN ilə bu şirkət arasında əməkdaşlığın inkişafına dair müzakirələr aparılıb. Əldə olunan razılığa əsasən, nazirliyin Elmi-Tədqiqat İnstitutu ilə "ASELSAN" şirkəti arasında protokol imzalanıb. Sərgi çərçivəsində 2020-ci ildə Azərbaycanda keçiriləcək "ADEX-2020" IV beynəlxalq müdafiə sərəhsinə ilə bağlı tədarifatın nümayəndə heyəti tərəfindən ziyarətçilərə ətraflı məlumat verilib.

Şəki-Zaqatala bölgəsində onkoloji xəstəliklərin erkən diaqnostikası məqsədilə profilaktik tibbi müayinələr aparılır

şiş xəstəliyinə şübhə simptomları aşkarlanıb. Mayın 3-də Şəki Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasında onkoloji xəstəliklərin müayinə edilməsi məqsədilə Milli Onkologiya Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən onkoloji əməliyyatlar aparılması planlaşdırılır. Bu gün Şəkidə Heydər Əliyev Mərkəzində "Bədxassəli şişlərin diaqnostika və müalicəsinə müasir yanaşma" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçiriləcək. Konfransın proqramına uyğun olaraq, MOM-un bölgədə səyyar müayinələrə olan tibb heyəti yerli həkimlə-

ru və mütəxəssislərə ən yeni tibbi protokollar və müalicə üsulları barədə geniş məlumatlar verəcəklər. Konfransın proqramında Şəki, Ucar, Göyçay, Ağdas, Mingəçevir, İsmayilli, Yevlax, Qəbələ, Ögüz, Zaqatala, Balakən rayonlarında Zaqatala yerli tibb nümayəndələri ilə MOM əməkdaşlarının onkoloji xəstəliklərin diaqnostikası və müalicəsi ilə bağlı fikir mübadiləsinin və diskussiyaların aparılması da nəzərdə tutulur. Şəki-Zaqatala bölgəsində əhali arasında skrining proqramı davam edir.

şiş xəstəliyinə şübhə simptomları aşkarlanıb. Mayın 3-də Şəki Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasında onkoloji xəstəliklərin müayinə edilməsi məqsədilə Milli Onkologiya Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən onkoloji əməliyyatlar aparılması planlaşdırılır. Bu gün Şəkidə Heydər Əliyev Mərkəzində "Bədxassəli şişlərin diaqnostika və müalicəsinə müasir yanaşma" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçiriləcək. Konfransın proqramına uyğun olaraq, MOM-un bölgədə səyyar müayinələrə olan tibb heyəti yerli həkimlə-

Bakı Ali Neft Məktəbində Layihə İdarəetmə Məktəbinin Məzun Günü keçirilib

Bakı Ali Neft Məktəbinin (BANM) və Böyük Britaniyanın "TwentyEighty Strategy Execution" ("STRATEX") şirkətinin birgə təşkilatçılığı ilə Layihə İdarəetmə Məktəbinin (SPM) Məzun Günü keçirildi. Təlim proqramı ABS-in Corc Vaşinqton Universitetinin magistr proqramına əsaslanıb.

Tədbirdə SOCAR və BP şirkətlərinin rəhbər şəxsləri və digər qonaqlar iştirak ediblər. Layihə İdarəetmə Məktəbinin bu dəfə 13 müəssisənin 46 mütəxəssisi bitirib. Məzunlar arasında SOCAR, BP, BANM, "Azersu" ASC, "Azəriqaz" İB, "Cənub qaz dəhlizi" QSC, "SOCAR Waste Management Complex" MMC, KCA-Deutag, AKELIK Group ASC, AzərTürk Bank, "Azer-Telecom" LLC, Expro Eurasia və Prokon LLC kimi şirkətlərin rəhbər işçiləri və məsul əməkdaşları var.

Ali Məktəbin rektoru Elmar Qasımov Layihə İdarəetmə Məktəbinin məzunlarını proqramı uğurla başa vurmaqları münasibətilə təbrik edərək bildirib ki, artıq üçüncü ildir BANM-da reallaşdırılan Layihə İdarəetmə Məktəbinin məzunlarından bir çoxu proqramı bitirdikdən sonra karyeralarında mühüm irəliləyişlər əldə ediblər.

Tədbirdə çıxış edən "Azersu" ASC-nin sədrinin birinci müavini Teyyub Cabbarov SPM məzunlarını təbrik edərək bildirib ki, BANM-in beynəlxalq tədris proqramları əsasında həyata keçirildiyi təlim proqramlarını hər zaman faydalı hesab edib. O vurğulayıb ki, BANM-in Layihə İdarəetmə Məktəbinin təlim proqramında SOCAR-in 80-ə

yaxın əməkdaşı iştirak edib. A. Bəkirli bütün yeni məzunlara uğurlar arzulayıb və onların qazanacağı yeni biliklərin faydalı olacağını bildirib.

Heriot-Vatt Universitetinin professoru Qrem Vayt BANM ilə Heriot Vatt universitetinin əməkdaşlığından danışıqda, BANM-in ən etibarlı tərəfdaşlarından biri olduğunu vurğulayıb. SPM-in çox maraqlı layihə olduğunu qeyd edən professor gələcəkdə bu cür faydalı layihənin davamlı olacağını əhəmiyyətindən danışdı.

Çıxış edən məzunlar təlim müddətində yaradılan

şərəitə görə BANM kollektivinə, eləcə də təşkilatçılar və müəllimlərə dərin təşəkkürünü bildirdilər.

Sonda məzunlara ABS-in Corc Vaşinqton Universitetinin Magistr sertifikatları təqdim edildi.

Dövlət və özəl sektorda fəaliyyət göstərən şirkətlər Layihə İdarəetmə Məktəbinə böyük maraq göstərərək öz əməkdaşlarının ixtisasartırması üçün onların bu layihədə iştirakına üstünlük verir.

Məktəbdə Layihələrin idarə olunmasının 7 modulu

üzrə ABS-in Corc Vaşinqton Universitetinin Magistr Proqramı əsasında təlim keçirilir. Həmin modullara layihələrin idarə edilməsi, layihəyə rəhbərlik, idarəetmə və kommunikasiya, risklərin idarə edilməsi, planlaşdırma və xərclərə nəzarət, layihə menecerləri üçün keyfiyyət, layihənin idarə edilməsindən təbii mexanizmləri, layihələrin idarəetmə mütəxəssisi (PMP) imtahanına hazırlıq, layihə menecerləri üçün danışıqların aparılması bacarıqları kimi kurslar daxildir.

"Bakı Marafonu - 2019" da "Azercell" sağlam həyat tərzini ideyası ətrafında minlərlə insanla həmrəy olacaq

Ölkəmizdə idmana olan marağı daha da artırmaq, cəmiyyət arasında sağlam həyatı təbliğ etmək və minlərlə insanı bu fikir ətrafında cəmləmək məqsədilə may ayının 5-də Dövlət Bayrağı Meydanından Bakı Olimpiya Stadionuna qədər 21 kilometrlik məsafəni əhatə edən "Bakı Marafonu - 2019" keçiriləcək. "Küləyə Qalib Gəl" şüarı altında Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə baş tutacaq bu marafon sayca dördüncüdür. Yalnız vətəndaşlarımızın deyil, əcnəbilərin iştirakı qismində qatıldığı bu genişmiqyaslı layihə hər il minlərlə insan tərəfindən böyük maraqla qarşılanır.

Yeniillik təşəbbüsləri, sosial layihələrin həm dəstəkçisi, həm də təşkilatçısı olan "Azercell Telekom" MMC "Bakı Marafonu-2019"un eksklüziv tərəfdaşdır.

Denizkənarı Bulvarı İdarəsi, Bakı Olimpiya Stadionu, Neqliyyat, Rabitə və Yüksək

Texnologiyalar Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi, eləcə də AFFA və SOCAR marafon dəstəkçiləri qismində çıxış edir. Layihənin icrasını isə "Sport Marketing Group" (SMG) şirkəti həyata keçirir. Rəqəmsal eranın tələblərinə uyğun olaraq, builki marafonda bir yenilik təbiiq edilib. Belə ki, iştirakçılar taymkiplerlə təchiz olunub. Bu xüsusi çip sayəsində iştirakçıların hərəkət istiqamətini izləmək, finiş xəttini ilk keçən şəxsləri dəqiq şəkildə təyin etmək, beləliklə də, yarışda şəffaflığı təmin etmək mümkün olacaq.

Müasir dünya cəmiyyətində gündəmdə olan sağlam

həyat tərzini insan həyatının keyfiyyətini artırılması ideyasının ölkəmizdə də təbliğ edilməsinə öz Korporativ Sosial Məsuliyyət Strategiyasında xüsusi diqqət ayıran "Azercell Telekom" MMC hər kəsi bu fəlsəfəni yaşatmağa səsləyir.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi 3-cü Respublika İnnovasiya Müsəbiqəsi elan edir

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi BMT-nin "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək Dayanıqlı İnkişaf üzrə Gündəliyi"ndən irəli Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərini (DİM) təşviq, innovasiyaların həvəsləndirilməsi, həmçinin "Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasının və Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin icrasına dəstək məqsədilə Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar, Mədəniyyət nazirlikləri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, "Ernst & Yaq Holding (SiAyEs) Bi.Vi." şirkətinin Azərbaycandakı filialı və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramının Azərbaycan Nümayəndəliyi ilə birgə Üçüncü Respublika İnnovasiya Müsəbiqəsi elan edir.

Müsəbiqəyə innovativ ideyaları əks etdirən və DİM-in, "Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasının və Milli iqtisadiyyat perspektivləri üzrə Strateji Yol Xəritəsinin prioritetlərini əhatə edən layihələr qəbul olunur:

İnküziv əmək bazarları:

- aktiv əmək bazarı və məşğulluq tədbirləri ilə bağlı innovativ ideya və ya mexanizmi;
- həssas qrupların (uşaqlar, gənclər, əlillər və s.) cəmiyyətə inteqrasiyası üçün həllər;
- əməyin təşkilatı və təşkilatı mədəniyyət;
- iqtisadi məhsuldarlığı yüksəldəcək yeni texnologiyalar və metodlar;
- inovativ startap və inküziv biznes inkubator;
- peşə təhsilinin təşkilatı ilə bağlı innovativ təlim metodları;
- dövlət və özəl sektor ilə peşə təhsili müəssisələri arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq üzrə innovativ ideya;
- ali təhsil səviyyəsində innovativ tədris və təlim metodları;
- krizis təhsil üsullarının təbiiqində innovativ yanaşmalar;
- kreativ sənaye (industriya);
- daha az kapital tutumlu infrastruktur.

"Yaşlı iqtisadiyyat"ın təşviqi:

- yaşlı iqtisadiyyat;
- iqtim dəyişikliyi və təbii fəlakətlərə qarşı erkən xəbərdarlıq ilə bağlı sistem qurulması və maarifləndirmə;
- iqtim dəyişikliyi ilə bağlı yerli şəraitdə effektiv planlaşdırma və idarəçilik;
- ekoloji təmiz şəhər həyatı;
- ekoloji təmiz nəqliyyat;
- ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı istehsalı;
- ətraf mühitin təmizlənməsi üzrə texnologiya və ya ictimai innovasiya;
- alternativ sənədarçılıq;
- enerjini enerji mənbələrindən (külək, günəş və s.) istifadə;
- tullantıların utilitizasiyası;
- tullantısız və ya az tullantılı texnologiya;
- ərzaq tullantılarının sənədarçılığı və ekoloji istifadəsi;
- dəniz və sahiləmə ekosistemləri;
- meşələrin, bataqlıq ərazilərin, dağların və quru ərazilərin qorunması, bərpası və dayanıqlı istifadəsi;
- nanotexnologiyalar və onların təbiiq;
- biomüxtəlifliyin qorunması;
- elektron kənd təsərrüfatı sisteminin qurulması;
- innovativ logistika;
- yüksək əlavə dəyər yarada biləcək texnologiya və innovativ istehsal metodları;
- urbanizasiya.

Sosial xidmətlərin göstərilməsinin təkmilləşdirilməsi:

- innovativ sosial xidmətlər;
- sosial infrastruktur və ictimai həyatda innovasiya;
- sahiyə, təhsil və mədəniyyət sahəsində göstərilən xidmətlərin yüksəldilməsinə yönələn innovativ layihələr;
- kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması;
- İKT sahəsində innovasiya;
- şəhərlərin idarə olunmasında İT həllər (Smart City);
- dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində İT (LOT) həllər;
- yaşayış məntəqələrinin planlaşdırılması və idarə edilməsi;
- turizm, bank və sığorta sahəsində innovativ ideya və ya biznes layihə;
- dayanıqlı infrastruktur və şəhərlərin qurulması məqsədilə qabaqcıl mühəndislik;
- cəmiyyətin bütün təbəqələrinin sosial-iqtisadi, mədəni və ictimai həyatda iştirakını təmin edəcək təbliğat-təşviqat;
- açıq məlumatlardan istifadə üzrə innovativ ideyaların və həllərin təbiiq.

Müsəbiqəyə təqdim edilən layihəyə dair tələblər:

- Sahələr üzrə prioritetlik;
- İqtisadi səmərəlilik;
- Həyata keçirilməsinin mümkünlüyü.

Layihələrin təqdim edilməsi müddəti

Müsəbiqədə iştirak etmək istəyən namizədlər layihələrini **2019-cu ilin 10 iyun** tarixinədək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin "İdeya Bankı" platforması və yanarmim.babayeva@economy.gov.az elektron poçt vasitəsi ilə təqdim edə bilər. Bunun üçün iştirakçılar www.ideya.az internet sahifəsində qeydiyyatdan keçməli, "2019-Innovasiyalar" müsəbiqəsinə seçməli, təqdim olunan formaları dolduraraq layihəni göndərməlidirlər. Müsəbiqə barədə ətraflı məlumatı www.sdg.az saytından əldə etmək olar.

Müsəbiqənin qalibləri mükafatlandırılacaqdır:

- Birinci yer - 5000 manat
- İkinci yer - 3000 manat
- Üçüncü yer - 2000 manat

Müsəbiqə çərçivəsində Qiymətləndirmə Komissiyası tərəfindən bəyənən layihələr reallaşdırılması və təbiiq məqsədilə müxtəlif dövlət qurumları, təşkilatları və sahibkarlıq subyektləri üçün təşviq edilməsinə dəstək göstəriləcəkdir. Eyni zamanda, əsas mükafatlandırma ilə yanaşı, komissiya tərəfindən bəyənən layihələr üzrə həvəsləndirici mükafatlar nəzərdə tutulur.

Müsəbiqə çərçivəsində 2019-cu il üçün qalib elan olacaq 2 komanda **Estoniyada keçiriləcək "STARTUP Day"** proqramına, seçilən 3 layihə isə ölkə finalından sonra təkmilləşdirilmə və satış istiqamətində 4 aylıq intensiv proqrama cəlb olunacaqdır.

Eyni zamanda, 1 və ya 2 qalib layihə hər il həyata keçirilən **"Azərbaycanın biznes ictimaiyyətində menecerlərin ixtisasının artırılması üzrə Almaniya-Azərbaycan birgə Proqramı"**nda iştirak etmək hüququ qazanacaqdır.

Bundan əlavə, müsəbiqə qaliblərindən biri Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi tərəfindən **"Fast Track Azərbaycan"** proqramına davət olunacaq, həmçinin seçilən bir layihə isə Data Mərkəzin **"Cloud 4 Start" mükafatını (3000 manat-data və cloud versiyalar paketi)** əldə edəcəkdir.

Müsəbiqə komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsi açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

LOT-1. Əsaslı təmir

Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçıları 200 (iki yüz) manat məbləğində pul vəsaitini aşağıdakı hesaba köçürdikdən sonra əsas sortor toplusunu tender komissiyasından ala bilərlər.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsi.

Poçt ünvanı: Azərbaycan Respublikası AZ 2000, Gəncə şəhəri, Öttarlar küçəsi, Məhsəti Gəncəvi Mərkəzi.

Telex: (022) 266-29-48, 266-29-51

Fax: (022) 256-73-00

Elektron poçt: genec-medeniyet@mail.ru

Identifikasiya kodu (VÖEN): 2300144211

Hesablaşma ünvanı: Dövlət Xəzindəriyyə Agentliyi

Kod: 210005

Məhs: AZ41NABZ01360100000000003944

Hesab: AZ8CTRE00000000000002170602

VÖEN: 1401555071

S.W.L.F.T.: CTREAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tender təklifinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlarla üstünlük verilecekdir: mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq ən səmərəli tender təklifinə, yüksək keyfiyyətə, analoji işlər üzrə təcrübəyə, kadr potensialına, maliyyə və texniki imkanlara.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün 4 iyun 2019-cu il saat 17:00-a qədər aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müərcət;

- İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında bank arayışı;

- İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (Mənfəət vergisinin bəyannaməsi və Mənfəət vergisinin bəyannaməsinə əlavə № 1);

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəqizləri;

- Analoji işlərdə təcrübəsi, iddiaçının potensialı, texniki və kadr imkanları haqqında rəsmi məlumat;

- Digər sənədlər.

Tender təklifi 2 nüsxədə (əsl və surəti) 13 iyun 2019-cu il saat 17:00-a qədər ikiqat zərfdə bağlanmış və möhürlənmiş şəkildə AZ 2000, Öttarlar küçəsi, Məhsəti Gəncəvi Mərkəzi ünvanında yerləşən Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinə təqdim edilməlidir.

- Tender təklifi (tender təklifi tender proseduru keçirildiyi tarixdən azı 30 bank günü qıvında olmalıdır);

- Tender təklifinin dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (tender proseduru keçirildiyi tarixdən 60 bank günü qıvında olmaqla tender təklifi ilə birləşdirilən təqdim olunur).

İddiaçıların tender təklifləri Azərbaycan Respublikasının dövlət dində tərtib olunmalıdır. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların tender təklifləri Azərbaycan Respublikasının dövlət dində tərtib olunmalıdır. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların sahəliyyəti nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender haqqında əlavə məlumatları aşağıdakı ünvanıdan almaq olar:

AZ 2000, Gəncə şəhəri, Öttarlar küçəsi, Məhsəti Gəncəvi Mərkəzi ünvanında yerləşən Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsi.

Telefon: (022) 266-29-51

Tender komissiyası

Amerikalı general NATO-nun Avropadakı qüvvələrinə başçılıq edəcək

ABŞ hərbi hava qüvvələrinin generali Tod Uolters NATO-nun Avropadakı Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinə başçı təyin olunmuşdur. O, həmin vəzifədə baş komandan Kertis Skaparottini əvəz etmişdir. Səlahiyyətlərin təhvil verilməsi mərasimi Monsda NATO-nun Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin qərar-gahında keçirilmişdir. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir.

Tədbirdə iştirak edən NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberg Skaparottini "Əla xidmətə görə" medali ilə təltif etmişdir. Kertis Skaparotti 2016-cı il martın 11-dən NATO qüvvələrinə komandanlıq edirdi.

Yens Stoltenberg mərasimə toplaşanlara NATO qüvvələrinin ilk komandanı general Eyzenhauerin "alyans kəcab adamları deyil, azadlıqları da qoruyur" sözlərini xatırlatmışdır. Baş katib qeyd etmişdir ki, NATO 70 ildir azadlıq, qanunun ailliyini və demokratiyanı müdafiə edir.

Tod Uolters Əfqanıstan və İraqda hərbi əməliyyatlarda iştirak etmişdir. O, NATO qüvvələrinin komandanı təyin olunmamışdan əvvəl ABŞ hərbi hava qüvvələrinin Avropa və Afrikada başçısı olmuşdur.

Almaniyada müsəlmanlara qarşı təhdidlər davam edir

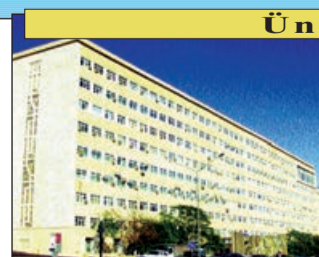
Naməlum şəxslər Almaniyanın paytaxtı Berlinədəki Qazi Osman Paşa məscidinin icmasını ünvanına təhqiramiz məktub və güllə göndərmişlər. Bu barədə TRT telekanalı xəbər verir.

İcmanın başçısı Əli Şenel bildirmişdir ki, bu cür təhqiramiz və təhdidlər məktublara ilk dəfə deyil göndərilir. Onun dediyinə görə, icma artıq polise müərcət etmişdir. Naməlum şəxslər zərfdə güllə göndərdikdən sonra təhlükəsizliklə əlaqədar narahatlıq daha da artmışdır. Şenel əlavə etmişdir ki, hadisə üzündən icmanın rəhbərləri Ramazan ayında məscidlərdə iftarın ləğv olunması məsələsinə baxır.

Xatırladaq ki, Almaniya Daxili İşlər Nazirliyinin bir müddət əvvəl verdiyi məlumata görə, ötən il ölkədə məscidlərə və müsəlmanlara 800-dən çox hücum qeydə alınmışdır.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləp prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Mühasibat - 539-59-33,
Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 9054
Sifariş 1449
Qiyməti 40 qəpik